

[2017-2018]
Sürdürülebilirlik İlerleme Raporu

içindekiler

6

CEO'nun Mesajı

8

Sürdürülebilirlik Komite Sponsoru'nun
Mesajı

10

İnfografik

12

Rapor Hakkında

14

İpragaz Kurumsal Bilgiler

17

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

31

İş Yapı Şekillerimizde Sürdürülebilirlik

60

Döngüsel Ekonomi @İpragaz

65

Çalışanlarımızda Sürdürülebilirlik

76

Kültürümüzde Sürdürülebilirlik

80

İnovasyon Gündemi

86

G4 Bildirimleri Tablosu

CEO'nun *mesajı*

Değerli Paydaşlarımız,

2017 - 2018 yılı, makroekonomik gelişmelerin etkisiyle küresel politikada belirsizliklerin arttığı bir dönem oldu. Bununla birlikte dünyada ve Türkiye'de enerjiye olan ihtiyaç artmaya devam etti. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) Yeni Politikalar çalışması da mevcut gidişatın gelecekteki enerji ihtiyacını artıracaklarını açıkça ortaya koymaktadır. Buna göre, gelişmekte olan ekonomilerin kentsel alanlarında yaşayacak yaklaşık 1,7 milyarlık nüfus ile kişi başına düşen millî gelirden yaşanacak artışın küresel enerji talebini 2040 yılına kadar mevcuttakinden çeyrek miktar daha fazla artıracakları öngörülmektedir. Enerji verimliliğine yönelik iyileştirmeler ve Paris Anlaşması'na bağlı taahhütler başta olmak üzere küresel bir sürdürülebilirlik gündemi olmasaydı, bu artış yaklaşık iki katı kadar olacaktı.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) yayımladığı 2019 Küresel Risk Raporu'na göre ise şiddetli hava olayları, iklim değişikliğinin azaltılması ve uyumun sağlanmasındaki başarısızlık ile doğal afetler, dünya ekonomik gündemindeki en büyük üç risk olarak sıralanıyor. Bununla birlikte, Birleşmiş Milletler bünyesindeki Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 2018'de yayımladığı rapor ise sera gazı emisyonları sebebiyle küresel ısınmanın 1,5 derecenin üzerine çıkmasının deniz seviyesinin yükselmesi, buzulların ve mercan resiflerinin yok olması, okyanus sıcaklıklarının artması, göç hareketlerinin tetiklenmesi ve birçok canlı türünün soyunun tükenmesi gibi sorunların gezegen ve tüm toplumlara ne kadar hayati noktalara taşıyabileceğini ortaya koydu. Bu durum tüm devlet ve kurumların sürdürülebilirlik gündemini ciddiyletme zorunluluklarını ortaya koymaktadır.

İpragaz, 58 yıldır sürdürülebilir faaliyetlere odaklanmayı ilke edinmiştir. Kurumların ekonomik, toplumsal ve çevresel zorlukları ancak doğru bir felsefe, kuvvetli değerler ve iyi bir planla aşabileceğini biliyoruz. 1999 yılından beri parçası olduğumuz SHV Enerji Grubu'nun da bu doğrultuda önceliği, tüm faaliyetlerimizin nesiller boyu süregelen parlak bir gelecek sağlaması, tüm paydaşlarımız için değer yaratmasıdır.

Bu sorumlulukla, enerji ihtiyacını çevresel etkisi en az olan enerji ürünlerini depolayarak ve ülkemizin en ucra köşesine dağıtarak sağlıyoruz. Tüm faaliyetlerimizde gezegenimizin ve toplumların sürdürülebilirliği bilinci ile çalışıyoruz. Geçtiğimiz dönemde ana ürünümüz olan LPG ve LNG'nin çevresel ve sosyal etkilerini analiz ettirdiğimiz ve bu sayede güvenle 'küresel ısıtma potansiyeli düşük ürünler' dediğimiz akademik bir çalışma paylaşmıştık. Önümüzdeki dönemlerde SHV Enerji Grubu olarak emisyon salımlarını en aza indirecek yeni ürün ve hizmetlerimiz ile ilgili detaylı bilgi paylaşmaya devam edeceğiz.

2018 senesi İpragaz olarak büyümeye odaklandığımız, organik ya da inorganik büyüme gerçekleştirdiğimiz bir dönem oldu. İpragaz ve SHV Energy olarak, Türkiye'ye olan tam inancımız ve güvenimizle birlikte yatırımlarımıza emin adımlarla devam ediyoruz. Yeni yatırımlarımız arasında yer alan EVAS Butik fabrikamızla birlikte ilk etapta 130 ve toplamda 350 kişiye ulaşacak yeni istihdam sağladık. Sürdürülebilirlikte lokomotif markamız olan GO'da 150'nci istasyon hedefimizi aşarak 167 bayiye ulaştık.

Enerji sektörünün 4 temel segmentinde faaliyet göstermekte ve milyonlarca müşterimize hizmet vermekteyiz. Bu yapıyı desteklemek amacıyla dünyanın en büyük 5 LPG tüpü üreticisinden biri konumundaki EVAS'ın ikisi üretim olmak üzere tesis sayısını EVAS Butik ile 3'e çıkardık. 15 yılda yaklaşık yüzde 150'lik büyüme ve aynı dönemde ihracattaki yüzde 1000'e yakın artış ile oldukça önemli başarıları imza atan EVAS, üretiminin yaklaşık %90'ını, 5 kıtada 72 ülkeye ihraç ediyor. Bu sayede EVAS 10'dan fazla ülke pazarının lideri konumunda yer alıyor. %50'sine sahip olduğumuz Bütangaz'ın tamamını bünyemize katarak İpragaz'ın toplam stoklama kapasitesini 100 bin metreküpün üzerine çıkardık.

Diğer yandan, süreçlerimizi verimlilik ve etkililik odağıyla yeniden tasarlayarak iş akışlarımızın önemli bir bölümünü SAP S4 HANA kurumsal bilgi teknolojileri platformuna taşıdık.

2018 yatırımlarımızla olduğu kadar, başarılarımızı tescilleyen prestijli ödüller açısından da İpragaz ve markalarımız için bereketli bir yıl oldu. GO'nun Avrupa Birliği Mükemmellikte Yetkinlik Tanıma Programı - EFQM kapsamında aldığı '5 Yıldızlı Mükemmellikte Yetkinlik' sertifikasıyla girdiğimiz 2018 yılında, GO CARD ile Stevie Awards'da üç farklı ödül birden aldık. Bunu gelişmiş bilgi teknolojileri altyapımızla, 'SAP Quality Awards Gold Winner' ile 'IDC - 2018 Perakende Teknoloji Ödülleri' takip etti. Sağladığı enerji tasarrufu ile karbon ayak izini de azaltan Atık Isı Geri Kazanım Projemiz ise 19. Mükemmelliği Arayış Sempozyumu'nda, 9. Türkiye Enerji Zirvesi'nde ve 10. Kurumsal Sosyal Sorumluluk Zirvesi'nde SKH12 - Sorumlu Üretim ve Tüketim hedefinde ödüller aldı.

Paydaş önceliğimiz çevresel ayak izi en düşük enerji ürünleri ve hizmetlerini uygun maliyetlerle müşterilerimize sunmak; müşterilerimizin enerji ihtiyaçlarını en emniyetli ve kesintisiz biçimde sağlamaktır. Bu sorumluluklarımızı daha etkin yerine getirebilmek ve hem yapılarımızı hem de kültürümüzü etkin bir şekilde geliştirmek amacıyla, Sürdürülebilirlik Komitesine tamamlayıcı olarak Yenileşim, Kurumsal Gelişim, Organizasyonel Gelişim ve Öğrenme, Sağlık Emniyet Çevre ve Güvenlik başlıklı dört ayrı çalışma çemberi daha kurduk. Bu takımlarımız Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemimizin gerektirdiği şekilde koordineli olarak çalışmaya başlamıştır.

2016'dan bu yana yürüttüğümüz ve İpragaz'ın 2030 önceliklerini oluşturan "Sürdürülebilirlik Planı"mız sürdürülebilir kalkınma yolunda uzun dönemli stratejik bakış açımızı oluşturmakta, yukarıda değindiğimiz alanlar için bize yol göstermektedir.

2017-18 döneminde süregelen faaliyetlerimizi görüşlerinize sunar; desteğinizi ve görüşlerinizi bekleriz.

Eyüp Aratay

Sürdürülebilirlik Komite Sponsoru'nun *mesajı*

Enerjinin çok temel bir medeniyet ve ekonomik refah aracı olduğunu biliyoruz. Bu doğrultuda İpragaz olarak hedefimiz çevreye saygılı ve sosyal katkı yaratan bir ekonomik değer yaratmak.

Birleşmiş Milletler 2030 Gündemine uyumlu ve iş etkilerimize özel olarak oluşturduğumuz İpragaz Sürdürülebilirlik Hedefleri 2030 (17 adet hedef) bu gündeme yönelik çalışmalarımızda rotamızı belirlemektedir. Bu gündem içerisinde düşük karbonlu ekonomiye geçiş olmazsa olmazdır. Bu doğrultuda ana faaliyetlerimizde geçişe hizmet eden ürünler sunmaya devam edeceğiz. Küresel ısınma potansiyeli düşük bir enerji ürünü olan LPG ve LNG'nin yanı sıra yenilenebilir enerji tarafında da çalışmalarımız devam etmektedir.

Sürdürülebilirlik gündemini 6 senedir kurumsal bir program ile yürütüyoruz. Yönetim sistemimizin parçası olarak etkilerimizi ölçüyoruz; hedeflerimize doğru neler yapmamız gerektiğine bakıyoruz. Sürdürülebilirlik Komitemiz şirketin tüm fonksiyonlarını temsil eden gönüllü çalışanlarımız. Hem yapısal hem de kültürel olarak bir etki yaratacak projelere odaklanıyoruz.

2017-2018 döneminde öne çıkan üç projemizden bazılarına değinmek isteriz.

Döngüsel ekonomi prensipleri ile tasarlanmış, karbon ayak izini azaltan ve enerji kaybının önlenmesine yönelik Atık Isı Geri Kazanım projemiz İpragaz'ın Ankara Dolum Tesisinde hayata geçirildi. Hava kompresörünün çalışmasından kaynaklanan ısı enerjisini eşanjör vasıtasıyla geri kazanarak, idari bina ortam ve kullanım suyu ısıtılmasına olanak sağlayan proje LPG ve elektrik tüketiminde tasarruf sağlıyor ve karbon ayak izini

azaltıyor. LPG tüketiminden en az 2.552 kg/yıl tasarruf sağlanırken karbon salınımındaki azalma 7.508 kg CO₂/yıl oldu. Projemiz İpragaz'a önemli ödüller kazandırdı.

Diğer başarılı uygulamamız ise Yenilenebilir Enerji Projesi oldu. İpragaz Yarımca Dolum Tesisinde her biri 250 Wp (elektrik) & 1.250 Wth (termal) güce sahip 70 adet hibrit güneş paneli kurduk. Toplam kurulu gücü 95 KW olan (17,5 kWp elektrik / 87,5 kWh termal) proje, sektörümüzdeki ilk uygulama olmakla beraber, Türkiye'nin en büyük kurulu PV-T (elektrik ve sıcak su) güneş enerji santrali olma özelliğini taşımaktadır. Tesisin tüp yıkamada kullandığı ek sıcak su ihtiyacının %100'ü ve aydınlatma için gerekli elektriğin %22'si buradan karşılanmaktadır ve santral ilk kurulduğu günden itibaren 40 tondan fazla CO₂ emisyonu önlenmiş ve eşdeğeri olarak 134 yetişkin ağacın CO₂ azaltma etkisi yaratmıştır.

Sürdürülebilirlik alanında diğer bir önemli gelişme de ilk LNG'li çekicimizi İpragaz filosuna katmamız oldu. Fabrika çıkışlı olarak sadece LNG yakıt kullanan çekici, %35'e kadar yakıt ekonomisi sağlıyor. LNG'li araçlar, dizel motorlu muadillerine oranla %99 daha düşük partikül ve %90 daha az azotdioksit (NO₂) salınımı gerçekleştiriyor. Bu araçlar, alternatif yakıt olarak biometan kullanımında ise %95 daha düşük karbondioksit (CO₂) emisyonu sağlıyor. Yüksek verim ve güç sunmalarına karşın bu araçlar, 'sessiz kamyon' testinde elde ettiği 71 desibelin altındaki değerlerle muadil araçlara oranla gürültü kirliliğini de rekor bir şekilde azaltıyor. Taşımacılık gibi önemli bir alanda sürdürülebilirlik hassasiyetinin zirvesini oluşturan böyle bir çekiciyi İpragaz ailesinin bir parçası yapmaktan gurur duyuyoruz.

Sürdürülebilirlik hedeflerimize önemli katkılarda bulunmasını beklediğimiz bir projemiz de merkez, bölge ve tesislerimizin gözden geçirilmesi ve taşınmalar ile konsolidasyonları oldu. Genel Müdürlük binamızı hem yeşil bina gereksinimlerine uyumluluk hem de seyahatlerimizin optimizasyonu çerçevesinde İstanbul Asya Yakası'nda Ataşehir'deki yeni merkezimize taşındık. Gaziantep Tesisimizi Dört Yol ile; Denizli Tesisimizi de Aydın ve Antalya Tesislerimiz ile konsolide ettik. Bu yeniden yerleşmelerin bize katacağı faydayı çevresel, ekonomik ve sosyal açıdan gözden geçirdik.

Özetle ekonomik, çevresel ve sosyal kalkınmayı hesaba katan iş modellerini hayata geçiriyor; malzeme seçiminden ürün tasarımına, üretimden geri dönüşüm programlarımıza uzanan geniş bir yelpazede karbon ayak izimizi azaltmayı sağlayacak faaliyetlere odaklanıyoruz.

Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla, toplum ve çevreye karşı sorumluluk bilinciyle kaynakların verimli kullanımına ve döngüsel ekonomi çözümlerine odaklanıyoruz. Bu alandaki tüm paydaşlarımız için katma değer ve pozitif etki yaratmaya devam edeceğiz.

Nuri Büyükmirza

Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı
Sürdürülebilirlik Komite Sponsoru

Ecovadis Skoru

İpragaz olarak, Sürdürülebilirlik Derecelendirmesi Platformu Ecovadis'te 100 üzerinden 53 skoru aldık. Bu skor ile platform tarafından değerlendirilen dünya çapındaki tüm şirketlerin içerisinde %15'lik dilime yerleştik.

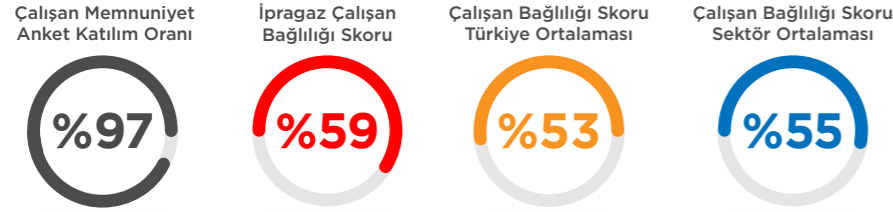

Değerlendirilen Tüm Şirketler İçindeki Sıralama

İLK
%15

Çalışan Memnuniyet Anket Sonuçları

Araştırmamıza şirket genelinde %97 gibi çok yüksek bir katılım oranı sağlandı. Şirketimiz çalışan bağlılığı skoru; hem Türkiye ortalaması (%53) hem de enerji sektörü ortalaması (%55) üzerinde kalarak %59'a ulaştık.

Alınan Ödüller

Hava Kompresörü Enerji Geri Kazanım Projesi ile 3 ödül aldık.

Eğitim Verilen Kişilerin Sayıları

(Sağlık, Güvenlik ve Sürdürülebilirlik)

Sürdürülebilirlik Farkındalığı Eğitimi Katılım Sayısı

309 Kişi

SEÇG Eğitimleri Katılım Sayısı

1.894 Kişi

Yeşil Elektrik Tüketimi

Yenilenebilir Kaynaklardan Temin Edilen Enerji

Akıllı Binaya Taşınma

Leed Sertifikalı binaya taşındık.

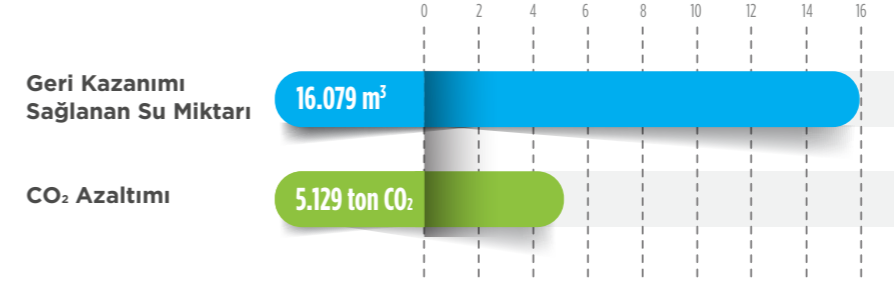
Nakliye Optimizasyonu

Tanker yenileme sayesinde yıl içerisinde 1.809.359 km daha az yol yaptık. 714.001 lt dizel tasarrufu yaparak; 1890 ton CO₂ Azaltımı.

Kullanılan Suyun Geri Kazanımı

Yağmur suyu geri kazanımı ve suyun yeniden kullanımı projelerimiz ile 16.079 m³ su tasarruf edilmiştir. Bu proje ile aynı zamanda; 5.129 ton CO₂ azaltımı gerçekleştirilmiştir.

Kağıt Tasarrufu

2018'de çalışan başına 0,44 kağıt top azalttık. Aynı zamanda; merkez Ofis Atık Yönetim Projesi ile 17 ton kağıdı geri dönüşüme kazandırdık.

Sürdürülebilirlik Projeleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Alternatif Yakıtlardan LPG ve LNG'ye Yapılan Yeni Dönüşümler

RAPOR HAKKINDA

Bu rapor, İpragaz'ın 2017 (yarıyıl) - 2018 dönemi içerisinde gerçekleştirdiği sürdürülebilirlik faaliyetleri hakkında paydaşlarına bilgi vermek amacıyla yazılmıştır. 2013 yılından beri süre gelen sürdürülebilirlik faaliyetlerimizi Birleşmiş Milletler 2030 Gündemi'ne ve Paris Anlaşması kriterlerine göre yeniden gözden geçirdik; yeni dönem hedeflerimizi ve planımızı oluşturduk. Raporumuzda hem bu planlarımızın genel içeriği hem de dönem içi öncelik ve uygulamalarımızla ilgili bilgiler sunulmuştur.

İlgili çalışmalar için sürdürülebilirlik gündemi açısından önemli kriterler ve standartlar gözden geçirilmiş, en iyi uygulamalara bakılmıştır. Planlama ve raporlamada kullanılan yöntem SPaRK™'tir ve kurumumuz için değer katacak şekilde özelleştirilmiştir.

Bunun yanı sıra, önemli olduğunu düşündüğümüz GRI (www.globalreporting.org) ve GHG Protocol (www.ghgprotocol.org) standartları incelenmiş ve hibrit bakış açılarından uygulamalarımızda esinlenilmiştir. GRI Sürdürülebilirlik Raporlama Rehberi, GRI Standart Bildirimleri içermektedir (www.globalreporting.org/standards/).

Rapor ve projeler Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilirlik Kalkınma Hedefleri-2030 kapsamında incelenmiş ve hangi başlıklarla İpragaz'ın sürdürülebilirlik hedeflerini yoğunlaştırdığı listelenmiştir. Paydaşlarımızın geri bildirimlerinin ve önerilerinin İpragaz'ın sürdürülebilirlik gündeminin ileriye götürülmesinde önemli bir role sahip olduğuna inanıyoruz.

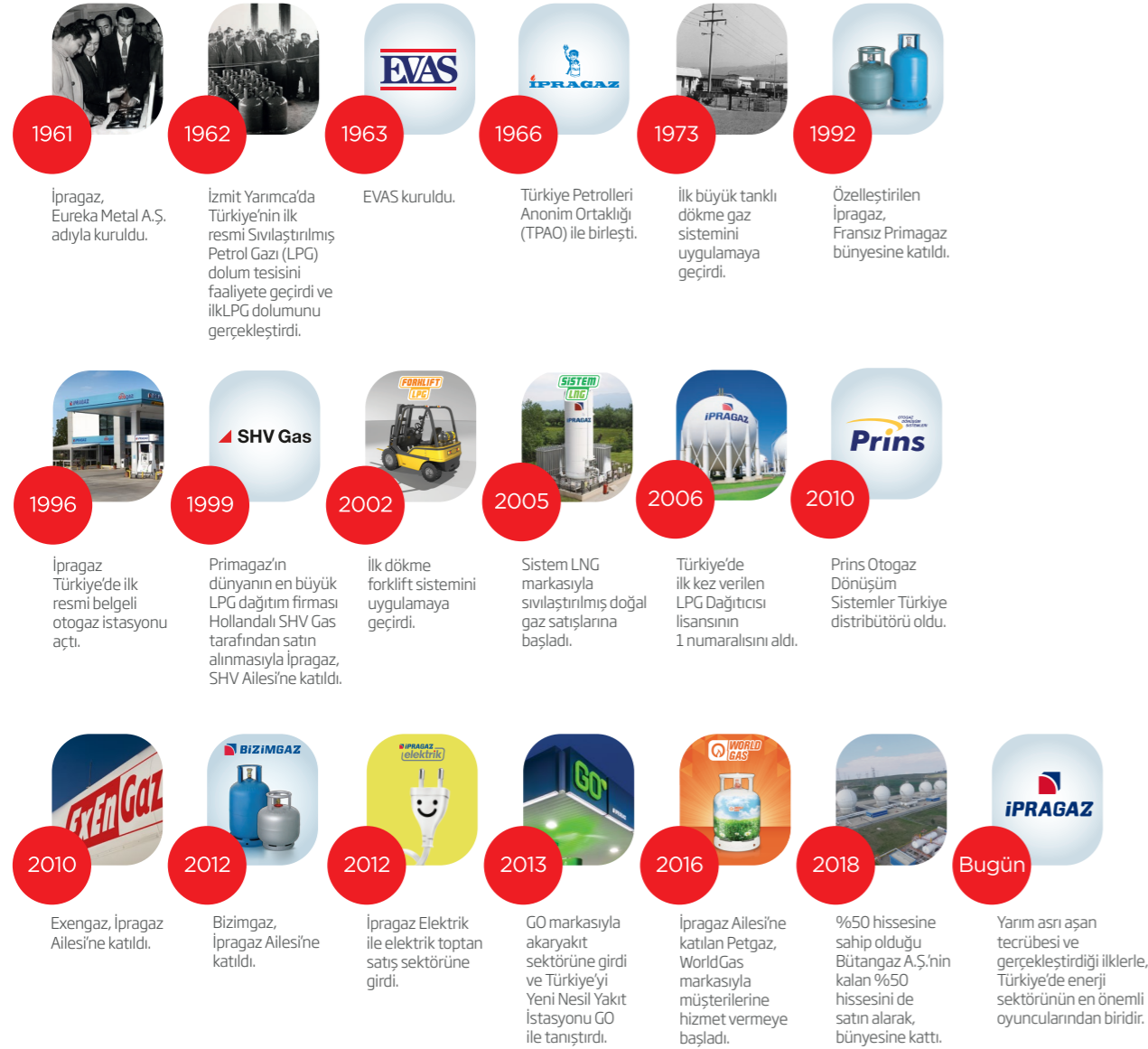

İPRAGAZ KURUMSAL BİLGİLER

İPRAGAZ HAKKINDA

İpragaz, Eureka Metal A.Ş. adıyla 1961 yılında kurulmuş, 1962 yılında Kocaeli-Yarımca'da, Türkiye'nin ilk resmi sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) dolum tesisini ve dolum istasyonlarını faaliyete geçirmiş ve sektördeki ilk tüp dolumunu gerçekleştirmiştir. Şirket 1966 yılında, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile birleşerek İpragaz A.Ş. adını almıştır. 1992 yılında özelleştirilen İpragaz, Fransız Primagaz bünyesine katılmıştır. 1999 yılında Primagaz'ın da dünyanın en büyük LPG dağıtım firması Hollandalı SHV Energy tarafından satın alınmasıyla İpragaz, SHV ailesinin bir parçası haline gelmiştir.

İpragaz, 55 yılı aşkın tecrübesiyle ve gerçekleştirdiği "ilk"lerle, Türkiye'deki likit petrol gaz (LPG) sektörünün öncüsüdür. Türkiye'nin en büyük firmaları arasında yer alan İpragaz; Türkiye LPG sektörünü kurmasının yanı sıra, gerek şirket hacmi, gerek Türkiye'nin her tarafında sağlamış olduğu istihdam imkânlarıyla Türk ekonomisine 1961'den bugüne önemli katkılarda bulunmaktadır.

İpragaz halen Türkiye genelinde 10 tüplü satış bölge müdürlüğü, 3 tüplü saha ofisi, 8 dökme gaz satış bölge müdürlüğü, 5 dökme gaz satış bürosu, 9 akaryakıt ve otogaz satış bölge müdürlüğü, 15 LPG dolum tesisi, 3 stoklama terminali ve 4 tüp ve 1 emtia deposuna sahiptir. Merkez ofisi İstanbul'da bulunmaktadır. İpragaz bu işyerlerinde görev yapan 1.000'in üzerinde personeli ve Türkiye'de toplam 4.000'e yakın tüpgaz, otogaz, akaryakıt ve otogaz kit dönüşüm bayisiyle Türkiye'nin her noktasında hizmet vermeye devam etmektedir.

İpragaz, 1996 yılında Türkiye'de ilk "resmi belgeli otogaz istasyonu"nu açarak, bu tarihten itibaren de özel ve ticari otomobillerde kullanılan "otogaz" segmentinde faaliyet göstermeye başlamıştır. Grup şirketleri olarak, halen ülke genelinde yaklaşık 1.100 otogaz istasyonu ile hizmet vermeye devam etmektedir.

İpragaz 2004 sonu itibarıyla LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz) çalışmalarını başlatarak Türkiye genelinde ticari ve sanayi müşterilerine hizmet vermeye devam etmektedir.

İpragaz, 1 Eylül 2012 itibarıyla İpragaz Elektrik'le elektrik toptan satışını başlatarak tüm Türkiye'de serbest tüketicilere hizmet vermeye devam etmektedir.

55 yılı aşkın köklü geçmişiyle Türkiye'de birçok "ilk"e imza atan İpragaz, 2013 yılında akaryakıt sektörüne GO markasıyla giriş yapmıştır.

İpragaz A.Ş. merkez ofis adresi Atatürk Mah. Ertuğrul Gazi Sok. Metropol İstanbul Sitesi C2 Blok No:2 A/25 (Kat: 21 -24) 34758 Ataşehir / İSTANBUL olup, Türk ticaret kanunu ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde 92183 sicil numarasıyla İstanbul Ticaret Odası'na kayıtlı olarak kurulmuştur.

Şirketimiz, yatırımcı ilişkilerini daha etkin ve hızlı şekilde sürdürebilmek, paydaşlarla sürekli iletişim içinde olmak amacıyla resmi web sitesi www.ipragaz.com.tr'yi kullanmaktadır.

SHV HAKKINDA

20'yi aşkın ülkede faaliyet gösteren SHV Energy, 16.000 çalışanı ve 6 milyar Euro'luk cirosuyla 30 milyonu aşkın tüketiciye LPG ulaştırmaktadır. SHV Energy, 5 milyon tonluk satış hacmiyle dünyanın en büyük LPG şirkettir. 121 yıldır son tüketici ve işyerlerine enerji sağlayan SHV Holdings N.V. ailesinin bir üyesidir. SHV aynı zamanda, yan kuruluşu The Clean Energy Company ile yenilenebilir enerji teknolojileri alanında da faaliyet göstermektedir.

www.shvenergy.com

www.shv.nl/english

TÜRKİYE EKONOMİSİ

2017 yılında %7,4 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2018'in sonunda geçen senenin aynı dönemine göre %2,6 büyüdü. 2018 sonunda Türkiye ekonomisinin büyüklüğü 784 milyar 87 milyon dolar, kişi başına gayri safi yurt içi geliri ise 9.632 dolar oldu.

2017 sonunda %11,9 gerçekleşen tüketici fiyat endeksi (TÜFE), 2018 Aralık sonunda %20,3; yurt içi üretici fiyat endeksi (ÜFE) ise %27 olarak gerçekleşmiştir.

2017 Aralık sonu ile 2018 Aralık sonu karşılaştırıldığında, Türk Lirası'nın ABD Doları karşısında %40 değer kaybettiğini görüyoruz. Aynı dönemde Türk Lirası, Euro karşısında %34 değer kaybetmiştir.* Merkez Bankası politika faizi niteliğindeki 1-haftalık repo faiz oranları %8'den %24'e çıkmıştır.

2017 sonunda 12 aylık ihracat 157 milyar dolar, ithalat ise 233 milyar dolar gerçekleşmiştir. 2018 sonunda 12 aylık ihracat 168 milyar dolar, ithalat ise 223 milyar dolar gerçekleşmiştir.** Aynı dönemde cari açık 47 milyar dolardan 27 milyar dolara gerilemiştir.

*Rakamlar Merkez Bankası'nın açıkladığı döviz kurlarının 31 Aralık 2018-31 Aralık 2017 arasındaki farklara göre yapılmıştır.

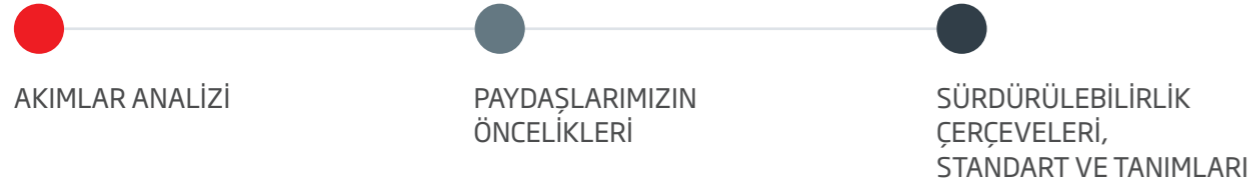
Sürdürülebilirlik *yaklaşımımız*

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMIMIZ

Sürdürülebilirlik felsefemizi gerçekleştirmek için, kurumumuzu sürdürülebilirlik yolunda yönlendirecek bir vizyonun olması gerekmektedir. Bunun bizlere ortak kurumsal bir dil, sürdürülebilir bir kurum duruşu sağlayacağına; standartlarımızı, yaklaşımlarımızı ve ölçüleme sistemlerimizi şekillendireceğine inanıyoruz.

2016 senesinde bu vizyonu tanımlarken, şunları göz önünde bulundurduk:

Özetlemek gerekirse, 2016 senesinde yaptığımız çalışmalarda şunları görmüş idik:

- Sürdürülebilirliğin ekonomik, çevresel ve sosyal boyutta hem önemli fırsatlar hem de önemli riskler içerdiğini gördük. Bu da bize İpragaz'ın sürdürülebilirlik konusunu, stratejik bir planlama konusu olarak ele alması gerektiğini bir kere daha gösterdi.
- Düşük karbonlu enerji sistemlerine geçişin etkilerini anlıyoruz ve İpragaz olarak bu dönemde kritik bir rol oynamamız gerektiğini biliyoruz.
- Gelecek dönemin enerji ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli inovatif bakış açısına ve liderliğe sahibiz. Geçmişten gelen bu yeteneklerimiz ve tecrübelerimiz önümüzdeki kritik dönemde bize çok önemli bir üstünlük sağlayacaktır.

Sürdürülebilirlik gerekçemiz ve vizyonumuz aşağıda tekrar dikkatinize sunulmuştur.

Bu çalışmaların detayları için 2016-17 İlerleme Raporumuzu inceleyebilirsiniz.

<https://www.ipragaz.com.tr/kurumsal/surdurulebilirlik-ilerleme-raporu>

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GEREKÇEMİZ

Sürdürülebilirlik yaklaşımıyla geldiğimiz noktada, çalışmalarımızın sürdürülebilir olması için, anlaşılır bir iş sebebimizin olması gerektiğini düşünüyoruz. "İyi olmanın iyi bir iş" olduğunu biliyoruz. Ötesinde, uzun dönemli başarımız için; zamanımızı, harcamalarımızı ve işgücümüzü neye yönelik kullandığımızı bilmemiz gerekiyor.

Akımları değerlendirip, paydaşlarımızın beklentilerini anlayıp, kendimize referans alabileceğimiz ortak bir çerçeve oluşturduktan sonra sürdürülebilirlik gerekçemizi şu şekilde ortaya koyuyoruz:

Ne Yapıyoruz?	Çünkü
Küresel ısınmayı durdurmak için düşük karbonlaşma yolunu izliyoruz.	Ana ürünlerimiz küresel ısıtma potansiyeli düşük ve dolayısıyla tüm paydaşlarımız ve gezegen için ekonomik, çevresel ve sosyal fayda sağlamaktadır.
Sürdürülebilirlik kültürünü geliştiriyoruz.	Çevreye zarar vermeden, sosyal katkı ve ekonomik verimlilik ile tüm müşterilerimizin enerji ihtiyaçlarına en iyi şekilde hizmet etmek istiyoruz.
Enerji sektöründe yeni düşünce şekillerine, yenilikçi iş modellerine, gelişmiş iş ortaklıklarına öncü olmaya devam edeceğiz.	Tüm paydaşlarımızla ilişkide olarak, yeni fırsatları etkin olarak göreceğiz ve daha sürdürülebilir iş örnekleri yaratacağız.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VİZYONUMUZ

Yaptığımız tüm çalışmalarla, İpragaz'ın 58 yıllık değerlerini ve kültürünü göz önüne alarak, sürdürülebilirlik vizyonumuzu şu şekilde koymaktayız:

İşimiz için önemli olan ekonomik, çevresel ve sosyal akımlar nelerdir?

Küresel ısınma, tüm ekonomik, çevresel ve sosyal etkileriyle yüzyılın en büyük tehditlerindedir. Dünyanın, toplumların ve işimizin sürdürülebilirliği için daha düşük karbon salımı kaçınılmazdır. Müşterilerimizin gelecekteki enerji ihtiyaçlarına odaklanarak ve tüm paydaşlarımız için sorumluluk olarak, hedefimizi düşük karbonlaşmaya doğru dönüşüm olarak koyuyoruz.

Paydaşlarımız için en önemli olan konular nelerdir?

Ekonomik değer yaratımı; kamu sağlığı ve güvenliği; çevresel konular; ürün kalitesi ve şirket değerlerimizin paylaşımıdır. Tüm sürdürülebilirlik faaliyetlerimiz bu önceliklere yönelik olacaktır.

İpragaz'ın nasıl bilinmesini istiyoruz?

Tüm paydaşlarının enerji ihtiyaçlarını sürdürülebilir şekilde karşılayan öncü.

İpragaz'ın sürdürülebilirlik zorluklarını çözmeye yönelik katkısı nedir?

Daha düşük karbon salımını hedefleyen bir şirket olarak endüstriye ve topluma liderlik yapmak.

Net pozitif etki yaratmak:

- İklimde; ısıtma potansiyeli düşük ürün ve hizmetlerle,
- Toplumda; kamu sağlığına ve tüketici bilincine katkıda bulunarak,
- Ekonomide; enerji alternatifleriyle yeni iş olanakları sağlayarak.

PAYDAŞ ÖNCELİKLERİ

Uzun döneme odaklı bir kurum olarak, etki alanımızdaki tüm noktalarda sürdürülebilir iş yapmayı önemseyen bir kurumuz. Bu sebeple tüm değer zincirimize bakarak, sürdürülebilirlik performansımızın çalışanlarımız, süreçlerimiz, müşterilerimiz, iş ortaklarımız ve temasta olduğumuz tüm çevreler boyunda yarattığı etkiye odaklanmak ve buna yönelik uygulamamızı geliştirmek istiyoruz.

Biliyoruz ki paydaş odaklanmasında birbirinden farklı sebeplerin anlamadan, kurumların risk alanlarını ve stratejik fırsatları doğru göremeyiz. Kurum olarak sorumluluğumuz, paydaşlarımız ile olan ilişki yönetimimizi daha etkin yapmak, risk yönetimimizden başlayarak stratejik planlamamızın her alanına yansıtmaaktır.

Paydaş çalışmalarımızda şu iki soru üzerine odaklanmaktayız:

- “Her bir paydaşla olan ortak kazanım alanlarımız nelerdir?”

- “Bu ilişkiyi geliştirmemizin faydaları ne olacaktır?”

Bu kapsamda İpragaz 2030 Planımız kapsamında paydaş yönetimimizi sürdürülebilirlik çerçevemize oturtabilmek için, kurum içinde dört aşamalı bir çalışma gerçekleştirdiğimizi ve tüm süreç çalışmalarımızı paylaşmış idik (İpragaz Sürdürülebilirlik İlerleme Raporu 2016-2017 1Y)

- Hukuki, operasyonel ve finansal sorumluluğumuz olan kişi ve kurumlar
- Kurumumuzun operasyonlarından etkilenen paydaşlarımız
- Kurumumuzun performansını etkileyebilecek kişi ve kurumlar

Paydaş listemizde son kullanıcılar, bayiler, tedarikçiler, çalışanlar, iş ortakları, hissedarlar, sektör dernekleri, meslek odaları, resmi kurumlar, çalışan aileleri, komşu tesisler, yerel halk ve STK'lardan oluşan 20'nin üzerinde paydaş belirlenmiş durumdadır.

Burada vurgulanması gereken, paydaşlarımızı yukarıda belirlenen kategorilere göre böldüğümüzde, çoğu paydaşımızın bu üç alanın birleşim noktasında olduğunu görmemiz; yani, ana paydaş gruplarımızda çok boyutlu bir ilişki içerisinde olmamız oldu. Bu da paydaş yönetimimizdeki dış etkileri belirlememizde bize faydalı oldu.

İpragaz 2030 Sürdürülebilirlik Planımız çalışmamız bize şu dış etki alanlarının önemli olduğunu göstermektedir:

- Kurumumuzun vizyon ve misyonunun tüm paydaşlarımızla paylaşımı,
- İpragaz'ın sosyal değerlerini kamuya paylaşımı,
- İçinde bulunduğumuz gelişen pazarın dinamiklerini değerlendirmemiz, rekabeti anlamamız,
- Değişen müşteri talebini sürekli göz önünde bulundurmamız,
- İyi bir vatandaş olmamız, mevzuata uyum sağlamamız,
- Kamu sağlığı ve güvenliğini her şartta öncelik olarak görmemiz

Yaptığımız paydaşların önceliklerini belirleme çalışmalarında, üst yönetimin, ortaklarımızın, iş birimi temsilcilerinin, merkezi ve yerel yönetimin, iş ortaklarımızın, akademinin, sivil toplumun görüşlerini yüz yüze, anketler, telefon görüşmeleri ve grup toplantılarıyla almış idik. Önceliklendirme çalışmamızın bir parçası olarak, konuları İpragaz'ın iş potansiyeli ve İpragaz'ın konunun çoklu paydaş grupları açısından önemi şu başlıklar altında çıkmaktadır:

- Ekonomik değer üretimi (kârlılık, istihdam, faktör-maliyetiyle katma değer)
- Kamu sağlığı ve güvenliği
- Sektörel liderlik
- Çevresel mevzuata uyum
- Ürün kalitesi-inovasyonu

Bu amaçla, stratejik öncelik olarak belirlediğimiz uzun dönemli çalışma alanlarımızı detaylı olarak ileriki bölümlerde, özet olarak da aşağıdaki maddelerde belirtiyoruz:

- İş Yapış Şekillerimizde Sürdürülebilirlik
- Döngüsel Ekonomi
- Kültürümüzde Sürdürülebilirlik
- İnovasyon Gündemi
- Çalışanlarımızda Sürdürülebilirlik

İpragaz olarak çoklu bir paydaş düzleminde çalışıyoruz. Hem paydaşlarımızın sayısı fazla hem de ana paydaş gruplarımızla çok boyutlu bir ilişki içerisindeyiz.

Paydaşlarımızla olan ilişkimizde, kurum vizyon ve misyonumuzun tüm paydaşlarımızla paylaşımı, iyi bir vatandaş olmamız, mevzuata uyum, kamu sağlığı ve güvenliğini her koşulda şart olarak görmemiz gibi önceliklerimiz olduğu gibi; içinde bulunduğumuz ve gelişen pazar dinamiklerini değerlendirmemiz, rekabeti anlamamız, değişen müşteri talebini sürekli göz önünde bulundurmamız da paydaş ilişkilerimizi şekillendiriyor.

Paydaşlarımızla ilgili ortak değer haritası ise bize ekonomik değer üretimi, kamu sağlığı ve güvenliği, sektörel liderlik, çevresel mevzuat, ürün kalitesi ve inovasyon alanlarında çalışmalarımızı yoğunlaştırabileceğimizi gösteriyor.

2017-2018 PAYDAŞ ÇALIŞMALARIMIZ:

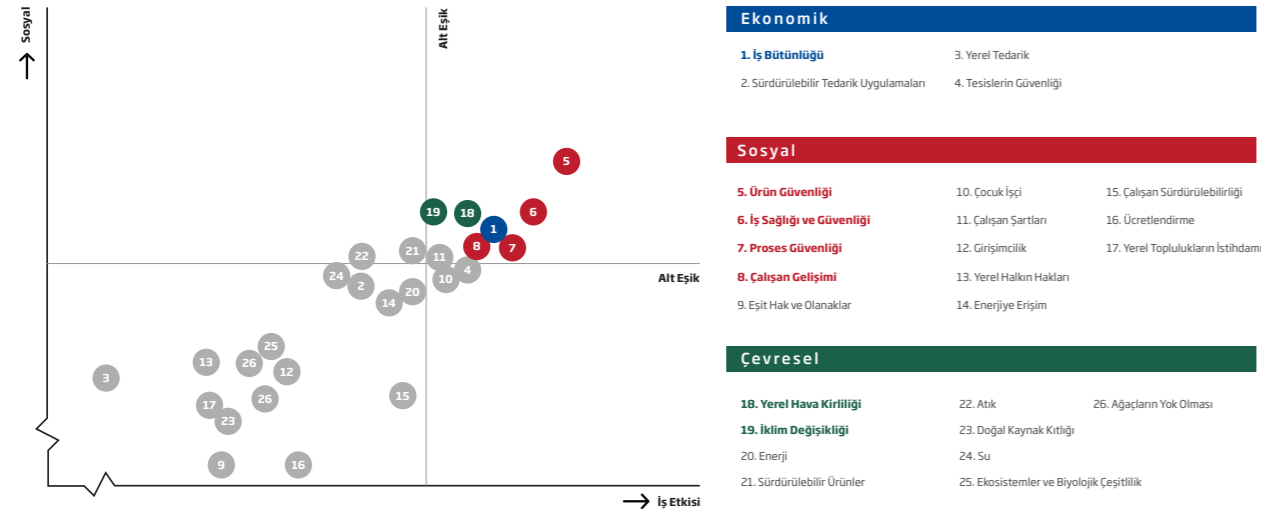
İpragaz olarak bağlı olduğumuz SHV Enerji bünyesindeki sürdürülebilirlik çalışmalarımız kapsamında %31'i dış olmak üzere 2000'in üzeri paydaşımız ile bir paydaş çalışması yaparak öncelikleri daha makro seviyeden anlamaya çalıştık. Uzun ve detaylı hazırlık evresinde, Türkiye'nin de bulunduğu Doğu Avrupa Kümesi altında olmak üzere 6 farklı SHV Grubu'ndaki yerel dinamikleri de hesaba katacak şekilde kademeli soru listeleri oluşturulmuş; değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Sonrasında da tüm ülkelerdeki paydaşlardan bu anket çalışmasında yer almaları istenmiştir. Bu anket çalışması on farklı dilde yürütülmüştür: İngilizce, Çek, İspanyolca, Fransızca, Felemenkçe, Lehçe, Portekizce, Almanca, İtalyanca ve Türkçe.

26 soruluk anket küresel sürdürülebilirlik başlıkları, bire-bir görüşmeler ve medya araştırması ile oluşturulmuştur. Paydaşlardan bu başlıkları önem sırasına göre dilmeleri istenmiştir.

Çıkan sonuçlar şöyledir:

Maddesellik Matrisi

SONUÇ

Yukarıdaki tablolarda görüldüğü gibi, sonuçlar üç farklı alanda toplanmıştır. Bunlar şu şekilde 3 başlık altına toparlanmıştır:

1. Sağlık ve Güvenlik: Süreçler, ürünler, işyeri sağlığı ve güvenliği
2. Çevresel Etki: İklim değişikliğine karşı ve hava kalitesi için mücadele
3. Çalışan Yönetimi: Çalışan kariyer gelişimini sağlama
4. İş Bütünlüğü: Etik ve uyumlu kurum kültürünü gözetme

Yapılan iç görüşmelerde, 'İş Bütünlüğü' (Business Integrity) başlığının farklı bir seviyeden ele alınması gerektiği, çalışanlarımızın kanuni kurallar ve kurumsal değerlerin dışında uygulamaları seslendirebilecekleri bir iş kültürümüzün olması olarak değerlendirdik.

Merkezi olarak yapılan bu çalışmalarda belirlenen başlıklar SHV kurumsal sürdürülebilirlik stratejisini oluşturmada, sürdürülebilirlik performansımızı ve paydaşlarla ilişkilerimizi değerlendirmede kullanılacaktır.

Çalışmanın Türkiye'ye yönelik sonuçlarında, yukarıda kapsayıcı şekilde verilen önceliklerin yanı sıra şu konularda da paydaş beklentileri bulunmaktadır:

1. Güvenlik: Tesis güvenliği
2. Çalışma şartları: Çocuk ve zorunlu iş gücünün engellenmesi
3. Çalışan koşulları: Çalışanların gelişimine ve iş-yaşam dengesine yönelik koşullar
4. Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği: Kapsayıcı koşulların genişletilmesi

Topic	BR	KÜME 1	IRL	İNG	SCA	KÜME 2	İSP	FRA	BEN	ITA	ALM	AT	KÜME 3	BIH	HR	CZ	PL	SI	TR	KÜME 4	CN	HIN	KÜME 5	SGRM	PLNG	BAL	KÜME 6
Çalışma Koşulları							3					3															
Tesis Güvenliği							3	3	3			3							3								
Sürdürülebilir Ürün ve Hizmetler					3		3	3	3			3															
Çocuk ve Zorla Çalıştırma								3						3					3								
Enerjiye Erişim							3	3		3	3	3															
Enerji	3			4	3																						
Su	3																										
Atık	3						3		3																		
Ormansızlaşma												3															
Çalışan Hakları												3							3								
Topluluk Girişimleri				4			3	3		3	3	3										2	2	2			
Yerel Toplulukların İstihdamı							3	3		3	3	3										2	2	2			
Yerel Tedarik							3	3		3	3	3															
Doğal Kaynak Kırığı												3															
Ekosistem ve Biyoçeşitlilik								3				3															
Ücretler												3															
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği									3			3							3								
Yerli Halkların Hakları												3															
Sürdürülebilir Tedarik Uygulamaları				4					3	3																	

Özetle, 2016-17 döneminde yaptığımız paydaş beklentileri çalışması, SHV bünyesinde yaptığımız 2017-18 çalışmasında genişletilmiş ve daha detaylı beklentiler haline gelmiştir. Burada şüphesiz 2016 senesinden beri yürüttüğümüz sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin etkilerini görmekteyiz. Paydaşlarımız, konuları ve üzerinde çalıştıklarımızı bilerek, bize daha net beklentilerini iletmekteler.

Bu amaçla, stratejik öncelik olarak belirlediğimiz uzun dönemli çalışma alanlarımızı detaylı olarak ileriki bölümlerde, özet olarak da aşağıdaki maddelerde belirtmeye devam ediyoruz:

- İş Yapış Şekillerimizde Sürdürülebilirlik
- Döngüsel Ekonomi
- Kültürümüzde Sürdürülebilirlik
- İnovasyon Gündemi
- Çalışanlarımızda Sürdürülebilirlik

2017-2018 PAYDAŞ ÇALIŞMALARIMIZ:

İpragaz olarak bağlı olduğumuz SHV Enerji bünyesindeki sürdürülebilirlik çalışmalarımız kapsamında %31'i dış olmak üzere 2000'in üzeri paydaşımız ile bir paydaş çalışması yaparak öncelikleri daha makro seviyeden anlamaya çalıştık. Uzun ve detaylı hazırlık evresinde, Türkiye'nin de bulunduğu Doğu Avrupa Kümesi altında olmak üzere 6 farklı SHV Grubu'ndaki yerel dinamikleri de hesaba katacak şekilde kademeli soru listeleri oluşturulmuş ; değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Sonrasında da tüm ülkelerdeki paydaşlardan bu anket çalışmasında yer almaları istenmiştir. Bu anket çalışması on farklı dilde yürütülmüştür: İngilizce, Çek, İspanyolca, Fransızca, Felemenkçe, Lehçe, Portekizce, Almanca, İtalyanca ve Türkçe.

26 soruluk anket küresel sürdürülebilirlik başlıkları, bire-bir görüşmeler ve medya araştırması ile oluşturulmuştur. Paydaşlardan bu başlıkları önem sırasına göre dizemeleri istenmiştir.

Çıkan sonuçlar şöyledir:

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇERÇEVESİ

Sürdürülebilirlik etrafındaki çalışmalar gerçekleştirilirken, tüm kurumun aynı dili konuşması, işe aynı bakış açısıyla yaklaşması önemlidir. Bu sebeple, standart ekonomik modellemelerin ötesinde, sürdürülebilirlik felsefesini kurum içerisinde en doğru yansıtacağını düşündüğümüz çerçeveler, standart ve tanımları incelemiş idik. İpragaz kurum kültürü ile "Sürdürülebilirlik" felsefesini en iyi bağdaştıracığına inandığımız çerçeve olarak "Triple Bottom Line" (TBL) çerçevesini seçtik. 1994 yılında John Elkington tarafından yaratılan bu çerçeve, konu etrafındaki çalışmaların ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlarıyla konumlandırılması gerektiğini söylemektedir.

- Gezegen
- Çevre
- Yaşam
- Ekonomik
- Sosyal
- Uygulanabilir
- Dayanılabılır
- Sürdürülebilirlik
- Adil

İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ 17 (İSG 17)

Sürdürülebilirlik zorluklarının üstesinden gelmenin, vizyonumuzun bize gösterdiği noktaya odaklı, net, ölçülebilir hedefler koyarak ve buradan başlangıç noktamıza geri gelerek yapılan çalışmalarla başarılabilirliğini biliyoruz. Değerlerimizin ve başarılarımızın bize verdiği güçle, akımların ve paydaşlarımızın bize yol gösterdiği şekilde İpragaz 2030 Sürdürülebilirlik Gündemi'ni yarattık.

2030 yılı için tasarlanmış BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri burada ilham kaynağımız ve yol göstericimiz oldu. İşimizin 2030 için etkilerini detaylı bir çalışmayla analiz ettik; 2030'da hangi kriterlerle çalışmamız gerektiğini saptadık. Buna bağlı 17 ana gösterge alanı planladık.

İPRAGAZ 2030 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÜNDEMİ				
	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HEDEFLERİ	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ 17 (İSG17)	TANIM	HANGİ PAYDAŞ ÖNCELİĞİNE KATKI SAĞLIYOR?
Ekonomik Katkı Yaratmak	Kârlılığımızı artırmak	Şirket karlılığını 2015 seviyesinden %50 artırmak	İSG1	İç
	Sürdürülebilir kaynaklardan satınalma yapmak	%100 satın almamızı sürdürülebilir kaynaklardan, %75'ini ise yerel kaynaklardan yapmak	İSG2	İç ve dış
	Sürdürülebilir ürün gelirimizi artırmak	Gelirlerimizin minimum %90'ını küresel ısıtma potansiyeli düşük ürünlerden yapmak	İSG3	İç ve dış
	Yeşil ürünlerimizin gelirimiz içinde oranını artırmak	Gelirimizin %15'ini yeşil ürünlerden yapmak	İSG4	İç ve dış
Sürdürülebilir Çevre Yaratmak	Karbon ayak izimizi azaltmak	Operasyonel emisyonlarımızı 2025'e kadar %25, 2030'a kadar %75 azaltmak	İSG5	İç ve dış
	Kapalı devre operasyonlar yaratmak	Zararlı atığı %100 geri dönüştürmek (yasal sınırlar çerçevesinde); atığın azaltılması	İSG6	İç ve dış
	Tesislerde elektrik kullanımını dolun yapılan ton başına azaltmak; yenilenebilir kaynaktan elektrik kullanımı	2015 seviyesinin %25 altına düşmek, %50'sini yenilenebilir kaynaktan sağlamak	İSG7,8	İç ve dış
	YEUM (Yüksek Endişe Uyandıran Madde) kullanımını azaltmak	2015 seviyesinin %50 altına inmek (yasal sınırlar çerçevesinde)	İSG9	İç ve dış
	Kağıt kullanımını azaltmak,	Kişi başına düşen kullanımı üç topla sınırlamak,	İSG10	İç ve dış
	Su ayak izini azaltmak	2015 seviyesinin %50 altına inmek	İSG11	İç ve dış
Sosyal Etki Yaratmak	Sürdürülebilirliği süreçlerimize entegre etmek	Tüm yazılı süreç ve standart anlaşmalarımızı gözden geçirmek, güncellemek	İSG12	İç
	Sosyal katkımızı artırmak	Faaliyet gösterdiğimiz çevrelerde; çocuk ve kadınların sosyal çalışmalardan pozitif etkilenmesini sağlamak için seneden seneye %10 artan kaynak ayırarak (hibe ve bağışlarla)	İSG13	İç ve dış
	Sürdürülebilirlik bilincini geliştirmek (insan hakları dahil)	1. katmandaki çalışanların %100'ünü, 2. katmanda 1.500 kişi ve 3. katmanda 200 kişiyi eğitmek	İSG14	İç
	Paydaş sağlığı ve güvenliğine yönelik çalışmak	1.katmandaki çalışanların %100'ünü, 2. katmanda 1.500 kişi ve 3. katmandakilerin 200'ünü eğitmek	İSG15	İç
	Çalışan memnuniyetini artırmak (iş yaşam dengesi, kapsayıcılık)	İş tutma yüzdesini kritik beceriler için %98 yapmak; çalışan memnuniyeti ölçümlerini seneden seneye artırmak	İSG16	İç
	İş etiklerini korumak ve geliştirmek	Yolsuzluk eğitimlerini çalışanların %100'ü için düzenli vermek; tüm standart ve süreçlerde %100 uyumlu olmak	İSG17	İç

İpragaz Sürdürülebilirlik Hedefleri ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasındaki örtüşme çalışmasını ise aşağıdaki şekilde yaptık. 2030 gündemimiz kapsamında bu hedefler doğrultusunda çalışmaya devam edeceğiz.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 17 ve İpragaz Sürdürülebilirlik Göstergeleri 17

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, diğer bilinen şekliyle "Dünyamızın dönüşümü için 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi" 17 hedef ve bugün (Haziran 2017) itibarıyla güncellenmiş 244 göstergeden oluşmaktadır. Eylül 2015'te BM New York'ta 193 ülke devleti tarafından imzalanan anlaşmaya bağlı olarak, bu hedefler doğrultusunda yoksulluğu ve açlığı ortadan kaldırmak, iklim değişikliğiyle mücadele, eşitsizliği yok etmek gibi dünyamızı ve insanlığı tehdit eden konularla mücadele edilecektir.

Hedefler ülke yönetimleri seviyesinde bağlayıcı olmasına rağmen, özel sektörün de bu hedeflere olan tutumunun mücadele için çok belirleyici olduğunun farkındayız. İpragaz olarak bu hedefleri uzun dönemli planlamamız için stratejik önceliklerimiz arasına koyduk. Yaptığımız haritalama çalışmasında, İpragaz 17 Sürdürülebilirlik Göstergeleri ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında en fazla şu hedefler üzerinde örtüşme olduğunu görüyoruz:

SKH 7: Herkesin erişilebilir, güvenli, sürdürülebilir ve modern enerjiye erişimini sağlamak

SKH 12: Sürdürülebilir tüketim ve üretim alışkanlıklarını oluşturmak

Erişilebilir ve Temiz Enerji ve Sorumlu Tüketim ve Üretim hedeflerinin yanı sıra, aşağıdaki göstergelerle doğrudan kapsayıcılık ve paralellik görüyoruz:

SKH 7.1: 2030'a kadar, uygun maliyetli, güvenilir, enerji hizmetlerinin sağlamak

SKH 7.3: 2030'a kadar, enerji verimliliğinde küresel iyileşme oranının iki katına çıkarmak

SKH 12.4: 2020'ye kadar, kimyasalların ve atıkların tüm hayat döngüsünde çevreye uygun ve akılcı yönetimlerini sağlamak; uluslararası çerçevelere bağlı kalmak; havaya, suya, toprağa kaçarak insan sağlığına ve çevreye zarar vermelerini engellemek

SKH 12.5: 2030'a kadar, atıkları önlemek, azaltmak, geri dönüşümü ve tekrar kullanımı yoluyla yapısal olarak azaltmak

SKH 12.6: Şirketleri, özellikle büyük ve uluslararası olanları, sürdürülebilirlik faaliyetlerini benimsemeleri ve raporlama dönemlerine bunlarla ilgili bilgilerini eklemeleri konusunda cesaretlendirmek

g. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİM SİSTEMİ

Tanımı

İpragaz olarak sürdürülebilirlik felsefesini yapısal olarak yönetim şeklimizin bir parçası yapmak gayretindeyiz. Bu doğrultuda oluşturduğumuz sürdürülebilirlik yönetim sistemi çerçevesi ile, hedeflerimize ulaşırken sürekli gelişme ve iyileşmeye odaklı olmasını gözden geçiriyoruz.

Yönetim ve organizasyonel yapımız bu süreci destekler yapıda, tüm iş birimlerinin sorumluluk alacağı şekil ve açıklıkta oluşturulmuştur. İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi hedeflerimiz, tüm şirketi kapsayıcıdır. Uzun dönemli olan bu hedeflerimizin kurumsal yönetimimize uygun bir şekilde kapsayıcı olması için çalışmalarımız devam etmektedir. Kurumsal işleyişlerimizle uyumlu olarak, dönemsel hedeflerin konulması, durum değerlendirilmesi, gözden geçirme ve plan içerisinde gidişatın gözlemlenmesi yapılmaktadır.

İpragaz Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi (SYS - SMS) ile beklediğimiz fayda şöyledir:

- Sürdürülebilirlik inisiyatiflerinin kişilerden ve danışmanlardan bağımsız olduğuna emin olmak
- Düzenli izlemek ve raporlamak
- Sürdürülebilirliğe yönelik bir sistem çerçevesi oluşturmak
- Sürdürülebilirlik zorluklarına karşı proaktif olmak
- Öğrenmeyi projeden projeye taşımak
- Risk ve yükümlülükleri azaltmak
- Proje veya öncelik çakışmalarını engellemek

Sürdürülebilirlik Organizasyonu

İpragaz sürdürülebilirlik faaliyetleri, çalışanları tarafından sahiplenilmekte ve şirket yönetim sisteminin bir parçası olarak, en üst düzey temsil CEO tarafından yapılmaktadır. Tüm iş birimleri, sürdürülebilirlik ile ilgili planlama ve faaliyetlerin içerisinde ve kendi iş planlarında bu felsefeyi sahiplenmektedir.

Sürdürülebilirlik Komitesi, İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi'ni yapısal hale getirmek için kurulmuş ek bir yapıdır. Tüm iş birimlerini temsil eden bu yapının yönetimi her sene CEO ve ilgili GMY'ler tarafından gözden geçirilmektedir. İlerleyen zaman içerisinde bu ek yapının, iş birimlerinin içerisinde devam etmesi ve yönetim sisteminin içerisine girmesi beklenmelidir. Sürdürülebilirlik Yönetim Organizasyonu yapısı 2016-2018 döneminde şu şekilde olmuştur:

Komite üyeleri, iş birimlerini temsil eden üyelere seçilmektedir. Komite çalışmaları için gönüllülük esasına göre çağrı yapılmaktadır. Başvurular arasından yapılan mülakatlarla komite içerisinde kritik becerilerin bulunması ve şirket adına yeterli temsil olmasına bakılmaktadır.

Komite üyelerinin, hedef ve sorumluluklarının tanımlı olması, açık iletişimde olması, belirli dönemler için konulan hedefleri bilmesi, eğitimlere katılması, zamanında proje koordinasyonu yapması ve raporlaması beklenmektedir. Düzenli aralıklarda faaliyetleri gözden geçirilmektedir.

Komite üyelerinin sorumlulukları şöyledir:

- Sürdürülebilirlik Planı kapsamında projeler önermek, koordine etmek
- Projelerin hangi hedeflere hizmet etmesi gerektiği konusunda yönlendirici olmak,
- SYS süreçlerini bilmek ve uygulamak
- İç ve dış iletişime destek olmak
- Eğitim ihtiyaçlarını tanımlamak ve komiteye önermek
- Sürdürülebilirliğin yönetim gündeminde olmasına yönelik çalışmak
- Şirketin süreç ve sistemlerinde sürdürülebilirlik felsefesini uygulamaya almak ve geliştirilmesine çalışmak
- Sürdürülebilirlik metriklerini takip etmek
- Hedeflerin önündeki engelleri kaldırmaya çalışmak
- Üst yönetime bilgilendirme yapmak

İPRAGAZ ÇEMBERLERİ

İpragaz'ın yeni döneminde Birlikten Büyüyen Güç felsefesi ile daha yüksek hedeflere doğru, daha hızlı ve daha güçlü koşmak önemli hale gelmiştir. Birlikte koşma arzusunda ve enerjisinde olan çalışanların da, iş süreçlerine katma değer sağlayacak projelerde daha fazla yer alabilmesi için hiyerarşik olmayan bir yeni yapının oluşturulması amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, Büyüme (Growth), Verimlilik (Efficiency-Fitness), ve Müşteri (Customer) ile ilgili geliştirilen Mükemmellik Modelleri (Excellence Models) paralelinde 5 farklı Çalışma Çemberleri oluşturulmuştur.

Her çemberde gönüllülük esasına bağlı olarak takımlar oluşturulmuş ve bu doğrultuda çalışmalar başlatılmıştır.

İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLETİŞİMİ

Sürdürülebilirlik ile ilgili dünya gündemi konusunda yönlendirici ve bilinçlendirici olmak ve aynı zamanda iş konularımız içerisinde sürdürülebilirlik konusuna verdiğimiz önemi vurgulamak amacıyla, şirket ve paydaş toplantılarımızda bu konuya ve İpragaz Sürdürülebilirlik Planı faaliyetlerimize yönelik iletişim yapmaktayız.

PAYDAŞ DİYALOĞU:

Paydaşlarımızı tanımlamak, bizden beklentilerini anlamak, işimiz açısından önceliklendirme yapmak planlama çalışmalarımız kapsamında yapılmıştır. İpragaz olarak hedefimiz, bu planlamaya bağlı kalacak ve gelişmeleri değerlendirerek, geliştirecek şekilde gözden geçirmektir. Bunu yapabilmek için paydaşlarımız ile çift yönlü bir iletişime sahip olmalıyız.

Paydaş çalışmalarımız kapsamında oluşturduğumuz plana bağlı olarak, bir 'Ana İletişim Planı'mız bulunmaktadır. Kalıcı Olsun Planı önceliklerimiz ve paydaşlarımızın bizden beklentileri doğrultusunda içeriklerini oluşturduğumuz bu iletişimler düzenli olarak yapılmaktadır.

Dönem önceliklerine uygun olarak yapılmış planımız aşağıda iletilmiştir:

• İletişim Planı:

2018	Yönetim Kurulu / CEO	Üst Yönetim Ekibi	Sürdürülebilirlik Komitesi	Sürdürülebilirlik Faaliyetleri Ekipleri	Çalışanlar	Sivil Toplum Sosyal Sorumluluk	Müşteriler	Bayı / İş Ortakları
OCAK	İç İletişim Araçları		E-Bülten 1		Operasyon Ekibi Sürdürülebilirlik Çalıştayı			
	ŞUBAT		İç İletişim Araçları		İç İletişim Araçları			
MART	İç İletişim Araçları		Dünya Emekçi Kadınlar Günü Söyleşi		Tesis Eğitimleri (15 Tesis 274 Kişi)			
	E-İletişim (Gıda İsrafı)		E-Bülten 2		Ekran Koruyucu			
NİSAN	Energy Team Magazin		Tesis Eğitimleri (15 Tesis 274 Kişi)		Kalder Sürdürülebilirlik Sunumu			Energy Team Magazin
	SHV Energy İç İletişimi "Did You Know Vol.1"		Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi Takip (Plan) Toplantısı		SHV Energy Sürdürülebilirlik Raporu - Etki Yaratan Projeler - İpragaz Filo Optimizasyonu ve Güneş Enerjisi Projesi			
MAYIS	E-Bülten 3		SHV Sürdürülebilirlik Sunumu		Seyahat Çalıştayı			
HAZİRAN	E-Bülten 4		Sosyal Medya Duyuru - Yağmur Suyu Projesi		Izmir Bölge Sürdürülebilirlik Eğitimi			
TEMMUZ	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			
AĞUSTOS	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			
EYLÜL	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			
EKİM	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			
KASIM	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			
ARALIK	E-Bülten 5		10. KSS Zirvesi		10. KSS Zirvesi			

Ölçümleme Yöntemleri ve Raporlama

Sürdürülebilirlik çalışmalarımız, 17 temel hedefimiz ve 22 ölçümleme kriteri doğrultusunda incelenmektedir. Her üç ayda bir, uygulama ve proje çıktılarına göre 17 hedefimiz ve kriterlerimiz, yönetim sistemimize özel olarak tasarlanmış Gösterge Panelimizde güncellenmekte ve yönetime sunulmaktadır.

Bu Gösterge Panelimizde, uzun dönemli hedeflerimize göre nerede olduğumuz; projeler, metrikler ve kriterler bazında görülebilmekte, bir önceki döneme göre kıyaslamalar yapılmaktadır.

• Karbon Ölçümleme ve Raporlaması:

SHV ile ortak ve aldığımız danışmanlarla belirlenmiş şekillerde karbon ölçümlerimizi ve raporlamalarımızı yapmaktayız.

- **Hesaplama:** Her bir kaynak tüketimi için aldığımız CO₂ (kg) dönüşüm oranları ile karbon ayak izimizi hesaplamaktayız. Ölçümlerimizde elektrik, dizel (tüketim), LPG (tüketim, satışlar), LNG (satışlar), doğalgaz miktarları hesaplanmaktadır. Çalışanların şirket araçları ve havayolu ile yapmış oldukları seyahatler sonucu oluşan CO₂ emisyon miktarı da hesaplamalara dahil edilmektedir.
- **Raporlama:** CO₂ salımı ölçülmesi; toplam salım miktarı, dağıtımı yapılan kWh enerji başı salım oranı şeklinde iki ayrı başlıkta raporlanmaktadır. Her 3 aylık dönemde yapılmaktadır. Raporlar SHV Enerji ile paylaşılmaktadır.

• Diğer Metrikler:

• Hesaplama:

- Her bir projenin onay alınma sırasında hangi hedefe ve kritere hizmet edeceği belirli olmalıdır. Sonrasında bu projelerin mevcut ölçümleme ve raporlama kriterleri ile örtüşürülmesine yönelik süreçlerimiz bulunmaktadır.
- Yeni proje onayları alındıktan sonra, projeler için belirli formların (proje entegrasyon süreci, proje planı vs.) tamamlanması istenmektedir. Bu sayede proje çalışma grupları projelerin hangi metriklere etkileyeceği ve projelerin hangi sürelerde ilerleyeceği bilgileri edinilmiş olmaktadır.
- Her projenin birden fazla metriğe etki edecek olması, proje seçim ve önceliklendirme kriterleri arasındadır.
- Hangi metriklere etki ediyorsa projeler o metriklere ölçümlenmek üzere dahil edilir.

• Raporlama:

- Proje çıktıları, aylık olarak, proje sorumlularından alınır ve Göstergeler Paneli'ne eklenerek raporlanır.

İş Yapış Şekillerimizde *Sürdürülebilirlik*

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK UYGULAMASI YAKLAŞIMIMIZ

İpragaz olarak, yaptığımız tüm faaliyet alanlarında tüm paydaşlarımıza ve çevreye sorumlu davranarak, ekonomik refahı artıracak şekilde ve sosyal katkı yaratarak çalışmak zorunda olduğumuzun bilincindeyiz.

Bu doğrultuda çalışarak müşterilerimizin ve toplumumuzun enerji ihtiyacını en iyi şekilde çözebileceğimizi biliyoruz. Değerlerimizin ve tecrübelerimizin verdiği güçle, sürdürülebilirlik çalışma prensiplerimiz kapsamında iş yapış şekillerimizi günden güne geliştirerek bu yolda ilerleyeceğimize inanıyoruz.

Uzun dönemli stratejik yaklaşımımızı, İpragaz'ın temel ürün ve hizmetlerini, iş yapış şekillerini ve paydaş önceliklerini sürdürülebilirlik bakış açısıyla gözden geçirmekteyiz.

Bu amaçla çalışmalarımızı beş başlık altında topladık:

İpragaz, sürdürülebilirlik yolunda her zaman bu sorumlulukların bilincinde olarak sektördeki öncülüğünü devam ettirmektedir. Bu yolculuk bize tüm iş yapış şekillerinde sürdürülebilir olmayı gerektirmektedir.

İşe bakış açımızda çalışmalarımıza yön vermesi için, bu faaliyetlerimizi dört ayrı alt başlıkta çalışmaktayız.

Ürün ve Markalarımızda Sürdürülebilirlik

Teknik Operasyonlarımızda Sürdürülebilirlik

Dağıtım Ağıımızda Sürdürülebilirlik

Uygulama ve Süreçlerimizde Sürdürülebilirlik

ÜRÜN VE MARKALARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İpragaz'ın kurumsal hedefi; en emniyetli ve müşteriye mutlu kılan şekilde, en düşük maliyetle ve yüksek etkinlikle, daha fazla değer yaratıp satış yaparak enerji ihtiyaçlarını güvenli ve kesintisiz biçimde sağlamaktır.

Sürdürülebilirlik gündemimizin önemli bir parçası olarak, ana ürünümüz olan LPG'nin sürdürülebilirlik bakış açısı ile değerlendirilmesinin bizlere yol göstereceğine inanıyoruz. Bu amaçla, akademik ve konu uzmanlığı-danışmanlığı olarak yaptığımız değerlendirmeleri sunmaktayız.

LPG Sürdürülebilirlik Araştırma Raporu'nda, İpragaz'ın ilgili planına ve uygulamasına yönelik destekleyici bir adım olmanın ötesinde, sürdürülebilir kalkınma yolunda dünyanın ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını değerlendirmek ve bu doğrultuda katkı üretmek amacıyla hizmet etmektedir.

Raporumuzun kısa bir özeti şöyledir:

LPG SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ARAŞTIRMASI RAPORU

Enerji, ekonomik ve sosyal kalkınma açısından vazgeçilmezdir. Sağladığı birçok faydanın yanı sıra, dünya enerji sistemlerinin petrol yakıtlara büyük oranda bağlı olması sebebiyle, tüketimi de çevre ve özellikle de iklim değişikliği üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır.

Gelişen iklim değişikliği gündemi, Paris Anlaşması'nın 4 Kasım 2016'da devreye girmesi, öncesinde Eylül 2015'te kabul edilen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'yle dünya devletleri ve özel sektörün önemli bir hareket alanı haline gelmiştir. Yüzyıl ortası ile karbondan arınmış enerji kaynaklarının kullanımını hedefleyen bu anlaşmalar, bu önemli dönüşümü gerçekleştirmeye çalışırken, kısa ve orta vadede iklim etkilerini azaltan enerji kaynaklarının kullanımına dikkat çekmektedir.

Her enerji kaynağının iklim üzerinde etkisi aynı değildir. Daha temiz enerji kaynakları konusunda bilincin artması önemlidir. Bu amaçla bu çalışmada sıvılaştırılmış petrol gazın (Liquefied Petroleum Gas-LPG) diğer enerji kaynaklarına göre sera gazı emisyonları ve iklim değişikliğine etkilerine farklı uygulama alanlarında bakılmıştır. Bunun ötesinde, çalışmamızda LPG'nin sürdürülebilirlik kalkınma bakış açısıyla etkisi analiz edilmiştir.

Sürdürülebilir kalkınma insanlar ve dünya için yapılan kapsayıcı, sürdürülebilir ve dayanıklı bir gelecek yaratma arayışıdır. Üç temel noktada harmoni içerisinde olmayı gerektirir; ekonomik büyüme, sosyal kapsayıcılık ve çevresel koruma. Bu unsurlar, bireylerin ve toplumların refahı için, ilintili ve bir arada olmak zorundadır.

Makro boyutta Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Paris Anlaşması'yla gelen iklim düzenlemelerine yönelik tüm dünya devletlerinin taahhütleri, diğer yanda ekonomik aktivitenin artmasıyla paralel artan enerji ihtiyacı, enerji üretimine farklı bir boyutta bakmayı zorunlu hale getirmektedir. 2040'lara kadar %30 artacak olan enerji talebi, çevresel kısıtlar sebebiyle küresel ısıtma potansiyeli düşük ve nihai olarak henüz olmayan yakıtlardan sağlanmalıdır. Öte yanda, tüm insanlık için eşit erişim olanağı yaratmalıdır; yani ulaşılabilir ve uygun maliyetli olmalıdır.

Bu bakış açısıyla LPG'nin çevresel etkilerinin yanı sıra sağladığı ekonomik fayda ve sosyal katkı tanımlanmıştır.

Çevresel boyutta, LPG küresel ısınma etkileri düşük ve verimli bir yakıttır. Diğer fosil yakıtlara oranla -kömür, petrol, dizel ve bunlara dayalı elektrik üretimine bakıldığında- toplam sera gazı etkileri azdır. Yakıldığında çıkan azot oksit bileşenleri ve partikül madde oranının düşüklüğü sebebiyle eşdeğer yakıtlara oranla hava kalitesini korur; kamu sağlığı, özellikle şehir hayatı için kullanımı önemlidir.

Ekonomik fayda tarafında, yurtdışı enerji kaynak bağımlılığı olan Türkiye için, ucuz bir yakıt olması sebebiyle cari açığa etkisi göreceli olarak azdır. Üretimde en büyük ve en maliyetli kaynak girdisi olan enerji maliyetlerini azaltmaktadır.

Dağıtım ve kullanımı önemli bir teknoloji veya altyapı yatırımı gerektirmez. Farklı uygulama alanları vardır. Taşınması, depolanması ve kullanımı kolaydır.

Sosyal boyutta, hem şehir hem de kırsal alanda kullanılır ve dünya çapında çok fazla kullanıcı için erişilebilir bir yakittir. Türkiye'nin her bölgesinde ulaşılabilir enerji kaynağıdır. Türkiye genelinde yaygın bayi yapısı ve dolum tesisleriyle ülke çapında yaygın istihdam yaratır. İstihdam gücü 150 bin kişi olup yan sektörleriyle 450 bin kişinin yaşamında etken bir faktördür.

Bu sebepler LPG'nin sürdürülebilir kalkınma açısından kısa ve orta vadede önemli bir enerji alternatifi olduğunu göstermektedir.

TÜM YAKITLARIN SERA GAZI SALIMLARI

İklim değişikliğine neden olan sera gazlarına baktığımızda üç ana madde karşımıza çıkıyor. Fosil yakıtların yanması sırasında az da olsa metan ve diazotmonoksit ortaya çıksa da metanın ve diazotmonoksitin ana kaynağı fosil yakıtların kullanımı değildir. Bu nedenle günümüzde atmosferdeki artışın ana nedeni fosil yakıtların yanması olan karbondioksit üzerine yoğunlaşmak daha sağlıklı sonuçlar verecektir.

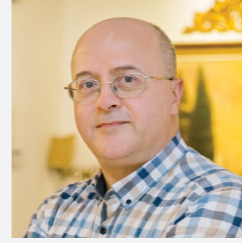
CO ₂ Salımı	kgCO ₂ /kWh
Hidrojen	0
LNG	0.18
CNG	0.18
LPG	0.22
Methanol	0.22
Biodizel	0.23
Ethanol	0.23
Benzin	0.24
Dizel	0.25
Taş Kömürü	0.32
Linyit	0.33
Odun	0.38

Bir enerji kaynağı olarak kullanıldığında, hidrojen yakılmasından sadece su buharı çıkacağı için, hidrojeni ayrı tutarak diğer maddelere baktığımız zaman kömür ve odun gibi katı yakıtların CO₂ salımlarının sıvı ve gaz yakıt türlerinden çok daha fazla olduğunu kolayca görebiliriz. 2016 yılında imzalanan Paris Anlaşması'na uyulduğu takdirde, tüm dünyada bu katı yakıtların kullanımına kısa vadede son verilmesi gerekeceğinden sıvı ve gaz yakıtlara olan talebin artması beklenmelidir.

Sıvı ve gaz yakıtları incelediğimizde gaz yakıtların sıvı yakıtlardan daha az CO₂ saldıklarını kolayca görebiliriz. Özellikle taşıma sektöründe yakıt olarak kullanılan LPG, benzin ve dizel kıyaslandığında, dizel yakıtların LPG'ye göre %14, benzinin ise %9 daha fazla CO₂ saldıgı görülebilir. Ülkemizin Paris Anlaşması'nda gelecekteki salımlarından %21 azaltıma gitmeyi taahhüt ettiğini düşünecek olursak, bu noktada %14 veya %9'luk bir azaltım önemli bir kazanç olarak görülmelidir.

Özetle;

LPG'nin öncelikle çevresel ve sonrasında ekonomik avantajları öne çıkmaktadır. Çevresel etkilerinin sadece emisyonlar bazında değil, hava kalitesi açısından da öne çıkarılması önemlidir. Hava kalitesine bağlı sağlık ve kamu harcamaları konusu gündemde olmalı; sosyal-ekonomik vurgu yapılmalıdır.

"İklim değişikliği insanlığın bugüne kadar karşılaştığı en önemli sorundur. Bu sorunu yaratan da atmosfere saldıgımız karbondioksittir. Karbondioksit salımını azaltacak her türlü yöntem karşımızdaki problemin azalması yolunda önemli bir adımdır. Burada alternatifi olan benzin ve kömüre oranla daha az zararlı olan LPG'nin iklim değişikliği açısından da kıymetli olduğunu söyleyebiliriz."

Prof. Dr. Levent Kurnaz

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Direktörü

Ötesinde, İpragaz sürdürülebilir markalarla hizmet ettiği pazarda olmaya ve bu pazarları markaları sayesinde daha sürdürülebilir yapmaya çalışmaktadır.

TÜPGAZ

İpragaz, 1961 yılında ülkemizde ilk dolum tesisini kurarak Türkiye'yi tüpgazla tanıştırdı. 55 yılı aşkın süredir, güvenli LPG kullanım tekniği ve müşteri ilişkileri konularında eğitimli Enerji Takımı'yla, Türkiye'nin her noktasına ulaşıyor.

İpragaz, 4 tüpgaz markası ve 2.500'ü aşkın tüpgaz bayisi ile her gün; evlere, iş yerlerine, ihtiyaç duyulan İpragaz enerjisini güler yüzle taşımaya devam ediyor.

OTOGAZ

İpragaz, 1996 yılında ilk resmî belgeli otogaz istasyonunu açtı. İpragaz bugün 3 markası ile 1.000'i aşkın otogaz istasyonunda uzman personeliyle, daima güler yüzlü, kaliteli hizmeti müşterilerine kesintisiz sunuyor. İpragaz Otogaz, yüksek standartlarıyla hem tüketicisini hem çevreyi düşünüyor.

OTOGAZ DÖNÜŞÜM SİSTEMLERİ

İpragaz, otogaz sektörünün ayrılmaz parçası olan otogaz dönüşüm sistemleri firmaları arasında yer alan Prins ve Landi Alternatif Yakıt Sistemleri'nin Türkiye genel distribütörüdür.

Kalite ve yenilik öncülüğü herkesçe kabul edilen Prins, 1986'dan beri alternatif yakıt sistemleri konusunda uzmanlaşmış bir kuruluş olarak dünyanın 52 ülkesinde faaliyet göstermektedir. Sıralı otogaz sistemleri; LPG/CNG ve hidrojen için tek enjektör sistemi; valf bakımı likit sistemi ve likit enjeksiyon sistemi Prins'in mevcut en yüksek teknolojiyle ürettiği ürünleridir. Ayrıca deniz motorlarının dönüşümleri için ürettiği özel sistemler de teknolojinin en üst noktasıdır.

25 yılı aşkın tecrübesiyle müşteri memnuniyetini ön planda tutan Prins, kullanıcı tarafından her daim takdir edilen ve beğeni toplayan bir firmadır. Standartlara uygun olarak dönüşümü yapılan araçlar, diğer yakıtları kullanan araçlar kadar güvenlidir. İpragaz ve Prins'in ortak politikası olan emniyet, bu iki firmayı tek bir çatı altında toplayan en önemli özelliktir.

SİSTEM LNG

İpragaz, 2004 yılı sonu itibarıyla LNG piyasasında kalite, kesintisiz ürün ikmal, emniyet ve çevreye olan sorumluluk bilinciyle sektörde yerini almak üzere gerekli altyapı hazırlıklarını tamamladı. EPDK'dan almış olduğu lisansla Ocak 2005'te LNG piyasasında faaliyetlerine başladı.

İpragaz, kurmuş olduğu ekipler, teknik-lojistik altyapısı ve 1961'den bu yana LPG sektöründeki tecrübesiyle LPG piyasasındaki başarısını LNG piyasasında da sürdürmeyi hedefledi.

İpragaz, LNG piyasasında güvenlikten taviz vermeden kurulan sistemlerle faaliyette bulunmaktadır. Ayrıca piyasa işleyişine farklı bir bakış açısı getiren İpragaz, birçok ilke ve yeniliğe imza atmıştır.

Her yeni piyasada olduğu gibi LNG piyasasında da teknik mevzuatın henüz tamamen oluşmadığı bir ortamda sistem kurulumlarındaki Türk Standartlarını, gelişmiş ülke standartlarıyla besleyerek yeni uygulama standartlarını yarattı ve piyasada bu konuda örnek alınan lider firma oldu.

SİSTEM LPG

Türkiye'de 1973 yılından bu yana, birçok önemli sektörde büyük sanayi işletmelerinin dökme gaz ihtiyaçlarını kesintisiz olarak karşılayan İpragaz, 1993 yılında ilk kez küçük tanklı toprak üstü dökme gaz ve toprak altı dökme gaz sistemlerini uygulayarak İpragaz'ın dökme gazdaki markası olan Sistem LPG'yi oluşturdu.

Bu sistem sayesinde İpragaz hem küçük işletmelerin hem de konutların tüm enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik bir çözüm getirerek dökme gazın enerji olarak kullanımında yeni bir dönem başlattı.

Yakıt olarak propan ve Miks LPG kullanılan Sistem LPG; bugün, farklı türlerdeki enerji ihtiyaçlarının (ısıtma, pişirme, sıcak su gibi) tek bir merkezden karşılanabileceği ekonomik ve pratik bir enerji sistemi olarak tüketicisiyle buluşuyor.

İPRAGAZ ELEKTRİK

Enerji sektörünün köklü ve güçlü markası İpragaz, sunduğu kaliteli ve güvenli hizmet anlayışıyla elektrik piyasasının önemli bir oyuncusu olmayı hedefliyor. Güçlü satış kadrosu ve yaygın bayi ağıyla, 55 yılı aşkın süredir Türkiye'nin enerji ihtiyaçlarına farklı çözümler üreten İpragaz, şimdi de elektrik sektörünü aydınlatıyor.

Kırsal bölgelerden büyük şehirlere, evlerden işyerlerine her alanda güvenli, verimli ve çevreci enerjiyi tüketicisiyle buluşturan İpragaz, Eylül 2012'den itibaren elektrik ihtiyacına da ekonomik çözümler sunuyor. Türkiye'nin her noktasındaki serbest tüketiciler artık elektrik ihtiyaçlarını yarım asrı aşan İpragaz güvence ve kalitesiyle, ekonomik ve sürdürülebilir olarak alabiliyor. Tüketiciler, İpragaz Elektrik'le kullanım miktarını düşürmeden indirimli elektrik kullanarak elektrik tasarrufu yapabiliyor.

GO

GO, Türkiye'nin yeni nesil yakıt istasyonudur. İpragaz'ın akaryakıt sektöründeki markası olan GO, "yolların en saygın yakıt istasyonu olmak" vizyonu ve "insana, geleceğe, araca ve yasalara saygı" misyonuyla büyümektedir. İlk istasyonunu 16 Mayıs 2013 tarihinde Konya'da açan GO'nun istasyon sayısı 2018 sonu itibarı ile 167'ye ulaşmıştır.

Tüm GO istasyonları sürdürülebilirlik ilkesiyle çalışır. Elektrik, su, kâğıt tasarrufu, GO ENO yakıt ailesiyle daha az karbon salımı, ayrıştırılmış atık üniteleriyle var olan kaynakların en verimli şekilde kullanılmasını ve korunmasını amaçlar.

GO'da "mutlu müşteri" kuralları geçerlidir. Müşteriler, GO istasyonlarında saygılı, adil ve eşit hizmet alır; her türlü fikir ve önerilerini paylaşabilirler. GO markası için çalışan takımın ortak değerleri, ahlak, sorumluluk, adalet, kârlılık, değer bilme ve saygı, olgunluk, alçakgönüllülük, olumlu yaklaşım, öz güven ve takım çalışmasıdır. Yakıt satış görevlisinden genel müdürüne kadar tüm çalışanlar bu takımın bir parçası olup, yolların en saygın yakıt istasyonunu gerçekleştirmek, geleceği oluşturmak için çalışırlar.

GO Sürdürülebilirlik Politikamız

DAHA AZ KARBON

GO ENO serisi yakıtlarımızda özel geliştirilmiş yakıt katkıları sayesinde, benzinli ve dizel araçlarda yakıt tüketimini düşürerek, doğaya daha az karbon salımı sağlıyoruz.

DAHA AZ YAKIT TÜKETİMİ

GO düşük yakıt tüketimli ENO serisi yakıtlarıyla bireylerin ve kurumların yakıt giderlerini düşürüyor ve dışa bağımlı enerji kaynaklarında ulusal ekonomiye destek oluyoruz.

DAHA FAZLA AĞACIN KORUNMASI

GO basılı malzemelerinde ağaç yerine şeker kamışı kaynaklı kâğıt kullanarak her yıl yüzlerce ağacın korunmasına katkıda bulunuyoruz.

DAHA AZ ELEKTRİK TÜKETİMİ

GO istasyonlarında tercih ettiğimiz LED aydınlatma ekipmanlarıyla yarı yarıya daha az elektrik tüketiyoruz.

DAHA AZ SU TÜKETİMİ

GO istasyon tuvaletlerinde kullandığımız özel su tasarruflu ekipmanlarla daha az su tüketiyoruz.

DAHA BİLİNÇLİ TÜKETİM

GO istasyonlarında ayrıştırılmış özel atık üniteleri kullanıyor ve atıkları hammadde olarak imalat sürecine geri kazandırıyoruz.

DAHA FAZLA SORUMLULUK

GO istasyonlarımızın buldukları yörelerde sosyal sorumluluk projelerini destekliyor, istasyon çalışanlarının bireysel gelişimine katkıda bulunuyor ve topluma daha fazla değer yaratıyoruz.

DAHA DÜŞÜK TÜKETİM

Enerji verimliliği yüksek İpragaz Otogaz'la diğer akaryakıt türlerine kıyasla daha düşük karbon-hidrojen oranı sağlıyor ve toplam karbon salımını düşürüyoruz.

ÜRÜN VE MARKALARIMIZ İLE İLGİLİ KAZANIMLAR:

İŞ YAPISI SEKİLLERİMİZDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK								
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	Fayda Tanımı	2017 h2 ve 2018 Kazanımları	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilirlik Kalkınma Hedefleri	
Ürün ve Markalarımızda Sürdürülebilirlik	LPG Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi	ISG3, ISG1, ISG5	LPG'nin sürdürülebilirlik kriterlerine uygun değerlendirilmesi	Ana ürünümüz olan LPG'nin Türkiye'de sürdürülebilirlik kriterlerine göre değerlendirilmesi amacı ile akademisyen ve konu uzmanları ile ortak çalışma yapılmıştır. Bu sayede katkımız, etkimiz, risk ve fırsatlarımızı değerlendirdik; önümüzdeki dönem planlama ve uygulaması için önemli bir bakış açısı sağladık.	LPG Araştırma Raporu/muzdaki bulgular iç ve dış paydaşlarımızla her seviyede paylaşımaya devam edilmiştir (detayları iletişim planımızda yer almaktadır)	▲	EN15, EN27	SDG 7.3
	GO	ISG3, ISG1, ISG5, ISG6	Sürdürülebilir ürünlerimizi parakende satış kanalı ile yaygınlaştırmak	"Sürdürülebilir ürünlerimizin yaygınlaşmasını hedefleyen GO kanalımızda yaygınlaşma sağlamak; ötesinde GO operasyonlarını sürdürülebilir yapmak"	Bu dönemde odağımız GO istasyonlarımızın sayıca ve coğrafi olarak artmasını sağlamak olmuştur. Bu sayı bu raporlama dönemimizde 123'den 167'ye çıkmıştır. Bu artışa rağmen operasyonlarımızın sürdürülebilirliği üzerinde çalışmaya devam ediyoruz.	▶		

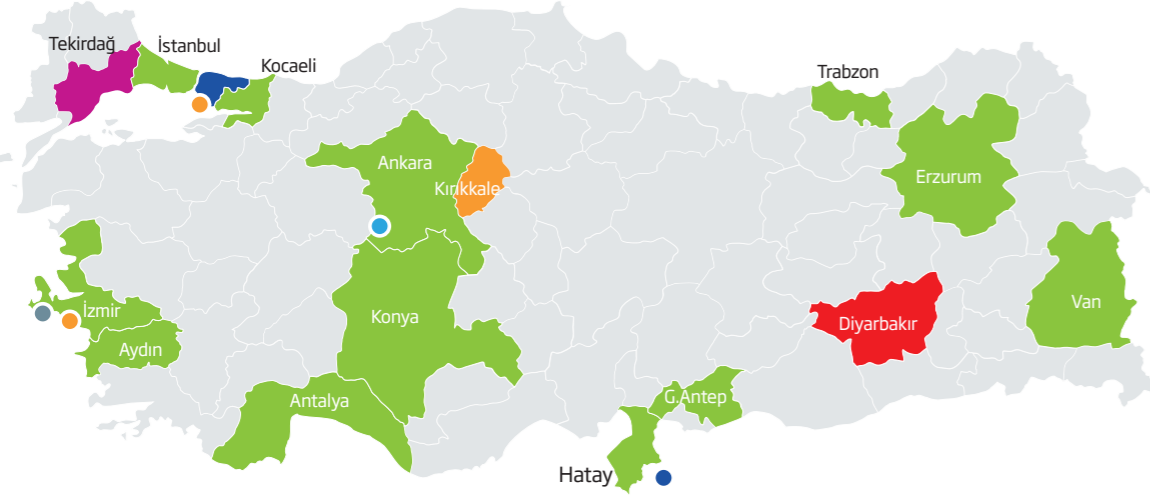
TEKNİK OPERASYONLARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İpragaz; teknik emniyet ve güvenlik, kalite ve çevre şartlarını yasal ve müşteri beklentilerinin de üzerinde karşılamak amacıyla entegre yönetim sistemini oluşturmuştur.

Tesislerimiz hakkında:

İpragaz Türkiye genelinde 11 dolun tesisi , 1 Exengaz dolun tesisi, 3 stoklama terminalinde toplam 84.850 m³ LPG stoklama kapasitesi ve 190 m³ LNG stoklama kapasitesiyle tüplü LPG, dökme LPG/LNG ve otogaz dolun hizmeti gerçekleştirmektedir.

İpragaz/Exengaz dolun ve stoklama tesisleri, kurum misyonu çerçevesinde en emniyetli hizmeti gerçekleştirmek adına ulusal ve uluslararası standartların üzerinde şartlar içeren "SHV Energy Emniyet Standartları" temelinde kurulmakta ve işletilmektedir. İpragaz, teknik emniyet ve güvenlik sistemleriyle sektörde kıyaslama kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

Dolun tesislerine bayilerden gelen tüpler, dolun öncesinde ilgili standartlar kapsamında kontrol edilmektedir. Dolunuya uygun olmayan tüpler ayrılmakta, doldurulacak tüpler ise yıkanıp temizlendikten sonra, boyanması gerekenler boyanıp bakımları yapılmaktadır. Dolun işlemi tamamlanan tüpler, sızdırmazlık kontrollerinden geçirilmektedir.

Aralık 2018 itibarıyla idari personel, güvenlik personeli, dolun işçisi, lojistik ve muhasebe çalışanları dahil olmak üzere tüm tesis ve terminalerde toplam 519 personel çalışmaktadır.

Çalışanların katılımı ve sürekli iyileştirmenin sağlanmasında sistemli bir yaklaşım için Kalite Takımları Yönetim Prosedürü oluşturulmuştur. Halen dolun tesisi ve stoklama terminallerimizde 30'a yakın kalite takımı faaliyet göstermektedir. Kalite takım faaliyetleri derecelendirme, takdir ve ödül süreciyle canlı tutulmakta ve özendirilmektedir.

2002 yılında Yarımca Dolun Tesisi'yle başlayan kalite takım çalışmaları tüm tesislere yaygınlaştırılarak 2003 yılında dahil olunan Ulusal Kalite Hareketi'yle ivme kazanmış ve bugüne kadar 300'ün üzerinde iyileştirme projesi üretilmiştir.

İPRAGAZ

- TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi
- TS OHSAS 18001:2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

GO // İPRA ENERJİ A.Ş.

- TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi
- TS OHSAS 18001:2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

EXENGAZ

- TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi
- TS OHSAS 18001:2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

İpragaz, 1999 yılında ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi'ni alarak yönetim sistemini sertifikalandırmıştır. 2002 yılında BS 8800 olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi'yle devam eden sertifikasyon süreci, 2015 yılında ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'nin sertifikasyonu ile Entegre Yönetim Sistemi'ne geçmiştir. 2003 yılında Ulusal Kalite Hareketi'ne dahil olmuş KALDER'le işbirliği yaparak mükemmellik yolculuğunda yeni bir aşamaya girmiştir. İpragaz 2004 yılında EFQM Mükemmellikte Kararlılık Belgesi almıştır.

İpragaz Denizli Dolun Tesisi Nokta Kalite Takımı 2009 yılında, Gaziantep Dolun Tesisi Sonuç Kalite Takımı ise 2017 yılında İzmir Kalder Şubesi tarafından ulusal düzeyde verilen yılın en başarılı ekibi birincilik ödülü olan "Altın Ödül"ü kazanmıştır. 2018'de Ankara Dolun Tesisinin Başarı Kalite Takımı "Isı Geri Kazanım" projesiyle "Bronz Ödül" kazanmıştır.

2016 yılında ise İpragaz A.Ş. Yarımca Dolun Tesisi Fırtına Kalite Takımı, Likit Süpürme Projesi'yle "Jüri Özel Ödülü" almaya hak kazanmıştır.

Türkiye Kalite Derneği (KalDer)

Türkiye Enerji Zirvesi Sektör Ödülü

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği

OPERASYON DEPARTMANI ÖNCELİKLERİMİZ:

Sürdürülebilirlik, Operasyon olarak sorumluluk alanımızdaki faaliyetlerde insanı, ürünü ve çevreyi korurken şirket karlılığı arttırmak amacıyla her yönde tutarlı bir kavram. Tecrübemize istinaden, sürdürülebilirlik; operasyonel ve SEÇ-G performansımız açısından tehditte daha önümüze bir fırsat olarak çıkıyor.

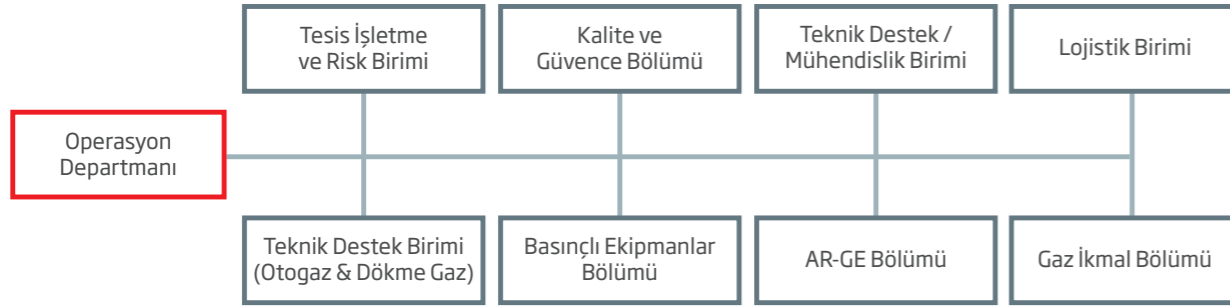
İşte bundan sonraki bölümde yer alan ve özellikle operasyonel verimliliği arttırmak için üzerinde çalıştığımız projeler, sürdürülebilirlik kavramı içinde insana ve çevreye zarar vermemeyi gözetirken, daha az karbon ayak izi bırakmayı ve verimliliği artırarak kurumsal karlılığı sürekli hale getirmeyi amaçlamaktadır.”

Can Toydemir

Genel Müdür Yardımcısı / Operasyon

- Güvenlik: Müşterilerimiz, çalışanlarımız ve tesislerimizin bulunduğu yöre halkının güvenliği için; dolum operasyonlarını, müşteri kurulumlarını ve lojistik operasyonları en güvenli şekilde yapmak
- Verimlilik: Müşterilerimize en uygun maliyetlerle en iyi hizmeti sunmak
- Uyumluluk: Mevcut ve olması gereken düzenlemelere göre çalışmak; yasalara, çevreye, ahlaki ve insani değerlere saygı duymak

Bu önceliklerimizi yerine getirmek için Operasyon Departmanı yapılanmamız şöyledir:

TEKNİK HİZMET YAKLAŞIMI VE POLİTİKALARIMIZ:

İpragaz hizmet kalitesine verdiği önemin yanı sıra İpragaz markası taşıyan ev ve sanayi kullanımına yönelik üretilen ürünlerine de büyük özen gösterir. İpragaz markalı bu ürünler, ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak üretilir.

İpragaz Sistem LPG, dünya standartlarındaki ekipmanlarıyla, üretimden montaja kadar İpragaz'ın deneyimli ve uzman personeli tarafından kontrol edilerek, İpragaz güvencesiyle müşterilerimizin hizmetine sunulur.

İpragaz, ithal ettiği her ürünü de bağımsız test kuruluşlarına kalite kontrolünü yaptırıp, uygun değerler dahilinde olması durumunda müşterilerinin kullanımına sunar.

LPG kullanımıyla ilgili tüm sorular 7 gün 24 saat kesintisiz olarak 444 İPRA (4772) numaralı Tüketici Danışma Hattı'ndan cevaplandırılır.

Kalite Politikamız

İpragaz'ın varlık nedeni; mükemmellik anlayışımız ve toplumsal sorumluluklarımız doğrultusunda, müşteri memnuniyetini işimizin odağına alarak optimum maliyet ve yüksek etkinlikle enerji ihtiyaçlarını en güvenli, yenilikçi ve sürdürülebilir şekilde karşılamaktır.

Bu çerçevede İpragaz, işimizi geliştirmek, daha fazla değer yaratmak, halkımızın can ve mal güvenliği ve doğal çevreyi korumak için teknolojinin gerektirdiği tüm imkânları kullanır.

İpragaz'ın kalite ilkesi, ulusal ve uluslararası standartlara uygun, kaliteli ürünleri ve hizmeti müşterilerine sunmaktır.

Bu ilke doğrultusunda, değer zincirinin tamamında tüm çalışanların dürüstlük, güven ve sorumluluk bilinciyle tüm şartları sağlayacaklarını ve kalite yönetim sistemini sürekli geliştireceğimizi tüm İpragazlılar adına taahhüt ederiz.

Çevre Politikamız

Biz İpragazlılar olarak; Müşterilerimizin enerji ihtiyaçlarını en emniyetli ve sürdürülebilir bir şekilde karşılarken yasalara, çevreye, ahlaki ve insani değerlere saygılı, örnek bir şirket olmak için çalışırız.

Çevre yönetim sistemimizi sürekli geliştirerek, tüm iş süreçlerinde çevresel kirlenmeyi ve karbon ayak izinin azaltılmasını için çalışacağımızı, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için bireysel ve kurumsal sorumluluklarımızı layıkıyla yerine getireceğimizi taahhüt ederiz.

İş Sağlığı ve Güvenliği Politikamız

Biz İpragazlılar olarak; sağlığımızı korumayı, işimizin devamlılığını ve toplumun güvenliğini sağlamak için, yasal mevzuata ve SHV Güvenlik Prosedürlerine uymayı, emniyetli, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturmayı kendimize görev kabul ettik.

“Önce Emniyet ve İş Güvenliği” ilkesine uyarak iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeyi, tehlikeli durum ve hareketleri önceden tespit edip sorumluluklarımız çerçevesinde tüm iş sağlığı ve güvenliği şartlarını karşılayarak riskleri ortadan kaldırmayı, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemini sürekli iyileştirmeyi ve tüm İpragaz çalışanlarının bu politikaya uyması için gerekli kaynakları sağlamayı taahhüt ederiz.

Büyük Kazaları Önleme Politikamız

Büyük bir kazaya yol açabilecek faaliyetlerimizi tanımladığımızı, bu tür kazaların önlenmesine yönelik yükümlülüklerimizi yerine getirdiğimizi, insan ve çevre için yüksek seviyede güvenlik önlemlerinin alınarak gerekli kaynakların sağlandığını ve aşağıdaki hususları içeren güvenlik yönetim sistemini kurup sürekliliğini sağlamayı taahhüt ederiz:

Organizasyonun tüm seviyelerinde, büyük kaza risklerinin yönetimine ilişkin personelin; görev ve sorumluluklarının tanımlanarak yetkinliklerini belirleyecek ve bu yetkinliklere göre belirlenen eğitim ihtiyaçları doğrultusunda gerekli eğitimleri alacaktır.

Olağan ve olağandışı operasyonlardan kaynaklanabilecek büyük kaza riskleri; ulusal ve uluslararası kabul görmüş yöntemlerle değerlendirilip, periyodik olarak gözden geçireceğiz.

Büyük Kaza Önleme Politikamızın Hedefine Ulaşması İçin Güvenlik Yönetim

Sistemimizi de kapsayan Entegre Yönetim Sistemi'ndeki başarı hedeflerimizi sürekli izleyeceğiz, değerlendireceğiz, raporlayacağız ve çıkarımlarımızı yaygınlaştıracacağız.

Operasyonlarımızı emniyetli ve güvenli yapabilmemiz için, periyodik kontrol, bakım, onarım ve geçici durdurmaları da kapsayan işletme prosedürleri ve çalışma metotlarını geliştirmeye devam edeceğiz.

Mevcut veya yeni kuracağımız tesislerimizde organizasyonumuzun, prosesimizin, kapasitemizin değişmesi durumunda, gerekli tasarım ve iş planlarını etkili bir değişim yönetimiyle takip edeceğiz.

Sistematik yaklaşımla belirlenmiş tehlikelere ve kazalara karşı hazırlanan acil durum planlarını güncel tutup, büyük kaza senaryoları ve tatbikatlarıyla denetleyip gözden geçirerek tüm çalışanlarımızı hazır tutacağız.

Sağlık ve Emniyet Politikası

Her gün, tüm dünyada milyonlarca insan, SHV Energy'nin faaliyetlerinden bir şekilde etkilenmektedir. Bunlar arasında şirket çalışanlarımız, müşterilerimiz, komşularımız dahil olmak üzere toplumun her kesimi bulunabiliyor; ancak hepsi emniyetli çalışacağımız konusunda bize güveniyorlar. Bu da "Advancing Energy Together" felsefesi doğrultusundaki en büyük sorumluluğumuzdur.

Sağlık, emniyet ve çevre performansı açısından lider olmak için, şirketimizin tüm birimlerinde standartlara uygunluğun temel alındığı yeni bir kültür inşa edeceğiz. Bu nedenle, tüm faaliyetlerimizde sürekli bir gelişme tutkusuyla, detaylara titizlikle dikkat edeceğiz.

Premsiplerimiz

- Hiçbir nedenle kendimizin, çalışma arkadaşlarımızın, müşterilerimizin, iş ortaklarımızın ve faaliyet gösterdiğimiz ülkelerdeki toplumların sağlık ve emniyetinden ödün vermeyeceğiz.
- SHV Energy çatısı altında çalışan herkes, etkili liderlik ile birlikte, sağlık ve emniyet ile alakalı bireysel sorumluluk üstlenmelidir.
- Bünyemizde çalışan her bir kişi, bir faaliyetin emniyetli olmadığını ya da Hayat Kurtaran Kurallar'dan* birinin ihlali edildiğini düşündüğü an çalışmayı bırakmalı ve durumu rapor etmelidir.
- Yürürlükteki tüm yasal gereksinim ve düzenlemelere uygunluğun yanı sıra, dünyanın her yerinde aynı standartları yakalamaya çalışacağız.
- Tüm davranışlarımız, daima sağlık ve emniyet ilkelerimizi yansıtacaktır.

Vizyonumuz

- Sıfır kaza.
- Bizimle ve bizim için çalışan herkes için emniyetli, güvenilir ve sağlıklı çalışma koşulları.
- Müşteri beklentilerini karşılayan veya bu beklentilerin üzerine çıkan yüksek kaliteli, emniyetli ve çevreye duyarlı ürün ve hizmetler.
- Yaptığımız her şeyde ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik.

Taahhütlerimiz

- Performansımızı sürekli olarak geliştirmek ve özellikle değişim zamanlarında, şirketimizdeki tüm sağlık ve emniyet risklerini aktif olarak yönetmek.
- Tüm kazaların kök nedenlerine yönelik sürdürülebilir değişiklikler yapmak ve ciddi yaralanma veya can kaybına yol açma potansiyeline sahip kazalara odaklanmak.sağlamak.

Taahhütlerimiz

- Tesislerimizi emniyetli, sağlam, verimli ve çevreye duyarlı bir şekilde tasarlamak, inşa etmek ve işletmek.
- Ciddi kazaları önlemek için yeterli önlemlerin alındığından emin olmak.
- Emniyet hedef ve amaçlarımıza ilişkin sorumluluk ve performans takibi.
- Sektörümüzdeki şirketler ve iş ortaklarımızla birlikte çalışarak aktif bir şekilde bu politikaya uyulması hususunda onları teşvik etmek ve uygulamalarını sağlamak.
- Tüm paydaşlarımızla açık iletişim kurmak, sağlık ve emniyete yönelik bilgi birikimimizi paydaşlarımızla paylaşmak.
- Yürürlükteki tüm yasal, düzenleyici, sektörel gereksinimlere ve şirket gerekliliklerine uymak.
- Bu politikaya uyulmasını sağlamak için yeterli kaynak, eğitim ve ekipman sağlamak.
- Herkesin bu politikanın uygulanmasını için gereken sorumluluklarının farkında olduğundan emin olmak.

Gaz Kalitesinin Kontrol Edildiği LPG Laboratuvarları

- Yarımca
- Dört Yol
- Aliağa
- Hadımköy
- Antalya
- Trabzon
- Erzurum

LPG Tank Testleri

Müşteriler için önemli olan LPG ürününün standartlara göre girdi ve çıktı kontrolü için, sekiz tesisimizde LPG laboratuvarı kurulmuş, böylece tüm tesislerimize sevk edilen LPG'nin kalite kontrolü yapılmaktadır.

Stoklama terminallerimizde yapılan gemiyle gaz alımlarında, gemi tankından ve gemiden tahliye esnasında transfer hattından alınan numuneler, akredite kuruluş laboratuvarlarında yapılan analizlere dayalı olarak uygunluk doğrulamasından geçirilmektedir.

Stoklama tesislerinde yapılan rafineriden boru hattıyla gaz alımlarında ise tesis dahili laboratuvar ve akredite laboratuvarında yapılan analiz sonuçları doğrultusunda girdi kontrolleri yapılmaktadır.

Bunun yanı sıra, tesisler arası transferlerde, 15 günde bir kez tankerden alınan numuneler tesis laboratuvarında kontrol edilerek girdi kontrol doğrulaması yapılırken, ürün bazlı olarak altı ayda bir yapılan akredite laboratuvar kontrolleriyle stoklama tesisi veya stoklama terminalinden gönderilen LPG'nin uygunluk doğrulamaları gerçekleştirilmektedir.

LPG'yi temsil edecek numunenin alınması işi, tüm ürün miktarını temsil edeceği için, çok dikkatli ve yetkin kişilerce yapılması gereken bir işlemdir. Laboratuvarında çalışan personel ile tanklardan LPG numunesi alan personelin tamamı teknik personel olup, akredite laboratuvarlar tarafından eğitilmiş ve belgelidir.

LPG haricinde, tüp ve aksesuarları, işletme malzemelerin imalatçıdan tesislere sevkinden önce şartnamelere göre kalite kontrolleri teknik kalite laboratuvarında yapılmaktadır.

DOMESTİK LPG TANKLARININ YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Türkiye'de ilk olarak LPG Tanklarının Akustik Emisyon Yöntemi ile test edilmesi çalışmalarına İpragaz-TUV Austria işbirliği ile 2006 yılında başlanmıştır.
- Çalışmalar 2009 yılında olumlu sonuçlandırılmış ve proje hayata geçirilmiştir.
- Tank tipine göre 2009 yılından itibaren yapılan akustik emisyon test adetleri ve sonucunda edinilen su tasarrufu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tanklar	Ortalama Su Tasarrufu (m ³ /Tank)	Su Tasarrufu (m ³)
Otogaz tankı (213)	7.5	1.597,5
Dökme gaz tankı (2.774)	4.4	12.205,6
2009-2015	Toplam	13.803,1

İPRAGAZ-2004'ten beri TÜRKAK "B Tipi" muayene kuruluşu onaylıdır.

- 5.120 tank hidrostatikle test edildi ve dolum tesislerimizde yenilendi.
- Ortalama maliyetten tasarruf ~ 125 €/tank
- Toplam tasarruf 640.000 €

Akustik Emisyon Testleri

İŞ SÜREKLİLİĞİ

İş Sürekliliği Planı (İSP) aşağıdaki hususları içerecek şekilde "SHV Template Business Continuity" dokümanı esas alınarak İpragaz A.Ş.'ye özel olarak hazırlanmıştır:

1. Herhangi bir felaket anında tüm İpragaz personelinin güvenliğinin sağlanması,
2. Felaket anında ve sonrasında İpragaz Genel Müdürlüğü ve bağlı tüm lokasyonlarından verilen hizmette yaşanacak kesintinin minimize edilmesinin sağlanması,
3. Felaket sonrası İpragaz Genel Müdürlük binasının devre dışı kalması durumunda felaket kurtarma çalışmalarının hızlandırılması,
4. Bir felaket sonrasında İpragaz ve bağlı lokasyonlarında oluşabilecek finansal kaybın ve önemli iş kayıplarının azaltılması.

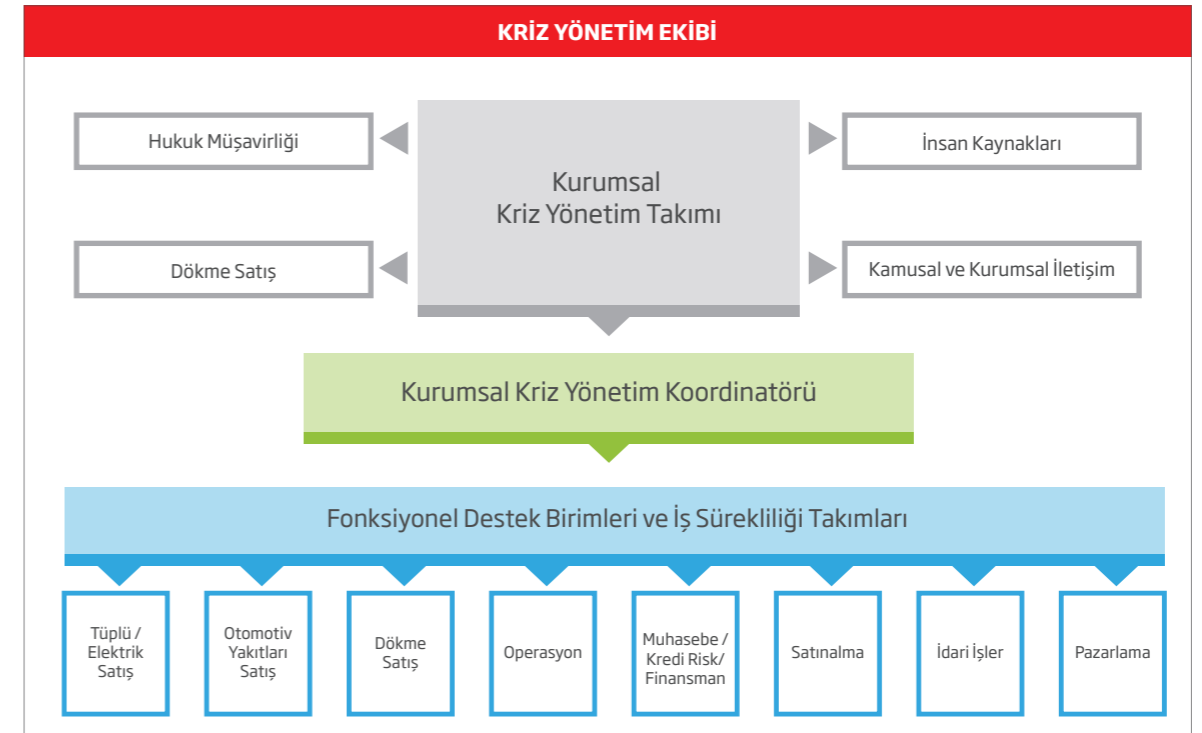
İSP Kapsamı:

- İpragaz/Yıldırım Petrol/İpra Enerji Merkez Ofisi,
- İpragaz ve Exengaz Dolum Tesisleri,
- İpragaz A.Ş. Bölge Satış Müdürlükleri/Saha Satış Ofisleri,
- İpragaz Tüp Satış Depoları ve Yarımca Teknik Malzeme Deposu,
- EVAS Ev Aletleri Sanayi A.Ş.

İSP Yapısı:

1. Giriş, bu dokümanın genel durumunu ve kapsamını tanımlar,
2. İş Sürekliliği Stratejisi, bir felaket durumunda kritik iş süreçlerinin kurtarılmasına yönelik yaklaşımı tanımlar,
3. Kriz Yönetimi, kriz ilan edilme sürecini ve kriz yönetim takımının rol ve sorumluluklarını tanımlar,
4. İş Etki Analizi, kritik iş süreçlerinin ve özelliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılır,
5. İşe Geri Dönüş Planları, ilan edilen bir felaket durumunda her bir kritik iş sürecinde işin devam etmesi için gerekli olan adımları ve faaliyetleri tanımlar.

İSP - Kriz Yönetimi:

EĞİTİMLER

Eğitimler; periyodik yenilenen eğitimler, yasal mevzuat gereği zorunlu alınması gereken sertifikalı eğitimler, yetkinlikle ilgili alınması gereken belgeli eğitimler olmak üzere hem şirket içi, hem ağırlıklı müşterileri ve itfaiye gibi resmi kurumları kapsayacak şekilde şirket dışı eğitimler olarak özetlenebilir. Tüm eğitimlerde temel amaç; ürünün (LPG/LNG/akaryakıt) özelliklerinin, tehlikelerinin tanıtımı, iş güvenliğine uygun ve emniyetli bir şekilde kullanımı, olası acil durumlara hazırlıklı olmak, gaz kaçağı-yangın gibi acil durumlarda fiili müdahale yöntemlerini kullanmak. Ayrıca gece-gündüz acil durum tatbikatları, çevre ve sabotaj eğitimleri şeklinde farklı içerik ve zamanlarda bu eğitimler gerçekleştirilmektedir.

2018 yılında GO Bayi eğitimleri kapsamında; GO istasyonlarında 386 çalışana eğitim verilmiştir. Sözleşmeli nakliyecilerimizin 327 şoförüne HED Akademi'den aldığımız Defansif Sürüş + Anti Skid Roll Over eğitimi verilmiştir. Ayrıca Türkiye genelinde 1181 Tüplü bayi çalışmamıza eğitim verilmiştir.

DÖNEM KAZANIMLARI

- TESİS OPTİMİZASYONU PROJESİ
- EKONOMİK / ÇEVRESEL FAYDA NE İDİ?

Yarımcı Dolum Tesisimiz 'deki 95 KWp kurulu güce sahip Hibrit güneş enerji santrali, kurulduğu ilk ay olan Nisan 2017 den bu yana (2018 yılı sonu) toplamda 107 MWh termal enerji ve elektrik enerjisi üretilmiştir. Üretilen yenilenebilir enerji tesisin ihtiyaçlarında kullanılmış, konvansiyonel enerji kaynaklarının kullanımının azaltılması ile eşdeğeri yaklaşık 48 ton CO2 salımı engellenmiş, eşdeğeri 158 yetişkin ağacın CO2 azaltma etkisi yaratılmıştır. Güneş enerjisi ile üretilen sıcak suyun tüp yıkamada kullanılması ile müşterilerimize daha temiz tüp sunmada fark yaratmaya devam ediyoruz.

PROJELER

ELEKTRONİK KAÇAK KONTROL PROJESİ:

Dolum yapılan her tüp kaçak kontrolünden geçmektedir. Konvansiyonel sistemlerdeki insan hatalarını minimize etmek adına bazı tesislerimizde elektronik kaçak kontrol cihazları kullanımına başlanmıştır.

OTOMATİK VALF DEĞİŞTİRME MAKİNASI:

Normal şartlarda kaçak tespit edilen tüplerin içinde LPG'nin boşaltılması, vana sökümü ve yeni vana takılması işlemleri tüp başına ortalama 10 dakika kadar sürmektedir. Kullanıma başlanan gaz aktarmasız vana değiştirme makinesiyle arızalı tüplerden LPG boşaltılmadan vana değişimi yapılarak tüp başına 7-8 dakikalık bir zaman ve işçilik kazancı gerçekleşmektedir.

PİKNİK TÜP GÖVDE GİYDİRME PROJESİ:

Piknik tüplerindeki boya miktarını azaltmak amacı ile yapılan bu projede, gövde giydirme işlemi yapılarak görsel olarak güzel bir görünüm kazandırılmış olsa da, tüp başına tüketilen boya miktarı, tüpün üst boyamasındaki artış sebebi ile azaltılamamıştır. Bunun yanında ADR ve CLP yönetmelikleri kapsamında tüp üzerinde bulunması gereken bilgilendirmeler, gövde giydirmeler üzerine yazılmış ve mevzuat uyumu da sağlanmıştır.

ATIL TANK PROJESİ:

Bir yıl boyunca gaz alımı yapmamış endüstriyel ve iki yıl boyunca gaz kullanmayan domestik müşterilerimizin tankları atıl tanklar olarak adlandırılmaktadır. Tesisat bakım ve tank test tarihleri gelmiş, ayrıca tesisatları revizyon gerektiren, risk teşkil eden tankları kontrol altına alabilmek için bu projeye başlanmıştır. Müşterilerle yapılan mutabakat neticesinde, tankların gerekli kontroller yapıldıktan ve emniyet tedbirleri alındıktan sonra müşteriye satışı veya İpragaz'ın en yakın tank stok alanına nakledilmesi sağlanmıştır. Teknik Destek Departmanı tarafından projeye başladığı günden bugüne kadar 2.427 adet atıl tank satılmış, 1.358 adet atıl tank ise iade alınmıştır. İade alınan tankların büyük çoğunluğu yurtdışına satılmıştır.

Bir kısmının tesislerimizde bakım ve test işlemleri yapılmıştır. Departmanımız bu tankları yeni müşterilerimizde kullanmaya devam etmektedir. Bu proje sayesinde, kullanılmayan ve teknik emniyet açısından risk teşkil eden 3.785 tank kontrol altına alınmıştır.

Bir kısmının tesislerimizde bakım ve test işlemleri yapılmıştır. Departmanımız bu tankları yeni müşterilerimizde kullanmaya devam etmektedir. Bu proje sayesinde, kullanılmayan ve teknik emniyet açısından risk teşkil eden 3.050 tank kontrol altına alınmıştır.

ATIL TANK PROJESİ	2012			2013			2014			2015			2016			2017			2018		
	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)	Satılan tank adedi	Depozito/maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)
Toplam	169	19.605	29.390	494	79.506	98.409	489	88.405	107.862	427	77.382	86.458	411	77.030	97.892	281	34.477	61.776	156	14.318	21.179
Tank başına ortalama		116	174		161	199		181	221		181	202		187	238		123	220		92	136
Tank satışından gelen ek nakit	9.785 €			18.903 €			19.457 €			9.076 €			20.862 €			27.299 €			6.861 €		
	Bakımı yapılmış tank: 78			Bakımı yapılmış tank: 298			Bakımı yapılmış tank: 298			Bakımı yapılmış tank: 235			Bakımı yapılmış tank: 176			Bakımı yapılmış tank: 183			Bakımı yapılmış tank: 115		

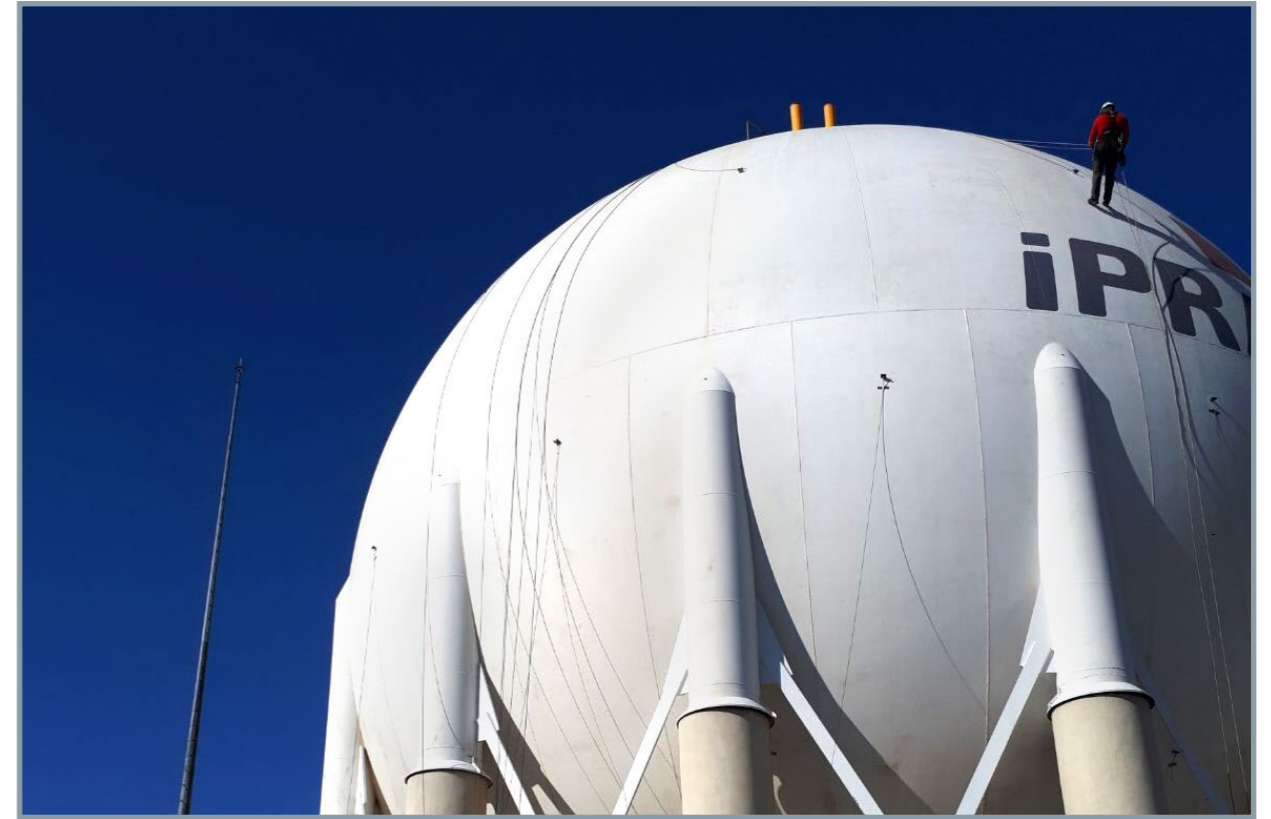
2012- 2018 TOPLAMI			
ATIL TANK PROJESİ	Satılan tank adedi	Depozito veya maliyet değeri (€)	Satış değeri (€)
Toplam	2.427	390.723	502.966
Tank başına ortalama		161	207
Tank satışından gelen ek nakit	112.243 €		
Bakımı yapılmış tank: 1.358			

TESİSLERİMİZDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK									
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	Fayda Tanımı	2017 H2 VE 2018 KAZANIM	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri		
Propan Boru Hattı	ISG5, ISG1	Stoklama tesisi ve dolum tesisi arasındaki bağlantının boru hattına dönüştürülmesi	Yarımcı stoklama ile dolum tesisi arasındaki boru hatlarında bir revizyon yapılarak stoklama terminalinden boru hattı ile dolum tesisine propan transferine uygun hale getirilmiştir. Bu sayede tanker taşımaya oranla hem emisyon tasarrufu hem de maddi tasarruf sağlanmaktadır. 2017 ve 2018'de sınırlı miktarda boru hattı kullanımı ihtiyacı doğmuştur, toplamda 3.264 ton propan transferi sağlanmıştır.	Boru hattı 2017 ve 2018 yıllarında kullanımında devam edilmiş ve 327 adet tanker seferi yapılmasına gerek kalmamıştır. Bunun karşılığı olarak ise 9810 litre dizel sarfiyatı yapılmamış ve yaklaşık 26 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	▲	ECL, EN15, EN27	SDG 7.3		
Saha Aydınlatmalarının Dönüştürülmesi	ISG7, ISG5, ISG1	Tesis dış aydınlatmalarında elektrik tasarrufu ve verimliliği sağlamak	Öncelikle Dörtöyl, Ankara ve Van Tesislerimizde başlatılan proje ile 2017 ve 2018 yılında devam edilmiş ve büyük oranda tamamlanmıştır. Elektrik enerjisinin kullanımında tasarrufa gidilerek, CO ₂ emisyonunun salımlarını önüne geçmek, ayrıca ekonomik fayda sağlanması hedeflenmiştir.	11 tesisimizde dış saha aydınlatmalarında kullanılan sodyum buharlı armatürler enerji tasarrufu ve LED armatürler ile değiştirilerek toplamda kurulu aydınlatma gücü 200 KW düşürülmüş ve ortalama olarak yılda 159.000 kWh elektrik tasarrufu sağlanmış, 70 tonun üzerinde CO ₂ emisyonunun önüne geçilmiştir. Eşdeğeri 70.000 TL üzerinde enerji tüketiminde tasarruf sağlanmıştır.	▲	EN7	SDG 7.3		
Sundurma Çatılarında Doğal Aydınlatma	ISG7, ISG5, ISG1	Gün ışığından en fazla sürede faydalanarak elektrik tasarrufu yapmak	Yarımcı, Ankara ve Hadimköy de sundurma çatılarına tesislerin mimari özelliklerine uygun doğal aydınlatma pencereleri açılmıştır.	2017 yılında tesis sundurmalardaki doğal aydınlatma pencereleri sayesinde 78.402 kWh ve 2018'de 65.944 kWh elektrik tasarrufu sağlanmış ve karşılığında 2017 için 34.917 kg ve 2018 için 29.369 kg CO ₂ salımı engellenmiştir.	▲	EN7	SDG 7.3		
Tesis İdari Bina Mantolaması	ISG5, ISG1	Tesis idari binalarında mantolama yapılarak enerji tasarrufu sağlanması	Erzurum, Ankara, Konya tesislerin idari binalarda mantolama yapılmıştır. 3 tesis için aylık 2 ton olan LPG tüketimi 1,5 tona düşmüştür.	2017 yılında 13.148 kg propan tasarrufu yapılmış ve 38.680 kg CO ₂ salımı engellenmiş 2018 yılında 16.312 kg propan tasarrufu yapılmış ve 47.985 kg CO ₂ salımı engellenmiştir.	▲	EN7	SDG 7.3		
Dolum Kaçakları Azaltımı	ISG5, ISG1	Dolum sonrası kollarında kalan LPG'nin süpürülmesi	Tanker dolum peronlarındaki dolum kollarının işlem sonrası ara bölümde kalan LPG'nin azot ile süpürülerek tanka alınması, bu sayede her dolumda ortaya çıkan LPG salımının önüne geçilmesi planlanmıştır. Her dolum işleminde yaklaşık olarak 1,3 kg LPG salımının önüne geçilmektedir.	Dolum kollarında kalan gazın geri süpürülmesi projesi ile 2017 yılında 44.837 kg LPG (CO ₂ karşılığı 131 ton) ve 2018 yılında 39.258 kg (CO ₂ karşılığı 115 ton) LPG atmosfere salımı engellenmiştir.	▲	EN19	SDG 7, SDG 12.4		
Stok Tankları Testi	ISG11, ISG5	LPG Stok Tanklarının NDT metotları ile test edilmesi	LPG tanklarının zorunlu olmadıkça 10 yıllık periyodik testlerinin veya ara muayenelerinin hidrostatik test yerine NDT metotlarından (AE, TOFD&PHASED ARRAY VS.) birisi kullanılarak yapılması ve bu sayede atık su miktarının azaltılması. 2017 ve 2018 yıllarında tesis stoklama tanklarının büyük bir kısmı NDT metodu ile test edilmiştir.	2017 ve 2018 yılında tesislerdeki LPG stoklama tanklarının büyük çoğunluğu NDT metotları ile test edilmiş, 2 yılda gerçekleştirilen testlerde su yerine NDT metotlarından birisi kullanılarak 24.510 m ³ su tasarrufu sağlanmış ve karşılığında 7825 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	▲	EN19	SDG 6.4		
Tüplerde Gövde Kaplama Uygulaması	ISG9	Piknik tüplerinde gövde şirink uygulamasına geçilerek, kullanılan boya ve tiner miktarının birim başına azaltılması	2016 yılında, 2015 yılına oranla tüp başına sarf edilen boya ve tiner miktarlarında aşağıdaki yüzdelerde azalma olmuştur. Mavi %26, metalik %11, beyaz %14, tiner %21. Bunun sonucu olarak - artan tüp dolum oranına rağmen - mavi 39 ton, metalik 8 ton, beyaz 7,8 ton, tiner 29 ton daha az kullanılmıştır.	2017 ve 2018'de azaltım sağlanamamıştır.	▼	EN10	SDG 6.3		
Yenilenebilir Enerji / Güneş	ISG8, ISG1	Tesis elektrik tüketiminin bir kısmını yenilenebilir enerjiden sağlamak.	Yarımcı Tesisine kurulan güneş panelleri sayesinde 2017 (9 ay) yılında ve 2018 yılında termal ve elektrik olarak toplam 107 MWh enerji üretilmiştir. Üretilen sıcak su kamp tüplerinin temizlenmesinde kullanılırken, elektrik enerjisi ise tesiste kullanılmaktadır.	95 kWp toplam kurulu güce sahip hibrit güneş enerji santrali ile 2 yılda 107 MWh enerji üretilmiş, 48 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	▲	EN7	SDG 7		

OPERASYONLARIMIZ İLE İLGİLİ GENEL KAZANIMLAR

Sürdürülebilirlik Gündemi çalışmalarımız kapsamında 2017-2018 döneminde ortaya çıkan proje ve kazanımlarımız şöyledir:

İŞ YAPISİ ŞEKİLLERİMİZDE SÜRDÜRÜBİLİRLİK							
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	Fayda Tanımı	2017 h2 ve 2018 Kazanımları	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Operasyonlarımızda Sürdürülebilirlik	Nakliye Filosu Optimizasyonu	ISG5, ISG1	23m³ tankerler 60 adet 34 m³ LPG tanker ile dönüştürülmüştür.	• Kaza riskinin, akım ve onarım maliyetinin, tedarik edileme riskinin azaltılması • Bürokrasinin azaltılması • Araç kapasitesinin artması ile dağıtımdaki araç sayısının ve nakliye maliyetinin %30 azalması • ADR onaylı yeni kamyon kullanımı ile emisyonlarda azalma	Kamyonların ve tanker filosunun daha verimli çalışması ile 2017 yılı ve 2018 toplamında 1.436.404 litre diesel tasarrufu yapılarak karşılığında 3802 ton CO ₂ emisyon salımı engellenmiştir.	EN5, EN7	SDG 7.3
	Dağıtım Ağı Optimizasyonu	ISG5, ISG1, ISG15	Rota, sürüş ve güvenlik faydası sağlamak	Çalışan güvenliğimiz açısından gerekli önlem ve desteklerin sağlanması	Bu konuda gelişme yok.	EN15	
Uygulamalarımızda Sürdürülebilirlik	Anlaşmaların ve Süreçlerin Yapılandırılması	ISG12, ISG14, ISG17	Sürdürülebilirlik kriterlerinin anlaşılmasına ve uygulanmasına	"Sürdürülebilirlik prensiplerimizin iş yapış şekillerimiz ve uygulamalarımızın içerisine eklenmesi; yöntemlerimizin bu doğrultuda ilerlemesi"	83 adet prosedürün 26'sında değişiklik yapılması gerektirdi ortaya çıkmış ve bu doğrultuda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.	HR1, HR9	SDG 12.7, 16.4, 16.5
	Karbon Dengeleme (Offset)	ISG5, ISG14, ISG12	Ürün ve operasyonlarımızdan kaynaklanan karbon ayak izini dengelemek için programların düzenlenmesi	Ürün ve operasyonlarımızdan kaynaklı karbon salımı etkisinin dengelenmesi veya iyileşmesi	Bu konuda yeterli aksiyon alınamamıştır.	EN15, EN27	
Ürün ve Markalarımızda Sürdürülebilirlik	LPG Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi	ISG3, ISG1, ISG5	LPG'nin sürdürülebilirlik kriterlerine uygun değerlendirilmesi	Ana ürünümüz olan LPG'nin Türkiye'de sürdürülebilirlik kriterlerine göre değerlendirilmesi amacı ile akademisyen ve konu uzmanları ile ortak çalışma yapılmıştır. Bu sayede katkımız, etkimiz, risk ve fırsatlarımızı değerlendirdik; önümüzdeki dönem planlama ve uygulaması için önemli bir bakış açısı sağladık.	LPG Araştırma Raporumuzdaki bulgular iç ve dış paydaşlarımızla her seviyede paylaşımaya devam edilmiştir (detayları iletişim planımızda yer almaktadır)	EN15, EN27	SDG 7.3
	GO	ISG3, ISG1, ISG5, ISG6	Sürdürülebilir ürünlerimizi parçakend satış kanalı ile yaygınlaştırmak	"Sürdürülebilir ürünlerimizin yaygınlaşmasını hedefleyen GO kanalımızda yaygınlaşma sağlamak; ötesinde GO operasyonlarını sürdürülebilir yapmak."	Bu dönemde odağımız GO istasyonlarımızın sayıca ve coğrafi olarak artmasını sağlamak olmuştur. Bu sayede raporlama dönemimizde 123'den 167'ye çıkmıştır. Bu artışa rağmen operasyonlarımızın sürdürülebilirliği üzerinde çalışmaya devam ediyoruz.		
Tesislerimizde Sürdürülebilirlik	Propan Boru Hattı	ISG5, ISG1	Stoklama tesisi ve dolun tesisi arasındaki boru hatlarının boru hattına dönüştürülmesi	Yarımcı stoklama ile dolun tesisi arasındaki boru hatlarında bir revizyon yapılarak stoklama terminalinden boru hattı ile dolun tesisine propan transferine uygun hale getirilmiştir. Bu sayede tanker taşımaya oranla hem emisyon tasarrufu hem de maddi tasarruf sağlanmaktadır. 2017 ve 2018 de sınırlı miktarda boru hattı kullanımı ihtiyacı doğmuştur, toplamda 3264 ton propan transferi sağlanmıştır.	Boru hattı 2017 ve 2018 yıllarında kullanımında devam edilmiş ve 327 adet tanker seferi yapılmasına gerek kalmamıştır. Bunun karşılığı olarak ise 9810 litre diesel sarfiyatı yapılmamış ve yaklaşık 26 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	ECL, EN15, EN27	SDG 7.3
	Saha Aydınlatmalarının Dönüştürülmesi	ISG7, ISG5, ISG1	Tesis dış aydınlatmalarında elektrik tasarrufu ve verimliliği sağlamak	Öncelikle Dörtöyl, Ankara ve Van Tesislerimizde başlatılan proje ile 2017 ve 2018 yılında devam edilmiş ve büyük oranda tamamlanmıştır. Elektrik enerjisinin kullanımında tasarrufa gidilerek, CO ₂ emisyonunun salımının önüne geçmek, ayrıca ekonomik fayda sağlanması hedeflenmiştir.	11 tesisimizde dış saha aydınlatmalarında kullanılan sodyum buharlı armatürler enerji tasarrufu LED armatürler ile değiştirilerek toplamda kurulu aydınlatma gücü 200 KW düşürülmüş ve ortalama olarak yılda 159.000 KWh elektrik tasarrufu sağlanmış, 70 tonun üzerinde CO ₂ emisyonunun önüne geçilmiştir ve aydınlatmadan kaynaklı enerji sarfiyatında yaklaşık %40 tasarruf sağlanmıştır.	EN7	SDG 7.3
	Sundurma Çatılarında Doğal Aydınlatma	ISG7, ISG5, ISG1	Gün ışığından en fazla sürede faydalanarak elektrik tasarrufu yapmak	Yarımcı, Ankara ve Hadimköy de sundurma çatılarında tesislerin mimari özelliklerine uygun doğal aydınlatma pencereleri açılmıştır.	2017 yılında tesis sundurmalarındaki doğal aydınlatma pencereleri sayesinde 78.402 kwh ve 2018 de 65.944 kwh elektrik tasarrufu sağlanmış ve karşılığında 2017 için 34.917 kg ve 2018 için 29.369 kg CO ₂ salımı engellenmiştir.	EN7	SDG 7.3
	Tesis İdari Bina Mantolaması	ISG5, ISG1	Tesis idari binalarına mantolama yapılarak enerji tasarrufu sağlanması	Erzurum, Ankara, Konya tesislerin didari binalara mantolama yapılmıştır. 3 tesis için aylık 2 ton olan LPG tüketimi 1,5 tona düşmüştür.	2017 yılında 13.148 kg propan tasarrufu yapılmış ve 38.680 kg CO ₂ salımı engellenmiş 2018 yılında 16.312 kg propan tasarrufu yapılmış ve 47.985 kg CO ₂ salımı engellenmiştir.	EN7	SDG 7.3
	Dolum Kaçakları Azaltımı	ISG5, ISG1	Dolum sonrası kollarıda kalan LPG'nin süpürülmesi	Tanker dolum peronlarındaki dolum kollarının işlem sonrası ara bölümlerde kalan LPG nin azot ile süpürülerek tanka alınması, bu sayede her dolumda ortaya çıkan LPG salımının önüne geçilmesi planlanmıştır. Her dolum işleminde yaklaşık olarak 1,3 kg LPG salımının önüne geçilmektedir.	Dolum kollarında kalan gazın geri süpürülmesi projesi ile 2017 yılında 44.837 kg LPG (CO ₂ karşılığı 131 ton) ve 2018 yılında 39.258 kg (CO ₂ karşılığı 115 ton) LPG atmosfere salımı engellenmiştir.	EN19	SDG 7, SDG 12.4
	Stok Tankları Testi	ISG11, ISG5	LPG Stok Tanklarının NDT metodları ile test edilmesi	LPG tanklarının zorunlu olmadıkça 10 yıllık periyodik testlerinin veya ara muayenelerinin hidrostatik test yerine NDT metodlarından (AE, TOFD&PHASED ARRAY VS) birisi kullanılarak yapılması ve bu sayede atk su miktarının azaltılması. 2017 ve 2018 yıllarında tesis stoklama tanklarının büyük bir kısmı NDT metodu ile test edilmiştir.	2017 ve 2018 yılında tesislerdeki LPG stoklama tanklarının büyük çoğunluğu NDT metodları ile test edilmiş, 2 yılda gerçekleştirilen testlerde su yerine NDT metodlarından birisi kullanılarak 24.510 m³ su tasarrufu sağlanmış ve karşılığında 7825 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	EN19	SDG 6.4
	Tüplerde Gövde Kaplama Uygulaması	ISG9	Piknik tüplerinde gövde şirink uygulamasına geçilerek, kullanılan boya ve tiner miktarının birim başına azaltılması	2016 yılında, 2015 yılına oranla tüp başına sarf edilen boya ve tiner miktarlarında aşağıdaki yüzdelerde azalma olmuştur. mavi %26, metalik %11, beyaz %14, tiner %21. Bunun sonucu olarak artan tüp dolum oranına rağmen - mavi 39 ton, metalik 9 ton, beyaz 7,8 ton, tiner 29 ton daha az kullanılmıştır.	2017 ve 2018 de azaltım sağlanamamıştır. Önümüzdeki dönemlerde buna alternatif proje üretmeye çalışacağız.	EN10	SDG 6.3
	Yenilenebilir Enerji / Güneş	ISG8, ISG1	Tesis elektrik tüketiminin bir kısmının yenilenebilir enerjiden sağlanarak	Yarımcı Tesisine kurulan güneş panelleri sayesinde 2017 (9 ay) yılında ve 2018 yılında termal ve elektrik olarak toplam 107 MWh enerji üretimi sağlanmıştır. Üretilen sıcak su kamp tüplerinin temizlenmesinde kullanılırken, elektrik enerjisi ise tesiste kullanılmaktadır.	95 Kw toplam kurulu güce sahip hibrit güneş enerji santrali ile 2 yılda 107 MWh enerji üretilmiş, 48 ton CO ₂ salımı engellenmiştir.	EN7	SDG 7

DAĞITIM AĞIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İpragaz, en ucuz ve kaliteli ürünü, zamanında ve yerinde kesintisiz şekilde, en güvenli ve ekonomik olarak, iç ve dış müşterimizin kullanımına sunmak için hizmet vermektedir.

LPG, yerli ve yabancı kaynaklardan temin edilmektedir. Yerli kaynaklar TÜPRAŞ ve diğer gaz şirketleridir. Yabancı kaynaklar ise, gemi yoluyla LPG ürününün yurtdışından temin işlemidir. Yabancı kaynaklardan temin edilen LPG, toplam ikmalin yaklaşık %75'ini oluşturmaktadır.

Yerli kaynaklardan yapılan alımlar, maliyetlerin azaltılabilmesi amacıyla, en yakın ve lojistik imkânının en verimli olduğu bölgeler göz önüne alınarak optimize edilmektedir.

Yurtdışından satın alınan LPG ürünün planlanması, gümrüklenmesi ve gemi operasyon işlemlerinin yürütülmesi de bu görev sorumluluk alanı içinde yer alır. Yine lojistik optimizasyonu kapsamında gemi tahliye operasyonları Yarımca, M. Ereğlisi ve Dört Yol terminallerinden yapılmaktadır.

Yerli ve yabancı kaynaklardan temin edilen LPG'nin Yarımca, Aliağa, M. Ereğlisi, Dört Yol ve Samsun ana ikmal tesislerimizden ara ikmal tesislerimize nakil işleminin planlanması ve maksimum verimlilikte gerçekleşmesi birincil nakliye yönetimi olarak tanımlanmaktadır. Stokların takibi ve stokların uygun seviyelerde devamını sağlamakta bu görev sorumluluk kapsamındadır.

Satış departmanına bağlı birimler tarafından talep edilen ve yıllık plan çerçevesinde konsolide edilen LNG, LPG tüplü, dökme, otogaz ve propan ihtiyaçlarının, ana ikmal noktaları bazında mevcut stok yönetimi prosedürleri çerçevesinde aylık/günlük ithalat yoluyla veya rafineri üretiminden satın alma planları yapılmakta, fiili ithalatının ana ikmal noktaları bazında gerçekleştirilmektedir.

Ana ikmal noktalarına ikmali yapılan LNG, LPG ve propanın bölgesel satış planları, nakliye optimizasyonu ve stok yönetimi prosedürleri dikkate alınarak ara ikmal ve müşteri noktalarına sevkiyatının planlanması ve satış için gerekli ürünlerin söz konusu yerlerde eksiksiz bulundurulması Gaz İkmal ve Lojistik Birimi'nin hedefi ve sorumluluğundadır.

Temin edilen LPG'nin; ana ikmal noktaları, tesisler ve depolar arasında veya son kullanıcılara, dökme ve tüplü olarak; planlama, zamanlama ve gereksinim çalışmaları doğrultusunda, bilişim teknolojileri enstrümanları kullanılarak taşıt filosu vasıtasıyla en güvenli ve ekonomik şekilde ikmali, yurt sathında tüm hareket matrisinin her aşamada düzenli, kesintisiz izlenmesi ve yönetilmesi işlemleri de özenle takip edilmektedir.

ADR Yönetmeliğine Uyum

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu bünyesinde hazırlanan ve 30 Eylül 1957 tarihinde Cenevre'de imzalanan ADR'nin (Tehlikeli Malların Karayoluyla Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması) Türkiye iç mevzuatında yerini alması, 30.11.2005 tarihli kanunla anlaşmanın kabulü ve sonrasında Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınmasına Dair Yönetmelik'in 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesiyle gerçekleşmiştir (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road).

https://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_e.html

Bu doğrultuda ve Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınmasına Dair Yönetmelik'e uyum kapsamında İpragaz sektörde en hızlı hareket eden şirketlerdendir. Tehlikeli madde taşımacılığını önemli bir ölçüde değiştiren ve denetime tabi tutan bu düzenlemelere, İpragaz tarafından hızlıca adapte olunmuş, tüm iş ortaklarına bu yönde gerekli uyarılar yapılmış ve kendileri sıkı bir şekilde denetlenmiştir. İpragaz'a ait LPG ve LNG taşıma tankerlerinin tamamı TSE kontrolünden geçmiş ve belgelendirilmiştir. İpragaz'a ait tanker filosu halihazırda tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasına ilişkin mevzuata tam uyumlu şekilde hizmet vermeye devam etmektedir.

ADR kapsamında, LPG ve LNG tankerleri için zorunlu olan periyodik ve ara tank muayeneleri şirket bünyemizde Basınçlı Ekipmanlar Bölümü tarafından takip edilmekte ve muayeneleri yetkili muayene merkezlerinde yaptırılmaktadır. Ayrıca yıllık ADR Uygunluk Belgelendirmesi ne tam uyum sağlamaları için nakliyecilerimiz haberli ve habersiz olarak denetlenmekte, tam uyum sağlanmaktadır.

12 tesis, 4 stoklama terminali, 2 depo ve 2 merkez, mevzuatın zorunlu kıldığı Tehlikeli Madde Faaliyet Belgeleriyle faaliyette bulunmaktadır.

Yine söz konusu mevzuat kapsamında yürürlüğe giren Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Tebliği uyarınca da tesis müdürleri ve merkez yöneticilerinden oluşan 11 şirket çalışanı eğitimlerini başarıyla tamamlamış ve tehlikeli madde güvenlik danışmanı olmaya hak kazanmıştır. Halihazırda bu çalışanlarımız şirketimize ait 29 faaliyet alanında güvenlik danışmanı olarak hizmet vermektedir.

DAĞITIM AĞIMIZLA İLE İLGİLİ GENEL KAZANIMLAR

Sürdürülebilirlik Gündemi çalışmalarımız kapsamında 2017-2018 döneminde ortaya çıkan proje ve kazanımlarımız şöyledir:

Sürdürülebilirlik alanında diğer bir önemli gelişme de ilk LNG'li çekicimizi İpragaz filosuna katmamız oldu. Fabrika çıkışlı olarak sadece LNG yakıt kullanan çekici, %35'e kadar yakıt ekonomisi sağlıyor. LNG'li araçlar, dizel motorlu muadillerine oranla %99 daha düşük partikül ve %90 daha az azotdioksit (NO₂) salınımı gerçekleştiriyor. Bu araçlar, alternatif yakıt olarak biometan kullanımında ise %95 daha düşük karbondioksit (CO₂) emisyonu sağlıyor. Yüksek verim ve güç sunmalarına karşın bu araçlar, 'sessiz kamyon' testinde elde ettiği 71 desibelin altındaki değerlerle muadil araçlara oranla gürültü kirliliğini de rekor bir şekilde azaltıyor. Taşımacılık gibi önemli bir alanda sürdürülebilirlik hassasiyetinin zirvesini oluşturan böyle bir çekiciyi İpragaz ailesinin bir parçası yapmaktan gurur duyuyoruz.

OPERASYONLARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK							
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG) Fayda Tanımı		Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
			2016 h2 ve 2018 Kazanımları				
Nakliye Filosu Optimizasyonu	İSG5, İSG1	23 m ³ lük tankeler, 60 adet 34 m ³ yeni tanker ile dönüştürülmüştür.	• Kaza riskinin bakım ve onarım maliyetinin, tedarik edilememesi riskinin azaltılması • Bürokrasinin azalması • Araç kapasitesi artırılarak dağıtımdaki araç sayısının ve nakliye maliyetinin %30 azalması • ADR onaylı yeni kamyon kullanımı ile emisyonlarda azalma	1333 ton CO ₂ emisyon tasarrufu		EC1, EN6, EN7	SDG 7.3
Dağıtım Ağı Optimizasyonu	İSG5, İSG1, İSG15	Rota, sürüş ve güvenlik faydası sağlamak.	Çalışan güvenliğimiz açısından gerekli önlem ve desteklerin sağlanması	Yok		EN15	

UYGULAMALARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Sürdürülebilirlik çalışmalarımız kapsamında iş yapış şekillerimizi de gözden geçirmekteyiz. Dönem kazanımlarımızın arasında yürürlükte olan tüm yönetmelik, prosedür ve anlaşmaların gözden geçirilmiş ve sürdürülebilirlik prensiplerimiz tümüne uygunluğu doğrultusunda yansıtılmıştır. Burada amacımız sadece sistemsel yapıları değiştirmek değil, ötesinde iş kültürümüzün içerisinde bu felsefemizin yerleşmesini sağlamaktır.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeleri de incelenmiş; bu yapının sunduklarının İpragaz iş süreçleri ile uyumlu olduğu gözlemlenmiştir.

UYGULAMALARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK							
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG) Fayda Tanımı	2016 Kazanımı / 2017 Planlı Öngörüsü	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
Karbon Dengeleme (Offset)	İSG5, İSG14, İSG12	Ürün ve operasyonlarımızdan kaynaklanan karbon ayak izini dengelemek için programların düzenlenmesi.	Ürün ve operasyonlarımızdan kaynaklı karbon salımı etkisinin dengelenmesi veya iyileşmesi	Bu konuda yeterli aksiyon alınamamıştır.	➔	EN15, EN17	

KALİTE

AB'ye Uygunluk Akreditasyonu

Tank Kontrol Birimi TÜRKAK tarafından "B Tipi Muayene Kuruluşu" olarak akredite edildi.

Teknik Departman bünyesinde bulunan Tank Kontrol ve Bakım Birimi 28 Temmuz 2004 tarihinde Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından "B Tipi Muayene Kuruluşu" olarak akredite edilmiştir. İpragaz, TÜRKAK tarafından "TS EN/IEC 17020:2005 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Gerekli Kriterler" standardına göre sektörde ilk akredite edilen "B Tipi Muayene Kuruluşu" olarak yine bir ilke imza atmıştır.

İpragaz, TÜRKAK tarafından verilen akreditasyona dayanarak mülkiyetinde bulunan LPG stoklama tanklarının periyodik basınç testlerinin belgelendirilmesini yapmaktadır.

İpragaz Türkiye'de LPG sektöründe bu kriterleri sağlayan ilk ve tek kuruluş olmuştur.

ENTEĞRE YÖNETİM SİSTEMİ

TS ISO 14001:2015

Çevre Yönetim Sistemi

İpragaz A.Ş.'nin faaliyet alanı, çevre dostu bir enerji kaynağı olduğu kanıtlanmış olan LPG'nin dağıtımıdır. Bu işlevi yerine getirirken yasalara, çevreye, ahlaki ve insani değerlere saygılı, örnek bir şirket olma ufkuna yönelik şekilde çalışır. İpragaz Teknik Departmanı, 2015 yılından beri TS ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi'ne sahiptir.

İnsanların enerji ihtiyaçlarının kesintisiz ve en güvenli olarak karşılanması için çevreci bir ürünü işlemek durumunda olan tüm tesislerimizin de çevre dostu özellikler taşıması vazgeçilmez bir prensiptir. Ufkumuzdan kaynaklanan bu çevre politikamız doğrultusunda, "Temiz Çevre" ilkesine uyacağımızı taahhüt ediyoruz.

TS ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi

İpragaz Teknik Departmanı, 1999 yılından beri TS ISO 9001 Kalite Yönetim Belgesi'ne sahiptir. Kalite Yönetim Sistemi, kalite planlarının müşteri odaklı olarak oluşturulmasını, uygulanmasını ve bu planların iç ve dış tetkikler, müşteri memnuniyet anketleri ürün ve proses kontrolleri uygulayarak gelişme için fırsatların belirlenmesini ve sistemin sürekli iyileştirilmesini gerektirmektedir.

Kalite yönetim sistemimiz; iç tetkik faaliyetlerinin yanı sıra, uluslararası belgelendirme kuruluşu BBS firması tarafından da TS ISO 9001:2015 kalite standardına uygunluk açısından yılda en az bir kez tetkik edilir.

Kalite yönetim sistemimiz, Avrupa Kalite Ödülü Vakfı (EFQM) iş mükemmelliği modeline uygunluk açısından hem özdeğerlendirme, hem KALDER yetkinlik değerlendirmeleriyle tüm iş süreçlerinin etkinliği gözden geçirilerek sürekli iyileştirilmektedir. TS ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, Teknik Departman iş süreçlerinin müşteri odaklı bir şekilde sürekli olarak iyileştirilmesi misyonuna hizmet etmektedir.

TS ISO 45001:2018 İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi

Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması yasal gerekliliğin ötesinde çalışanların mutluluğu ve motivasyon açısından önemlidir. Sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının sürekliliğinin sağlanması iş performansının yükselmesine ve verimliliğinin artmasına neden olacaktır. Bu açıdan sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının oluşturulması, sürdürülmesi, ve sürekli iyileştirilmesinin sağlanması kuruluşlar için önemlidir. Bunun gerçekleştirilmesi ve konuya sistematik yaklaşımın sağlanması için TS ISO 45001 Standardına göre yapılan belgelendirme ve kurulan sistem; İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi olarak adlandırılır. Tehlikelerin tanımlanması, risk değerlendirmesi, risklerinin kontrol edilmesi, yasal mevzuatlara uyum, yapı ve sorumluluklar, işletme kontrolü, acil durum hazırlığı ve performansın ölçülmesi, izlenmesi ve iyileştirilmesini sağlamak için, İSG (iş sağlığı ve güvenliği) yönetim sistemi kurulması şartlarını kapsar. TS ISO 45001, Türkiye'de 2001 tarihinde standart olarak yayımlanmıştır.

TS ISO 45001 sağlık ve güvenlik yükümlülüklerini etkili bir şekilde karşılayabilmesine yardımcı olmak için gerek TS ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi'ne ve TS ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'ne ve gerekse ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) gerekleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır.

Öncelikle Yarımca ve Dörttyol tesislerinde Alman TÜV Nord tarafından 2002 yılında yurtdışı denetime tabi tutularak yine Alman TÜV CERT yönetim sistemine göre belgelendirilmiştir. Bu kapsamda, Avrupa'da ve Türkiye'de enerji sektöründe ilk Ohsas belgesi alan firma olmuştur. OHSAS belgemiz, 2009 yılında TÜV AVUSTURYA tarafından 2007 revizyonuna göre tüm dolun tesislerimizi kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

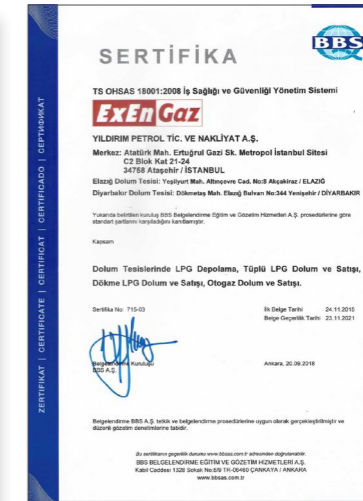
ISO 9001 - Kalite Yönetim Sistemi

TS ISO 14001 - Çevre Yönetim Sistemi

TS ISO 18001 - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

Pi Belgesi

Avrupa Birliği sınırları içerisinde üretilen tüm LPG tüpleri, taşınabilir basınçlı kaplar yönetmeliğine (2010/35/AB) göre üretilmelidir. Bu yönetmelik, ülkemizde 1.7.2003 tarihinden itibaren yürürlüktedir.

Bu yönetmeliğe göre imal edilen tüplerin plakalarına Pi işareti ve onaylanmış kuruluş numarası vurulur. Bu işaretleme, tüpün ilgili yönetmeliğe ve gereken tüm güvenlik kurallarına uygun olarak tasarlanıp imal edildiğini gösterir.

1.7.2003 tarihinden sonra, üzerinde Pi işareti ve onaylanmış kuruluş numarası bulunmayan tüpleri piyasaya sunan şirketler, ağır para cezalarına çarptırılırlar.

İpragaz tüpleri, EVAS - Ev Aletleri Sanayi A.Ş. tarafından üretilmekte ve Pi markasıyla işaretlenmektedir.

FEMA Afet ve Acil Durum Yönetimi

İpragaz, büyük yıkımlara sebep olan her çeşit doğal afet ve tehlikelerin etkisini en aza indirmek ve iş sürekliliğini sağlamak amacıyla yürüttüğü "Afet Yönetimi ve Acil Durum Planları" çalışmalarını, uluslararası FEMA (ABD Afet Kurumu) kriterlerine uygun bir şekilde yerine getirmiş ve İTÜ Afet Merkezi tarafından belgelendirmiştir.

TSE YETERLİLİK BELGELERİ

Hizmet Yeterlilik Belgesi

Türkiye'ye içinde yayılmış LPG dolun tesisleri ve stoklama terminalleri TS 1445 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) - Taşıma Kuralları, TS 1446 Sıvılaştırılmış petrol gazlarının (lpg)- Depolama kuralları, TS 1449 Lpg doldurma ve boşaltma kuralları - Emniyet gerekleri standartlarına göre yeterlilik belgelerine sahiptir.

TSE UYGUNLUK BELGESİ

Teknik Eğitim ve Yangın Güvenlik Eğitimleri

İpragaz, LPG'nin stoklanması, dolunu, taşınması, kullanımı, otogaz ve dökme gaz uygulamaları, periyodik bakım ve muayeneyle ilgili teknik personeline verdiği teknik emniyet ve yangın güvenlik eğitimlerinin yanı sıra, 1998 yılında Yarımcı tesisinde kurduğu eğitim merkeziyle sektöründe kendi personeli dışındaki kamu ve özel kurumlara da eğitim veren ilk firma olmuştur. Her yıl yaklaşık 3.000 kişiye LPG yangınlarına müdahale konusunda teorik ve pratik eğitim vermektedir.

Döngüsel Ekonomi @ipragaz

DÖNGÜSEL EKONOMİ @ İPRAGAZ

Lineer ekonomi, gezegenin sürdürülebilir olabilmesi için, eksik bir bakış açısı sunmaktadır. Sistemlerin kendi içlerinde değerlendirilmesi, karmaşık sistemlerden oluşan evren kurgusu içerisinde yetersiz kalmaktadır ve günümüzde yaşadığımız birçok problemin temelini oluşturmaktadır.

Sistem düşüncesi, sürdürülebilirlik bir gelecek tasarlamak için çıkış noktasıdır. Döngüsel ekonomi, bu bakış açısını destekleyen, malzemelerin yaşam döngüsü içerisinde farklı şekillerde yeniden kullanılmasını; atıkların birer "yemek" gibi görülmesini, yani değerlerinin kaybolmadan tekrar yaşam zincirine dahil edilmesi gerekliliğini; ürünlerin daha tasarım aşamasında yeniden kullanılabilirlik üzerine kurgulanmaları gerekliliği ve tüketiciye, malzemeleri geri toplayabilmek için ürün satışı yerine ürün kullanma hizmetiyle ulaştırılmalarını, yani ürün satışından hizmet sağlama bakış açısına geçişi önerir.

Avrupa Birliği'nin Aralık 2015'te kabul ettiği "Döngüsel Ekonomiye Geçiş" paketinde +%7 GSMH'ye varan büyüme, 600 milyarlık tasarruf, %8 yıllık yeni iş getirisi ve 170.000 yeni iş (atık yönetimi sektöründe 2035'e kadar yaratılacak olan), rekabetçiliğin tetiklenmesi ve malzeme tedariki güvenliği, ekonomik ve çevresel dayanıklılık yaratılması, inovasyonun desteklenmesi ve yıllık toplam emisyonların %2-4 arası azaltılması öngörülmektedir.

İpragaz olarak hem dünya ve Avrupa hem de ülkemiz ve kurumumuz için çok önemli bir alan olduğunun bilincindeyiz. Öncelikle bu konuyu ve dönüşüm prensiplerini anlamak, sonrasında da düşünce sistemimizi ve iş yapış şekillerimizi bu yönde değiştirmek hedefindeyiz.

Bunun önemli bir değişim olduğunun farkındayız. Bu sebeple Döngüsel Ekonomi @İpragaz olarak ayrı bir planlama başlığı oluşturduk. Konunun uygulama boyutlarını anlayıp, farklı alanlarda test edip, projeler yaratarak nihai olarak her boyutuyla uyguladığımızıza emin olmak istiyoruz. Ancak bu noktaya geldiğimize emin olduğumuzda, bu başlığımız ayrı bir başlık olarak kalmayacaktır.

Döngüsel Ekonomi Nedir?

Yeni bir endüstri ekonomisi tanımıdır; yani,

- Hedefin, her şeyin yeniden hayata kazandırılabilir olduğu,
- Yenilenebilir enerjiye dayanan,
- Toksik kimyasalların takip edildiği, azaltıldığı ve sonunda ortadan kalktığı,
- "Dikkatli tasarım" felsefesiyle atıkların yok olduğu,
- Ürün ve hizmetlerin "tüketici" yerine "kullanıcı" bakış açısıyla sunulduğu, bir düzendir.

Prensipleri Nelerdir?

- Tüm malzeme ve enerjinin yerine konulabilir olması üzerine düşünülmüş bir sistemdir.
- Sistemlerin karmaşık döngüde birbiriyle ilintili çalıştıklarını, dolayısıyla bileşenlerin değil tüm sistem optimizasyonunun gerekli olduğuna dikkat çeker.
- Malzeme akışlarını, biyolojik ve teknik olarak inceler, çöp oluşumunun ortadan kalkmasına odaklanır.
- Tüketim ve malzeme kullanımı için ürün satışı yerine, malzemelerin sağlayıcıya geri döndürülmesi ve yeniden üretimde kullanılabilirliğini sağlamak için fonksiyonel hizmet modeli önerir.

2016-2017 (ilk yarı) dönem faaliyetlerimizde, teknik hizmetlerimiz ve tesislerimiz kapsamında, kapalı devre sistem tasarımları yaratılarak oluşturulan yağmur suyu yeniden kullanım ve hava kompresörlerinden enerjinin yeniden kazanımı projeleri; bakım yapılarak hizmet modeline geçişle emisyonların azaltılması; toksinlerin azaltılması ve sonunda yok edilmesine yönelik projeler gerçekleştirmiş durumdayız. Çok kısa sürede kazanım görmeye başladığımız bu projelerimizin önümüzdeki dönem tüm tesislerimizde yaygınlaşmasını hedeflemekteyiz.

Alan	Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG)		Durumu	GRI ENDİKATÖRLERİ	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
				Fayda Tanımı	2017 Hz ve 2018 Kazanım			
Döngüsel Ekonomi @ İpragaz Tesisler	Yağmur Suyunun Yeniden Kullanımı	ISG11, ISG1, ISG5	Tesislerde yağmur suyu toplanarak yeniden kullanımının sağlanması amaçlanmıştır.	Yarımcı Tesisimizde proje uygulanmaya başlanmış ve 2016 yılında 2 aylık süreçte 1.838 ton yağmur suyu geri kazanılmak üzere ve CO ₂ salınımı 586 ton azaltılmıştır. 2017 yılı ve sonrası için yaygınlaşma planı yapılmıştır.	Yarımcı Diyarbakır tesislerinde fizibil olarak uygulanmıştır. 2017 Mayıs sonrası ve 2018'de 4537 ton yağmur suyu geri kazanılmış, karşılığı olarak 1446 ton CO ₂ salımı önlenmiştir.	▲	EN10, EN19	SDG 6.4, SDG 12.4
	Hava Kompresörü Enerji Geri Kazanımı	ISG6, ISG5, ISG7	Hava kompresörlerindeki yağın ısısını eşanjörle suya aktararak oluşturulacak kapalı devre sistemle sıcak su ve kalorifer ısıtımında yeniden kullanımı planlanmıştır.	2016 yılı içerisinde Ankara tesiste proje uygulanmış ve sonuçlar ölçülmeye başlanmıştır. Kış aylarında yaklaşık %33'lük bir yakıt tasarrufu sağlanmıştır. 2017 yılı içerisinde en az 8 dolim tesisinde projenin uygulanması planlanmıştır.	Ankara, Denizli (kapandı), Diyarbakır, Gaziantep (kapandı), Trabzon, Erzurum, Van tesislerinde fizibil olarak uygulanmıştır. 2017 Mayıs ve sonrası ve 2018'de 8.457 kg LPG tasarrufu sağlanmış, karşılığı olarak 24.879 kg CO ₂ salımı önlenmiştir. Aynı dönemde 5.993 kWh elektrik tasarrufu sağlanmış karşılığı 2.736 kg CO ₂ emisyonu engellenmiştir.	▲	EN7	SDG 7.3, SDG 12.4
	LPG Domestik Tanklarının Test ve Bakımı	ISG5, ISG1	Domestik LPG müşteri tanklarının tesis sınırları içinde bakım ve testlerinin yapılması, bu sayede tankların dışarıya nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması. Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması.	2016 yılında İpragaz tesislerinde 410 adet domestik tankın testi yapılmıştır. Bu sayede 41.555 km nakliyeden kaçınılarak 12.882 litre dizel sarfiyatı ve 34,5 ton CO ₂ salımı önlenmiştir. 2017 yılında da 30 ton üzerinde CO ₂ sarfiyatının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.	2017'de İpragaz tesislerinde 524 adet tank 2018'de 437 adet tankın testi ve veya bakımı yapılmıştır. Bu sayede toplamda 97.400 km nakliyeden kaçınılmış, 30.053 litre dizel sarfiyatından kaçınılmış ve karşılığında 80 ton üzerinde CO ₂ salımının önüne geçilmiştir.	▲	EN6, EN7, EN19	SDG 7.3, SDG 12.4
	LPG Domestik Tanklarının Akustik Test ve Bakımı	ISG5, ISG1	Domestik LPG müşteri tanklarının tesis sınırları içinde bakım ve akustik testlerinin yapılması, bu sayede tankların dışarıya nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması. Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması.	Zorunlu 10 yıllık akustik test ve bakımların tesis sınırlarında yapılması. 2016 yılında 409 adet dökme ve otogaz AE tankının testleri yapılarak yaklaşık 50.000 km nakliyeden kaçınılmış, bunun karşılığı 15.500 litre dizel sarfiyatı ve 41,5 ton CO ₂ salımının önüne geçilmiştir.	2018 yılında yapılan 424 adet ve 2017'de yapılan 388 adet dökme ve otogaz AE tank testleri sonucunda yaklaşık 100.000 km nakliyeden kaçınılmış, bunun karşılığı 31.000 L dizel sarfiyatı ve 83 ton CO ₂ salımının önüne geçilmiştir.	▲	EN6, EN7, EN19	SDG 7.3, SDG 12.5
	Toksin Tanımlanması	ISG9	YEUM (yüksek endişe uyandıran madde) tanımlanmasının ve kaynaklarının yapılması.	Başlangıç noktası çalışmasıdır. YEUM tanımları yapıldı. Kaynak araştırmaları tamamlandı. Alternatif araştırmaları yapıldı.	Dönem içerisinde ilerleme kaydedilemedi. Araştırmalarımız devam etmektedir.	▼	EN25	SDG 12.4

DÖNEM KAZANIMLARI

Döngüsel ekonomi prensipleri ile tasarlanmış, karbon ayak izini azaltan ve enerji kaybının önlenmesine yönelik Atık Isı Geri Kazanım projemiz İpragaz'ın Ankara Dolum Tesisinde hayata geçirildi. Hava kompresörünün çalışmasından kaynaklanan ısı enerjisini eşanjör vasıtasıyla geri kazanarak, idari bina ortam ve kullanım suyu ısıtılmasına olanak sağlayan proje LPG ve elektrik tüketiminde tasarruf sağlıyor ve karbon ayak izini azaltıyor. LPG tüketiminden en az 2.552 kg/yıl tasarruf sağlanırken karbon salınımındaki azalma 7.508 kg CO₂/yıl oldu. Projemiz İpragaz'a önemli ödüller kazandırdı.

AÇIKLAMA

Tesislerde yağmur suyu toplanarak yeniden kullanımının sağlanması amaçlanmıştır.

Hava kompresörlerindeki yağın ısısını eşanjörle suya aktararak oluşturulacak kapalı devre sistemle sıcak su ve kalorifer ısıtımında yeniden kullanımı planlanmıştır.

Domestik LPG müşteri tanklarının tesis sınırları içinde bakım ve testlerinin yapılması, bu sayede tankların dışarda bir yetkili servise nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması.

Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması.

Domestik LPG müşteri tanklarının müşteri sınırları içinde bakım ve akustik testlerinin yapılması, bu sayede tankların servis noktasına nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması.

Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması, test için kullanılacak sudan tasarruf edilmesi.

YEUM (yüksek endişe uyandıran madde) tanımlanmalarının ve kaynaklarının yapılması.

İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG) Fayda Tanımı

Yarımcı Tesisimizde proje uygulanmaya başlanmış ve 2016 yılında 2 aylık süreçte 1.838 ton yağmur suyu geri kazanıma kazandırılmış ve CO₂ salınımı 586 ton azaltılmıştır. 2017 yılı için proje uygulamaya müsait tesislerde yaygınlaştırılmış ve aynı yıl içerisinde 2896 ton ton yağmur suyu geri kazanılmıştır.

2016 yılı içerisinde Ankara tesiste proje uygulanmış ve sonuçlar ölçülmeye başlanmıştır. Kış aylarında yaklaşık %33'lük bir yakıt tasarrufu sağlanmıştır.

2017 -2018 yılları arasında uygulaması mümkün 6 tesiste daha proje yaygınlaştırılmış ve atık ısı geri kazanılmıştır.

2016 yılında İpragaz tesislerinde 410 adet LPG domestik tankın testi veya bakımı yapılmıştır. Bu sayede 41.555 km nakliyeden kaçınılarak 12.882 litre dizel sarfiyatı ve 34,5 ton CO₂ salımı önlenmiştir. 2017 ve 2018 yıllarında toplam olarak 961 adet domestik LPG tankının testi veya bakımı gerçekleştirilmiştir. Bu sayede 97.400 km nakliye yapılmasına gerek kalmamış, bu sayede 30.195 litre dizel sarfiyatı yapılmamış 80 ton CO₂ emisyonu engellenmiştir.

Zorunlu 10 yıllık akustik test ve bakımların tesis sınırlarında yapılması. 2016 yılında 409 adet dökme ve otogaz AE tankının testleri yapılarak yaklaşık 50.000 km nakliyeden kaçınılmış, bunun karşılığı 15.500 litre dizel sarfiyatı ve 41,5 ton CO₂ salımının önüne geçilmiştir. 2017 yılında 388 adet ve 2018 yılında 424 adet dökme ve otogaz tankının AE testi gerçekleştirilmiştir. Bu sayede toplamda 100.000 km nakliye yapılmamış ve karşılığında 31.000 litre dizel tasarrufu yapılırken 83 ton CO₂ emisyonu yapılmamıştır.

Başlangıç noktası çalışmasıdır. YEUM tanımları yapıldı. Kaynak araştırmaları tamamlandı. Yüksek endişe uyaran maddeler yerine alternatif ürünlerin kullanılması araştırmalarına devam etmektedir.

2016 Kazanımı / 2017 Planlı Öngörüsü

1838 ton su 586 ton CO₂ (Nisan sonuna kadar 3.141 ton yağmur suyu geri kazanımı ve 1.001 ton CO₂ salınımı azaltılmıştır)

DÖNGÜSEL EKONOMİ @İPRAGAZ - TESİSLER									
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	Fayda Tanımı	2016 Kazanımı	2017 H2 VE 2018 KAZANIM	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	
Yağmur Suyunun Yeniden Kullanımı	ISG11, ISG1, ISG5	Tesislerde yağmur sularının toplanarak süreçte yeniden kullanımının sağlanması amaçlanmıştır.	Yarımcı Tesismizde proje uygulanmaya başlanmış ve 2016 yılında 2 aylık süreçte 1.838 Ton yağmur suyu geri kazanımı gerçekleştirilmiş ve CO ₂ salınımı 586 ton azaltılmıştır. 2017 yılı ve sonrası için yaygınlaşma planı yapılmıştır.	1838 ton su 586 ton CO ₂ (Nisan sonuna kadar 3.141 ton yağmur suyu geri kazanımı ve 1.001 Ton CO ₂ salınımı azaltılmıştır)	Yarımcı Diyarbakır tesislerinde uygulanmıştır. 2017 Mayıs sonrası ve 2018'de 4537 ton yağmur suyu geri kazanılmış, karşılığı olarak 1446 ton CO ₂ salınımı önlenmiştir.	▲	EN10, EN19	SDG 6.4, SDG 12.4	
Hava Kompresörü Enerji Geri Kazanımı	ISG6, ISG5, ISG7	Hava kompresörlerindeki yağın ısısını eşanjör ile suya aktararak oluşturulacak kapalı devre sistem ile sıcak su ve kalorifer ısıtımında yeniden kullanımı planlanmıştır.	2016 yılı içerisinde Ankara tesiste proje uygulanmış ve sonuçlar ölçülmeye başlanmıştır. Kiş aylarında yaklaşık %33'lük bir yakıt tasarrufu sağlanmıştır. 2017 yılı içerisinde en az 8 dolun tesiste projenin uygulanması planlanmıştır.	1.700 kg LPG 334 kwh elektrik karşılığı 5.151 kg CO ₂ azaltılmıştır (Bu değer ölçülen Nisan sonuna kadar 3.310 kg LPG 631 kwh elektrik karşılığı 10.030 kg CO ₂ olmuştur)	Ankara, Denizli (kapandı), Diyarbakır, Gaziantep (kapandı), Trabzon, Erzurum, Van tesislerinde uygulanmıştır. 2017 Mayıs sonrası ve 2018 de 8.457 kg LPG tasarrufu sağlanmış, karşılığı olarak 24.879 kg CO ₂ salınımı önlenmiştir. Aynı dönemde 5.993 kwh elektrik tasarrufu sağlanmış karşılığı 2.736 kg CO ₂ emisyonu engellenmiştir.	▶	EN7	SDG 7.3, SDG 12.4	
LPG Domestik Tanklarının Test ve Bakımı	ISG5, ISG1	Domestik LPG müşteri tanklarının tesis sınırları içinde bakım ve testinin yapılması, bu sayede tankın dışarıya firmaya nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması. Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması.	2016 yılında İpragaz tesislerinde 410 adet domestik tankın bakım ve/veya testi yapılmıştır. Bu sayede 41.555 km nakliyeden kaçınılarak 12.882 L dizel sarfiyatı ve 34,5 ton CO ₂ salınımı önlenmiştir. 2017 senesinde de 30 ton üzerinde CO ₂ sarfiyatının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.	34,5 ton CO ₂ (2017 30 ton planlı)	2017'de İpragaz tesislerinde 524 adet tank 2018 de 437 adet tankın test ve/veya bakımı yapılmıştır. Bu sayede toplamda 97.400 km nakliyeden kaçınılmış, 30.053 litre dizel sarfiyatından kaçınılmış ve karşılığında 80 ton üzerinde CO ₂ salınımının önüne geçilmiştir.	▲	EN6, EN7, EN19	SDG 7.3, SDG 12.4	
LPG Domestik Tanklarının Akustik Test ve Bakımı	ISG5, ISG1	Domestik LPG müşteri tanklarının tesis sınırları içinde bakım ve testinin yapılması, bu sayede tankın dışarıya firmaya nakliyesinden kaynaklı emisyonların azaltılması. Test ve bakım maliyetlerinin azaltılması.	Zorunlu 10 senelik akustik test ve bakımların tesis sınırlarında yapılması. 2016 yılında yapılan 409 adet dökme ve otogaz AE tank testleri sonucunda yaklaşık 50.000 km nakliyeden kaçınılmış, bunun karşılığı 15.500 L dizel sarfiyatı ve 41,5 ton CO ₂ salınımının önüne geçilmiştir.	41,5 ton	2018 yılında yapılan 424 adet ve 2017'de yapılan 388 adet dökme ve otogaz AE tank testleri sonucunda yaklaşık 100.000 km nakliyeden kaçınılmış, bunun karşılığı 31.000 L dizel sarfiyatı ve 83 ton CO ₂ salınımının önüne geçilmiştir.	▲	EN6, EN7, EN19	SDG 7.3, SDG 12.5	
Toksin Tanımlanması	ISG9	YEUM - Yüksek Endişe Uyandıran Madde tanımlanmasının ve kaynaklarının yapılması	Başlangıç noktası çalışmasıdır. YEUM tanımları yapıldı. Kaynak araştırmaları tamamlandı. Alternatif araştırmaları başlatıldı	Tanımlar ve başlangıç seviyeleri tamamlandı.	İlerleme yok.	▼	EN25	SDG12.4	

Çalışanlarımızda *sürdürülebilirlik*

ÇALIŞANLARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

“Sürdürülebilirlik” felsefemiz gereği, çalışanlarımızın sürdürülebilir iş yapış şekillerine sahip olmaları ve de çalışan ilişkilerimizde sürdürülebilir olmak adına, bu konunun İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi hedefleri içerisinde ayrı bir başlık olması gerektiğine inanıyoruz.

İlgili dönem önceliğimizi sürdürülebilirlik bilinçlenmesi olarak koyduğumuz bu sürede şu konuları üzerinde çalıştık:

- Çalışanlarımız üzerinden gerçekleştirdiğimiz iş yapış şekillerimizin sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi.
- Çalışan ve paydaşlarımızın sürdürülebilirlik etrafında bilinçlenmesine yönelik bilgilendirme ve eğitimler.

ÇALIŞAN DAĞILIMI

	GENEL MÜDÜRLÜK					BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ / SAHA OFİSLERİ					TESİSLER / TÜP DEPOSU				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
İstihdam	177	180	186	180	180	272	260	263	253	255	516	535	492	464	470
Kadın	61	64	69	71	74	22	24	22	24	26	0	1	2	3	9
Erkek	116	116	117	109	106	250	236	241	229	229	516	534	490	461	461
Belirsiz Süreli İş Akdi															
Kadın	60	63	68	71	74	22	23	22	24	26	0	1	2	3	9
Erkek	116	116	116	109	106	250	236	241	229	229	516	534	490	461	461
Geçici İş Akdi															
Kadın	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Erkek	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kategori Bazında Çalışanlar															
Mavi Yaka Kadın	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	4
Mavi Yaka Erkek	0	0	0	0	3	0	0	0	8	10	417	436	395	369	370
Beyaz Yaka Kadın	61	64	69	72	74	22	24	22	23	25	0	0	1	2	5
Beyaz Yaka Erkek	116	116	117	109	103	250	236	241	221	219	99	98	95	92	91

İŞ YAPIŞ ŞEKİLLERİMİZ

İnsan kaynakları politika, strateji ve süreçlerinin, şirketin vizyonu, misyonu, ortak değerleri, politikası, stratejisi, iş süreçleri ve hedefleriyle uyum içinde olması esastır. Şirketin iş süreçlerini sistem yaklaşımı çerçevesinde analiz ederek, sürekli kaliteyi iyileştirici çalışmalar yapmak suretiyle bireysel başarıyı ve takım başarısını artırmak insan kaynakları politikamızın hedefidir.

Bu doğrultuda, İnsan Kaynakları yönetimimizin belli başlı başlıkları şöyledir:

Yetenek Geliştirme:

- Şirketin açık işgücü pozisyonlarına, şirketin vizyon, misyon, ortak değerlerine uygun, pozisyonun gerektirdiği yeterliklere sahip kişileri yerleştirmek.
- Çalışanların, bilgi ve yeteneklerine en uygun görevlerde çalışmalarını sağlayarak, işgücü verimliliğini artırmak.
- Personel seçiminde objektif olmak ve yeterlikleri aynı olan adaylara eşit olanak tanımak.
- Çalışanlara yeterlik ve yeteneklerine göre gelişme imkânı sağlamak, başarılarını artırmaları için eğitim ihtiyaçlarını analiz ederek, şirket içi ve şirket dışı eğitim programlarına katılmalarını sağlamak.

Yetenek Geliştirme - Employee Provision

İpragaz çalışanlarına, yetkinlik ve yeteneklerine göre gelişme imkanı ve başarılarını arttırmak için eğitim ihtiyaçlarını analiz ederek, şirket içi ve şirket dışı eğitim programlarına katılmaları sağlanmaktadır.

• **Pusula Akademi:** Merkez ofiste 1 yıl ve üzeri süredir çalışanların, belirli kriterleri sağladıktan sonra dahil edildiği Pusula Akademi programında; kendilerini keşfedebilmelerine yönelik eğitim ve atölye çalışmaları yapılır. Belli aralıklarla devam eden bu çalışmalardan sonra; çalışanlar grup çalışması halinde İpragaz Üst Yönetim'e bir proje önerisi için sunum yapar. Akademi Programının sonunda, katılımcılara ödül verilir.

• **Kaptan Akademi:** İpragaz'ın yeni döneminde uygulanan bu program ile; İpragaz Liderlerinin şirkete önemli katkılar sağlamaları hedeflenir. Düzenlenen modüller ve atölye çalışmaları ile liderlerin ekiplerini kendileri ile birlikte sürüklemeleri beklenir ve bu doğrultuda da takım koçluk uygulamaları yapılır. Program sonunda kaptanların uygulanabilir bir proje geliştirmeleri gerekir.

• **Yelken Akademi:** Bu akademi programı ile birlikte satış ekibinin, İpragaz hedeflerine ulaşmak için yaptıkları satış faaliyetlerinde müşteriyi merkeze alarak memnuniyet ve bağlılığı arttırmanın yollarını öğretmek hedeflenmektedir. Satış stratejisinin hayata geçirilmesine, mevcut iş ve rekabet zorluklarının aşılmasına, yeni fırsatların keşfedilip işe dönüştürülmesine yönelik mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağlamak yönünde bu program dizayn edilmiş ve ilk adımı atılmıştır.

• **Takım Arkadaşı:** İpragaz ailesine yeni katılan bir çalışanın, işe alışma sürecini kolaylaştırmak ve hızlı adaptasyonunu sağlamak amacıyla “Takım Arkadaşı” programı uygulanmaktadır. Yöneticisi ve İnsan Kaynakları departmanı tarafından atanan bir takım arkadaşı, yeni işe başlayan çalışana 1 aylık süre boyunca koçluk yapar, ihtiyaç dahilinde bu süre 2 aya uzatılabilir. Süreç sonunda programın verimliliğini ölçümleyebilmek adına ara ve dönem sonu değerlendirme anketi uygulanır.

• **IBIZA Yaz Staj Programı:** İpragaz'ın kurumsal yapısını ve güçlü ekibini üniversite öğrencilerine tanıtmak ve onların da İpragaz'ı dışarıda tanıtılmalarını sağlamak; kazanacakları tecrübe, bilgi ve kurum kültürüyle onların profesyonel hayatlarına katkıda bulunmak amacıyla İpragaz'da yaz staj programı uygulanmaktadır. Üniversite öğrencilerinin yaz staj programına seçiminde objektif olmak ve eşit olanak tanımak esastır.

Gerçekleştirilen bu uygulamalar ile, orta ölçeğin üst seviyelerinde yer alan İpragaz Bağlılık skorunun “Türkiye En İyi İş Yerleri” sıralamasına çıkarılması amaçlanmaktadır.

• **Öğrenme Günleri:**Merkez ofiste, belirli günlerde, çalışanların kişisel gelişimlerinde katkıda bulunmak amacıyla öğrenme günleri organize edilmektedir.

• **Yurtdışı Eğitim Programları:** Bahsi geçen eğitim ve akademi programlarına ek olarak; İpragaz çalışanlarının görev tanımlarına ve yetkinliklerine yönelik teknik eğitim, yurtdışı eğitim ve yabancı dil eğitim programları uygulanmaktadır.

Çocuk ve Zorla Çalıştırma

Dolum tesislerimiz ağır ve tehlikeli iş yeri kapsamına girdiği için çocuk işçilerin çalıştırılması kanunen yasal değildir. Merkez ofis ve bölge müdürlüklerinde; pozisyonun gerekliliği kapsamında çalışanın öğrenim durumunun en az ön lisans mezuniyeti koşulu aranmaktadır. Bu doğrultuda da çalışacak kişinin her halükarda yaşının 18'den büyük olması gerekmektedir. Bu nedenle de İpragaz bünyesinde çocuk işçi bulunmamaktadır. Bu konu başlığı sürdürülebilirlik raporuna konulmayabilir.

Akademi programlarına ek olarak çalışanlarımıza görev tanımları ve yetkinlik gruplarına yönelik teknik eğitim, kişisel gelişim eğitimleri, yurtdışı eğitim programları ve yabancı dil eğitimi vb. imkânlar sağlanmaktadır.

Adil Ücretlendirme ve Ödüllendirme

- Çalışanların eşit değil, hak ettikleri gibi adil değerlendirilmelerini sağlamak için Performans Yönetim Sistemi'nin etkin şekilde uygulanmasını sağlamak ve üstün başarılı çalışanları ödüllendirmek.
- Dünya, ülke, iş ve çalışma şartları kapsamındaki değişimlere paralel olarak, stratejik insan kaynakları uygulamalarını takip etmek, uygulanabilir yeni sistemler geliştirmek.
- Çalışanların ücretlerini, nesnel ölçütlerle belirlemek, şirket, sektör ve ülke şartları çerçevesinde adil ücret politikası uygulamak.

Ücretlendirme - Ödüllendirme (Yan Haklar)

Çalışan ücretleri, nesnel ölçüler ile belirlenmekte; şirket, sektör ve ülke koşulları göz önünde bulundurularak İpragaz'da adil bir ücretlendirme politikası izlenir ve uygulanır. İpragaz çalışanlarının adil bir şekilde değerlendirilmelerini sağlamak adına Performans yönetim sistemi etkin şekli ile uygulanır ve başarılı çalışanlar ödüllendirilir.

Kariyer Olanakları İpragaz organizasyonundaki görev değişiklikleri ve atamalarda; fırsat eşitliği gözetilir. Görev değişikliklerinin ve atamaların, kişisel yetkinlikleri ve şirket koşulları uygun olduğu durumda şirket içi çalışanlar arasında yapılması sağlanır.

Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik

- Organizasyon içindeki atamalarda fırsat eşitliğini gözetmek, atamaların kişisel yeterlikler ve şirket şartları uygun olduğu takdirde şirket içi çalışanlar arasından yapılmasını sağlamak.
- İpragaz, tüm çalışanlarına ve iş başvurusunda bulunanlara eşit davranmayı bir şirket politikası olarak benimsemektedir.
- İpragaz halen çalışan ya da işe aday olan bir kişiye ırk, renk, din, milliyet, etnik köken, yaş, cinsiyet veya medeni durumuyla ilgili olarak kötü bir davranışta bulunulmamasını garanti altına alır.

Fırsat eşitliği ve çeşitliliği ekonomik büyümeye ve refaha katkı sağlamada önemli bir konudur. Bunun yanı sıra kurumsal kültürümüz ve değerlerimiz açısından önemlidir.

İpragaz olarak; tüm çalışanlara ve iş başvurusunda bulunanlara eşit davranmayı, bir şirket politikası olarak benimsemekteyiz. Mevcut çalışanlara ve/veya bir pozisyona aday olan bir kişiye ırk, renk, din, milliyet, etnik köken, yaş, cinsiyet veya medeni durumuyla ilgili olarak kötü bir davranışta bulunulmamasını, şirket olarak garanti altına almaktayız. Yayınlanan iş ilanlarımızda da belirtilen kriterlerde herhangi bir ayırım yapmadığımızı ortaya koymaya önem vermekteyiz.

Kadın Çalışanlar: Kurumsal kültür ve değerler açısından önem arz etmesi düşüncesinden yola çıkarak kadın istihdamı desteklenmekte olup; işe alım süreçlerinde cinsiyet ayrımı yapmaksızın eşit olanaklar tanınmaktadır.

İpragaz merkez ofis için kadın istihdamı müteahhit kadro dahil %39,5'tir (müteahhit kadro hariç %41'dir). Çalışanlarımıza yasal süreçlerin tümü uygulanmaktadır (doğum izni vb.).

Her yıl gerçekleştirilen Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması'nın 2018 sonuçlarına göre kadınların en büyük sorunu sırasıyla şiddet, işsizlik ve eğitimsizlik.

Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Merkezi'nin bu yıl dördüncüsünü gerçekleştirdiği "Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması"nın 2018 sonuçları 8 Mart haftasında açıklanmıştı. Türkiye'de kadınlık ve erkeklığe atfedilen özelliklerin ülkedeki aile, çalışma ve siyaset dünyasındaki yansımalarını değerlendiren araştırma birçok çarpıcı veriyi ortaya koyuyor.

Araştırmaya göre 2018 yılında kadının en büyük sorunları aşağıdaki şekilde sıralanıyor:

- Şiddet
- İşsizlik
- Eğitimsizlik
- Sokakta baskı ve taciz
- Aile baskısı
- Kadın erkek eşitsizliği
- Çevre / mahalle baskısı
- İş yerinde ayrımcılık
- Politik baskı ve şiddet
- Kadınların yüzde 46'sı hayatında hiç çalışmamış

Kadının çalışma hayatındaki varlığının da sorgulandığı araştırmada ortaya çıkan sonuç, yüzde 28'lik bir kesimin şu anda aktif olarak çalıştığını gösteriyor. Katılımcıların yüzde 35'i geçmişte çalıştığını belirtiyor. Yüzde 46 gibi önemli bir oransa hayatında hiç çalışmadığını ifade ediyor.

Araştırmaya göre siyasi partilerin kadın gündemlerinin seçmen seçimlerinde etkisi konusunda geçen yıldan bu yıla anlamlı artış var. "Bir partinin kadın işsizliğini azaltma çözümleri vaad etmesi seçiminizi etkiler mi?" sorusuna %48 olumlu cevap veriyor. Bu rakam geçen yıl %38 olarak gerçekleşmişti.

"Kadınların iş hayatına katılımı ülkenin refahı açısından gereklidir" ifadesine katılma oranı ise kadınlarda yüzde 84, erkeklerde yüzde 73 olarak gerçekleşiyor.

Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Merkezi Müdürü Doç. Dr. Mary Lou O'Neil ve Kadir Has Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Aslı Çarkoğlu tarafından yapılan "Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması", 2018 Şubat ayında 23 ilde, kadın ve erkek bin 205 kişi ile gerçekleştirildi. Araştırmanın tamamına bu linke tıklayarak ulaşabilirsiniz.

<https://khas.edu.tr/uploads/pdf-doc-vb/TCKAA-7MART2017.pdf>

Çalışan Diyalogu

- Çalışanları, kendilerini ilgilendiren konularda zamanında bilgilendirmek, görüş ve önerilerini üst kademelere bildirmelerini sağlamak için iletişim sistemleri geliştirmek, kurmak ve uygulamak.
- Şirket çalışma ortamını olumlu yönde etkileyecek; kişiler arası iletişimi, çalışanların şirkete olan bağlılığını artırıcı faaliyetleri geliştirmek ve uygulamak.
- Çalışan diyalogunun işi destekleyecek şekilde açık olması ve geliştirilmesi amacıyla SHV Enerji ile ortak olarak uygulanan Speak Up platformumuz bulunmaktadır.

SPEAK UP:

SHV, kurumsal felsefemiz ve ortak değerlerimizle tutarlı olarak Speak Up politikasını kurmuştur. Speak Up, SHV'nin gizli şikayet bildirim hattıdır ve SHV Holdings tarafından yönetilmektedir. Bu politika, iş yeriyle ilgili şikayetlerin bildirilmesine olanak sağlar ve hak ile yükümlülükler ek olarak, görev ve sorumlulukları açıklar. Şikayetleri çözmemiz, denetimleri güvenlik ve saygı çerçevesinde iyileştirmemiz, ancak bu şikayetlerin bildirilmesi ile mümkün olduğu için, düşüncelerin açıkça dile getirilmesi çok önemlidir. Bu doğrultuda Speak Up'a başvurulabilecek başlıklar arasında

- SHV'nin Ortak Değerleri;
- SHV, Grup veya İş Birimi politikaları; mevcut İş Etiği Kuralları da dâhil prosedürler, yönetmelikler ve yönergeler;
- Yerel, ulusal ve uluslararası yasalar, kanunlar veya yönetmeliklerin ihlali yer almaktadır.

- İşe yeni başlayan çalışanın işe alışma sürecinde hızlı adapte olabilmesi amacıyla "Takım Arkadaşım Programı" bulunmaktadır. Kendisine yöneticisi ve insan kaynakları tarafından atanan bir takım arkadaşı koçluk yapar. Bu süre 1 ayı (ihtiyaç dahilinde 2 aya uzatılabilir) kapsar. Ara dönem ve ay sonu değerlendirme anketi yapılır.

Çalışan Memnuniyeti

- Çalışanların, çalışma koşullarına ilişkin memnuniyet düzeyini ölçerek, çalışan memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak.

Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması:

Şubat 2018 tarihinde İpragaz'ın tüm çalışanlarının katılımı ile birlikte şirket bünyesinde, bağımsız danışmanlık firması AON Hewitt aracılığı ile Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmadan çıkan sonuçlar, şirketteki iş süreçleri ile ilgili olarak, hangi alanlarda güçlü olduğu ve hangi alanlarda da daha fazla gelişime ihtiyaç duyulduğuna yönelik önemli bilgiler sağlamıştır.

Memnuniyet oranının düşük olduğu alanlarda, buna sebep olan somut olay ve uygulamaların kök nedenlerini anlayabilmek adına Odak Grup Çalışmaları yapılmıştır. Buradan çıkan sonuçların analizleri doğrultusunda, şirket içindeki yöneticilerin çalışan bağlılığı üzerinde nasıl etki yaratabileceğini resmedebilmek adına Bağlı Kılan Liderler Semineri çalışmalarının adımları atılmıştır. Şirketin politika ve hedefleri ile uyumu göz önünde bulundurularak, bu çalışmalar ile, gelişime açık olan alanlar için aksiyon planlarının oluşturulması ve bu aksiyonların hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

- İşe yeni başlayan çalışanın işe alışma sürecinde hızlı adapte olabilmesi amacıyla "Takım Arkadaşım Programı" bulunmaktadır. Kendisine yöneticisi ve insan kaynakları tarafından atanan bir takım arkadaşı koçluk yapar. Bu süre 1 ayı (ihtiyaç dahilinde 2 aya uzatılabilir) kapsar. Ara dönem ve ay sonu değerlendirme anketi yapılır.

Çalışan Memnuniyeti

- Çalışanların, çalışma koşullarına ilişkin memnuniyet düzeyini ölçerek, çalışan memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak.

Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması:

Şubat 2018 tarihinde İpragaz'ın tüm çalışanlarının katılımı ile birlikte şirket bünyesinde, bağımsız danışmanlık firması AON Hewitt aracılığı ile Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmadan çıkan sonuçlar, şirketteki iş süreçleri ile ilgili olarak, hangi alanlarda güçlü olduğu ve hangi alanlarda da daha fazla gelişime ihtiyaç duyulduğuna yönelik önemli bilgiler sağlamıştır.

Memnuniyet oranının düşük olduğu alanlarda, buna sebep olan somut olay ve uygulamaların kök nedenlerini anlayabilmek adına Odak Grup Çalışmaları yapılmıştır. Buradan çıkan sonuçların analizleri doğrultusunda, şirket içindeki yöneticilerin çalışan bağlılığı üzerinde nasıl etki yaratabileceğini resmedebilmek adına Bağlı Kılan Liderler Semineri çalışmalarının adımları atılmıştır. Şirketin politika ve hedefleri ile uyumu göz önünde bulundurularak, bu çalışmalar ile, gelişime açık olan alanlar için aksiyon planlarının oluşturulması ve bu aksiyonların hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Taşınma - Yeni Bina

2018 yılı sonlarına gelindiğinde İpragaz A.Ş. genel müdürlüğünü uzunca bir süredir bulunduğu Şişli deki merkez ofisinden Ataşehir de ki yeni ofisine taşınmıştır. İpragaz, LEED Yeşil bina prensiplerine uygun inşaa edilen LEED Gold sertifikasına sahip yeni genel müdürlük binasında enerjiyi ve suyu daha verimli kullanmakta, çevreye daha az zarar vermekte ve çalışanlarına daha sağlıklı çalışılabilir mekanlar sunmaktadır.

2017 ve 2018 yılları son çeyrekleri merkez ofis çalışanları kişi başı enerji ve su tüketimleri karşılaştırıldığında elektrik tüketiminde %44,2, su tüketiminde %60,74 azalma olduğu ölçülmüştür. Çoğunluk şirket çalışanın İstanbul Asya Yakasında ikamet etmeleri ve Sabiha Gökçen Havalimanının fiyat avantajı nedeniyle iş seyahatlerimizde yaklaşık %8 oranda ekonomik fayda sağlanması öngörülmektedir. Yeni ofise taşınma sürecinde çalışanlarımızın işe gelirken harcadıkları süreyi azaltmak için bir kısım çalışanımız mevcut Beylikdüzü ofisine, bir kısım çalışanımız ise yeni Altunizade ofisimizde çalışma imkanı tanımıştır. Yeni Açılan Altunizade ofisi ile İpragaz olarak İstanbul da 3 farklı lokasyonda faaliyetlerimize devam etmekteyiz.

İş Güvenliği

- Çalışma ilkeleri çerçevesinde iş güvenliğinin oluşmasını ve uzun vadeli çalışmanın gerçekleşmesini sağlamak.
- Farklı çalışan gruplarımıza yönelik ferdi kaza, özel sağlık ve bireysel emeklilik programlarımız bulunmaktadır.

Ötesinde, “Tesislerimizde İşgücü Güvenliği” ve “Yönetim İlişkileri” başlıklarındaki raporlarımız ve 2016 verilerimiz aşağıda sunulmuştur:

VERİ (2016)						VERİ REFERANSLARI	SIKLIK	
G4-LA5	Toplam işgücünün iş sağlığı ve güvenliği programlarının takibine yardımcı olan ve bu konuda görüş bildiren resmi müşterek yönetim - işçi sağlık ve güvenlik komitelerinde temsil edilen yüzdesi	OSGB -İSG HİZMET (SAAT)	TOPLAM PERSONEL (SAAT)	YÜZDE (%)		OSGB Atama Süreleri-İSG Katip + Safety KPI Verileri (Çalışan sayısı, çalışma süresi) + Ek Sheet (Hesaplama)	Yıllık	
		9.108	2.432.852	0,37				
G4-LA6	Bölge ve cinsiyete göre yaralanma türü ve kaza sıklık oranı, meslek hastalıkları, kayıp gün ve devamsızlık ve işle bağlantılı toplam ölüm vakası	KAYIP ZAMANLI YARALI KİŞİ	KAYIP ZAMANLI SÜRE-GÜN	ÖLÜMLÜ KAZA	MESLEK HASTALIĞI	Safety KPI Verileri (Ölümlü kaza, kayıp zaman) + TD EYS Performans Sonuçları	Yıllık	
		8	206	0	0			
G4-LA7	İş kazası ve meslek hastalığı riski yüksek olan çalışanlar	DOLUM PERSONELİ, TAHMİL TAHLİYE PERSONELİ, BOYACI, GAZCI, BAKIMCI, DOLUM ŞEFİ				Tesisler Teknik kadro	Yıllık	
		341 KİŞİ (TESİSLER)						
G4-LA8	Sendikalarla yapılan resmi sözleşmeler kapsamındaki sağlık ve güvenliğe ilişkin konu	Sözleşmelerde; yasalı İSG mevzuatına uyum şartları, tesis giriş-çıkış İSG şartları, çalışma izinleri, sosyal haklar, hukuki, İSG şartları, yasal İSG sorumlulukları gibi konular yer almaktadır.				Sözleşme İçerik Ekleri	Bir defaya mahsus ve değişiklik durumunda	
G4-LA9	Cinsiyete ve çalışan kategorisine göre çalışan başına ayrılan yıllık ortalama eğitim süresi	YILLIK EĞİTİM SAATİ VE ÇALIŞAN	ERKEK	KADIN	MAVİ	BEYAZ YAKA	Eğitim Kayıtları + TD EYS Performans Sonuçları	Yıllık
		30,70 saat/adam.yıl	%100	-	%90	%10		

İş - Özel Yaşam Dengesi

Çalışanlarımızın iş ve yaşam dengesini gözetmek, onların bu denge içerisinde çalışarak mutlu ve üretken bireyler olmalarını sağlamak önceliklerimizdendir.

Bu kapsamda ve İpragaz Sürdürülebilirlik Gündem hedeflerimiz doğrultusunda, çalışan seyahatlerinin azaltılması projemiz bulunmaktadır. İş sorumluluklarını seyahat engelini azaltarak yerine getirebilecekleri süreç ve olanaklara odaklanmak üzerine oluşturulan bu projede ilk yıl önceliğimiz seyahat sebeplerinin anlaşılması ve durum tespiti üzerinedir. Yapılan yönetici görüşmeleri sonucunda tespitler yapıldı. Bilgi Teknolojileri sayesinde çözümler kurgulandı ve buna yönelik altyapı ve süreç çalışmalarına başlandı. İlk etapta tüm İnsan Kaynakları görüşmeleri görüntülü yapılarak uygulama devreye alındı.

- Mesai başlangıç ve bitiş saatlerimiz trafik yoğunluğu sebebiyle çalışanlarımızın özel yaşamlarına daha çok vakit ayırmalarını sağlamak için başlangıç saat 08.00, bitiş saat ise 17.10 olacak şekilde ayarlanmıştır.

Yolsuzlukla Mücadele

Yolsuzlukla mücadele kapsamında şirketimiz tam anlamıyla müsamahasız davranmaktadır. Şirketimiz tüm yürürlükteki mevzuata uyumlu olarak faaliyetlerini yürütmenin yanı sıra, şirket prosedürlerinde yolsuzlukla mücadele usullerine ve görevlerine yer vermiştir ve yılda iki kez SHV Enerji yönetimine yolsuzlukla mücadele yönünde rapor düzenlemektedir.

SHV Energy tarafından iç ve dış müşteriyle irtibat halinde olan tüm çalışanlarımızın katılımının zorunlu olduğu “Yolsuzlukla Mücadele Eğitimi” yapılmaktadır. Bu eğitim uzaktan eğitim sistemi üzerinden gerçekleştirilmekte olup, eğitimi tamamlayan çalışanlarımıza sistem tarafından “Katılım Sertifikası” düzenlenmektedir.

Uyumluluklar

Bunların ötesinde, “yasalara, çevreye, ahlaki ve insani değerlere saygı duyan örnek bir şirket kimliğimizle uyum sağladığımız temel mevzuat şöyledir:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Mevzuatı

EPDK

• LPG Piyasası Mevzuatı • Doğalgaz Piyasası Mevzuatı • Elektrik Piyasası Mevzuatı • Petrol Piyasası Mevzuatı

Ulaştırma Bakanlığı Mevzuatı

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Mevzuatı

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Mevzuatı

Tüketici Mevzuatı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mevzuatı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Mevzuatı

Sağlık Bakanlığı Mevzuatı

Rekabet

İpragaz, faaliyette bulunduğu piyasalarda rekabet hukukuna özellikle uyumlu davranmakta ve adil bir rekabet ortamının sağlanmasına katkıda bulunmaktadır. Bu kapsamda müşteriler ve rakiplerle temasta bulunan tüm çalışanlar rekabet eğitimine tabi tutulmakta ve kendilerine günlük faaliyetlerinde tam uyumlu davranabilmeleri için bir “Rekabet Hukuku Kılavuzu” teslim edilmektedir. Bunun ötesinde bir online eğitim modülü sunulmakta ve kendilerine bu eğitim sonunda bir test uygulanmaktadır.

İpragaz kendi içindeki bu uyum çabalarının yanı sıra, faaliyette bulunduğu piyasalarda Rekabet Kurumu’na rekabeti bozucu uygulamalar ile ilgili olarak da başvuruda bulunmakta, Kurum’un talep ettiği durumlarda destek vermekte ve adil bir rekabet ortamının sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

SHV Energy tarafından tüm çalışanlarımızın katılımının zorunlu olduğu “Rekabet Hukuku Eğitimi” yapılmaktadır. Bu eğitim uzaktan eğitim sistemi üzerinden gerçekleştirilmekte olup, eğitimi tamamlayan çalışanlarımıza sistem tarafından “Katılım Sertifikası” düzenlenmektedir.

İŞ ETİĞİ

İş etikleri konusuyla ilgili olarak, “Satılma Kuralları-İş Etikleri” başlıklı ilkeler hazırlanıp yayınlanmış ve satılma prosedüründe bu yönde değişiklik yapılmıştır. Tüm tedarikçiler ve ilgili kişilerin, bu ilkelere uygun davranacaklarını yazılı olarak beyan etmeleri beklenmektedir. Yine İç Denetim Birimi tarafından da bu işlemler denetim konuları dahiline alınmıştır. Rekabet eğitimlerinde, rekabet hukuku konularının yanı sıra, rakiplerle ve kurumlarla olan ilişkiler çerçevesinde de içeriğe yer verilmektedir.

Tüm ilgililer için 2017 yılı içerisinde Hediyeler ve Uygunsuz Ödemeler eğitimi ile Rüşveti Önleme eğitimi planlanmaktadır. E-learning üzerinden işe yeni başlayan her çalışana rüşveti önleme eğitimi verilmektedir.

2 yılı doldurduktan sonra yine bu eğitim tekrarlanmaktadır.

İş Birliktelikleri

İpragaz'ın, faaliyetleri etrafında sürdürülebilir iş ve toplum düzenine katkıda bulunmak amacıyla şu derneklere üyeliği bulunmaktadır:

- TLPGD (Türkiye LPG Derneği)
- SSDGD (Sıvılaştırılmış ve Sıkıştırılmış Doğal Gazcılar Derneği)
- EPSD (Elektrik Perakende Satıcıları Derneği)
- İTO (İstanbul Ticaret Odası)
- İSO (İstanbul Sanayi Odası)
- YASED (Yabancı Sermaye Derneği)
- TOBB LPG Meclisi
- TOBB Doğalgaz Meclisi
- KALDER
- TÜYAK Vakfı

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK EĞİTİMLERİ

İşimizi sürdürülebilir yapmak hedefiyle, kurumsal yapımızı destekleyen eğitimlerinin yanı sıra, İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi'nin bu dönem önceliği olan "bilinçlenme" kapsamında, farklı paydaş gruplarımız için farklı seviye ve içeriklerde sürdürülebilirlik eğitimleri yapılmıştır.

Bu eğitimlerden bazıları şöyledir:

- Sürdürülebilirlik Felsefesi ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
- İklim Değişikliği ve Yeni İklim Düzeni
- Döngüsel Ekonomi
- Farklı Fonksiyonlar İçin Sürdürülebilirlik (Satış, Pazarlama, Bilgi Teknolojileri, Finans, Muhasebe, İç Denetim, İnsan Kaynakları, Teknik)
- Sürdürülebilirlik Değişimi Yönetimi
- Sürdürülebilirlik Planı Tanıtımları

Eğitilmelere katılım genel müdür, üst yönetim, yöneticiler, konu uzmanları ve komite çalışanları düzeyinde olmuştur. Bu kadroların ötesindeki yaygınlaştırma için dört ayrı e-egitim modülü tasarlanmış ve çalışanların kullanımına açılmıştır.

Ayrıca sürdürülebilirlik konusunda bayilerimizi ve çalışan yakıt satış görevlilerini (pompacı) eğitmekteyiz.

Sürdürülebilirlik Komitesi eğitimleri yanı sıra İzmir Bölge ve Tesis; Diyarbakır, Dörtüyl, Antalya, Aydın , Elazığ, Erzurum, Konya, Pınarbaşı, Trabzon, Van, Yarımca Tesislerinde toplam 310 yönetici ve çalışanımıza sürdürülebilirlik eğitimleri verilmiştir.

Geçtiğimiz dönemde yapılan eğitim sonuçları şöyledir:

- 2016 sonunda 329 kişi eğitildi.
- 2017 içerisinde toplam 125 kişi eğitildi; 450 kişinin daha 2017 yılında eğitim alması planlandı.

Süre gelen yöntem, süreç ve uygulamalarımızın sürdürülebilirlik çalışmalarımızın yanı sıra, ilgili dönem içerisinde İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz projeler aşağıda sunulmuştur:

ÇALIŞANLARIMIZDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK								
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG) Fayda Tanımı	2017-18 Kazanımı	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	
Çalışan Seyahatlerinin Azaltılması	ISG16, ISG5, ISG1	Çalışan seyahatlerinin azaltılarak ekonomik, çevresel ve çalışan memnuniyeti faydası sağlamak.	Geçmiş senelere ait İpragaz çalışan seyahatlerinin sayısı ve ortalaması tespit edildi. Çalışan ve yöneticilerden görüşler toplandı. Teknoloji kullanım alanları ve şekilleri araştırıldı; projelendirildi. İlk etapta İK görüşmelerinin (işe alım, diğer) görüntülü görüşme sistemleri ile yapılması uygulaması devreye alındı.	Şirketin dönem öncelikler ve bölgesel yeniden yapılanma planları kapsamında bu alanda ilerleme kaydedilmemiştir. Ancak çalışan seyahatlerinin optimizasyonu konusunda çalışmalar yapılmıştır.	✓	EN6	SDG 12.7, 7.3	
Paydaş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri	ISG15, ISG14	Kamu sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bilinci ve uygulamayı geliştirmek.	Yapılan eğitimler ile hedeflere odaklı eğitimler düzenlenmiş, geniş kitlelere yaygınlaştırmak üzere e-egitim sistemlerimizden faydalanılmıştır.	GO bayi eğitimleri kapsamında, 2018 yılında GO istasyonlarında 386 çalışana, Sozleşmeli nakliyecilerimizin ofislerine aldığımız Defansif Sürüş + Anti Skid Roll Over eğitimi kapsamında, 327 söföre, Türkiye genelinde 1161 Tüplü bayi çalışanımıza eğitim verilmiştir.	✓	SO1	SDG 12.8	
Sürdürülebilirlik Eğitimleri	ISG14	Sürdürülebilirlik etrafında bilinci arttırmak için eğitimler düzenlemek	Üst yönetim, orta kademe yönetim, komite üyeleri için farklı konu başlıklarında (sürdürülebilir kalkınma, iklim değişikliği, döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik dönüşümü, sürdürülebilir satış ve pazarlama, sürdürülebilir finans yönetimi, vs) seminer ve eğitimler düzenlenmiştir. Tüm çalışanlara sürdürülebilirlik ve iklim konuşmaları yapılmıştır. Tüm katmandaki çalışanlar için e-egitim modülleri planlanmış ve devreye alınmıştır.	Sürdürülebilirlik Komitesi eğitimleri yanı sıra İzmir Bölge ve Tesis; Diyarbakır, Dörtüyl, Antalya, Aydın, Elazığ, Erzurum, Konya, Pınarbaşı, Trabzon, Van, Yarımca Tesislerinde toplam 310 yönetici ve çalışanımıza sürdürülebilirlik eğitimleri verilmiştir.	✓	SO1	SDG 12.8	
İç İletişim Araçları	ISG14	Kalıcı Olsun çalışmalarını tüm çalışanlarımız için görünür kılmak, dikkatlerini çekmek	Elektrik ve kağıt kullanımının azaltılmasına yönelik ekran koruyucular tasarlandı ve yayına alındı. Atık ve ofis enerji tasarrufu için elektronik bilgilendirmeler yapıldı; ofis katlarına görseller asıldı veya yerleştirildi. İpragaz iç portal sayfası "Kalıcı Olsun" olarak güncellendi ve yapılan tüm çalışmalar sayfaya eklendi. E-bülten tasarımı hazırlandı.	Düzenli aralıklarla yapılan e-bültenler yaklaşık 700 kişiye ulaşmaktadır. Sürdürülebilirlik konularının da yer aldığı Energy Magazine Dergisi 4500 kişiye dağıtılmaktadır. Düzenli yapılan sosyal medya iletişimleri 10.000 üzeri kişiye ulaşmaktadır.	➔	EN3		
			Beyaz yaka çalışanlar için doğum günlerinde Tema'ya fidan bağışı yapılmaktadır.	2017 ve 2018 senesinde çalışan doğum günleri kutlaması ve toplantılarımızın emisyon dengelemesi kapsamında 4005 adet fidan bağışında bulunulmuştur.	➔	EN27		
Çalışan memnuniyetini arttırmak (iş yaşam dengesi, kapsayıcılık)	ISG16	İşte tutma yüzdesini kritik beceriler için %98 yapmak; çalışan memnuniyeti ölçümlerini seneden seneye arttırmak	Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması: İpragaz'ın tüm çalışanların katılımı ile birlikte şirket bünyesinde bağımsız olarak ölçülen çalışan bağlılığı ve memnuniyet araştırmaları ile çıkan sonuçlar, şirketteki iş süreçleri ile ilgili olarak, hangi alanlarda güçlü olduğu ve hangi alanlarda da daha fazla gelişime ihtiyaç duyulduğuna yönelik önemli bilgiler sağlamıştır.	Şubat 2018 tarihinde İpragaz'ın tüm çalışanlarının katılımı ile birlikte şirket bünyesinde, bağımsız danışmanlık firması AON Hewitt aracılığı ile Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyet Araştırması gerçekleştirilmiştir. Memnuniyet oranının düşük olduğu alanlarda, buna sebep olan somut olay ve uygulamaların kök nedenlerini anlayabilmek adına Odak Grup Çalışmaları yapılmıştır. Buradan çıkan sonuçların analizi doğrultusunda, şirket içindeki yöneticilerin çalışan bağlılığı üzerinde nasıl etki yaratabileceğini resmedebilmek adına Bağlı Kılan Liderler Semineri çalışmalarının adımları atılmıştır. Şirketin politika ve hedefleri ile uyumu göz önünde bulundurularak, bu çalışmalar ile, gelişime açık olan alanlar için aksiyon planlarının oluşturulması ve bu aksiyonların hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.	✓	EKLENECEK GY		

Kültürümüzde *sürdürülebilirlik*

KÜLTÜRÜMÜZDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Sürdürülebilir bir iş olabilmemiz için, kurum kültürümüzün de bu doğrultuda gelişmesi gerektiğini biliyoruz. Kurumumuz için sorumluluk alabilmemiz, öncelikle kendimizin sürdürülebilirlik değerlerini benimsememiz ve hem özel, hem de iş hayatımızda uygulamamızla mümkündür.

Bu amaçla, kendimizi, işyerimizi, iş ve yaşam biçimlerimizi, hedeflerimize uygun şekilde geliştirmeye ve dönüştürmeye çalışıyoruz.

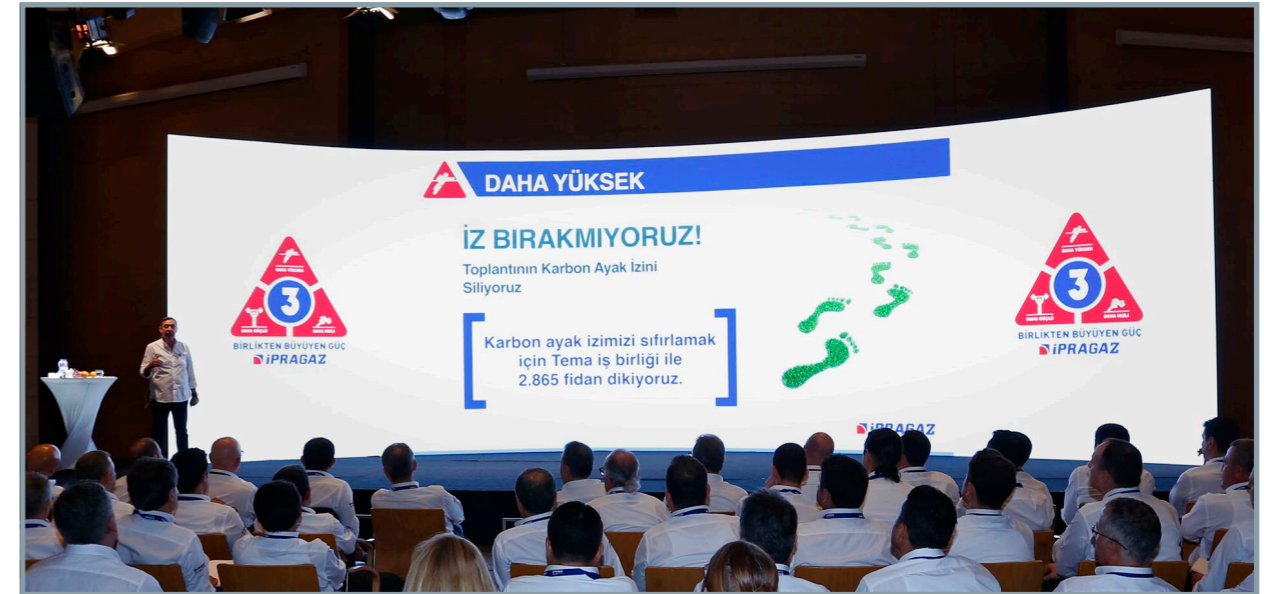
Nasıl?

- İş yapış şekillerimizde karbon emisyonlarını, faaliyetlerimizin ayak izini azaltarak.
- Elektrik kullanımını azaltarak.
- Kâğıt kullanımına dayalı süreç ve alışkanlıklarımızı en aza indirerek.
- İşyerinde su ve atığı en az seviyeye indirerek.
- Sağlıklı yaşam biçimleri benimseyerek.

Sürdürülebilirlik Nedir?

- Daha az kaynak tüketerek, daha fazla değer üretmek.
- İyi işler yapmak, iyi olmak.
- Düşünceli davranmak, sakinlik.
- Çevreye duyarlı olmak.

Elektrikle ilgili olarak, bina ışıklandırma projelerimizin LED'e döndürülmesi projelendirilmiş ve uygulamaya alınmıştır. Bilgisayarların fişte bırakılmamasına yönelik uyarılar duyurulmuştur.

Kâğıt kullanımının azaltılmasına yönelik ise e-onay uygulamasına geçilmiş ve onay süreçlerinin kâğıtsızlaştırılması devreye alınmıştır. Yazıcı ve tarayıcı kullanım şekilleri gözden geçirilerek, sayıları azaltılmış ve kâğıtsız uygulama uyarıları yapılmıştır. Pazarlama ve satış birimlerinin kullandıkları arşivlerde temizlik yapılmış ve geri dönüşüme yollanmıştır. Kâğıt kullanma alışkanlıklarıyla ilgili yeni uygulamalar hayata geçirilmiştir (tekrar kullanım gibi). Atık azaltmaya yönelik, bireysel çöp kutuları kaldırılmış ve yerine katlara ayrıştırılmaları çöpler konmuştur. Merkezi operasyon süreçleri oluşturulmuş ve bu sayede atıkların ölçülmesi ve sonrasında yeniden kullanımı ve geri dönüşüme kazandırılması hedeflenmiştir.

İş yapış şekillerimizdeki emisyonları azaltmamız gerektiğini biliyoruz. Bu amaçla, seyahat masraflarının azaltılması projemizin ötesinde (İş Yapış Şekillerimizde Sürdürülebilirlik başlığında değinilmiştir) büyük toplantı emisyonlarımızın azaltılmasına yönelik bir süreç geliştirilmiştir. Toplantı öncesi planlamalarla karbonun mümkün olduğunca aza indirilmesi çalışmaları; toplantı sırasındaki etki için karbon sıfırlanması yapılmaktadır.

Dönem projelerimiz ve ilgili kazanımlar ile ilgili bilgiler aşağıda sunulmuştur:

KÜLTÜRÜMÜZDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK								
Proje Başlığı	Gösterge	Açıklama	İPRAGAZ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ (İSG) Fayda Tanımı	2018 Kazanımı	Durumu	GRI Endikatörleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	
Kâğıt kullanımının azaltılması	ISG10	Kâğıt kullanım ve saklama alışkanlıklarının gözden geçirilmesi.	• Yazıcı ve tarayıcı sayıları azaltıldı. Kullanım önerileri duyuruldu. Taşınma süresinde mali işler arşiv temizliği yapıldı. • E-onay uygulaması devreye alındı. • Pazarlama arşiv temizliği yapıldı. • Baskı optimizasyonu yapıldı.	30 ton kâğıt tasarrufu yapıldı. E-onay, yeniden kullanım ve e-mutabakatlardan toplam 228 top kâğıt tasarrufu yapıldı. 30,218 kg imha edilen kâğıdın bir bölümü GDPR/KVKK kapsamında imha edilmiştir.	➔	EN23	SDG 12.5	
Merkez/Çöplerin Ayrıştırılması ve Azaltılması	ISG6	Sıfır atık bilincinin yerleştirilmesi.	Çöp azaltma, ayrıştırma, ölçme, geri dönüşüm süreçleri tanımlandı. Katlarda kişisel çöp kutuları kaldırıldı, merkezi ayrılmaları çöpler yerleştirildi. Geri dönüşüm için yönlendirme sistemleri konuldu.	Yeni uygulamalar yerleştirildi	➔	EN23	SDG 12.5	
Karbonsuz Toplantılar	ISG14, ISG5	İş yapış şekillerinde karbonu azaltmak ve bilinci arttırmak için toplantı düzeneklerinin gözden geçirilmesi	Büyük toplantılar için ve sırasında ortaya çıkan emisyonları azaltmak amacıyla toplantı kılavuzları oluşturuldu. Uygulama ötesinde bir bilinçlenme olağanı olan bu toplantılarda, karbon ayakizi yaratan tüm uygulamalara dikkat çekilmekte ve toplantıların karbon dengelemesi (offset) yapılmaya başlanmıştır.	2016 şirket toplantısı için 54 fidan, 2017 şirket toplantısı için 80 fidan dikilmiştir (TEMA ile).	➔	EN19	SDG 12.4 SDG 12.8	

Yaptığımız uygulamaların görünürlüğünü artırmak, bilgi paylaşmak ve destek almak amacıyla, çalışanlarımızın kullanımı için ekran koruyucular düzenli aralıklarla ve değişen biçimlerde kullanılmaya başlanmıştır. Bunun yanında sadece iyilik peşinde koşan takımımız GO Runners, her koşusunda farklı Sivil Toplum Kuruluşlarına katkı sağlıyor ve farkındalık yaratıyor.

İnovasyon *gündemi*

İNOVASYON GÜNDEMİ

İpragaz olarak, kurulduğumuz günden beri sektörümüzde yeniliklerin takipçisi olduk ve bu sayede Türkiye'yi pek çok "ilk"le tanıştırdık. Dünyadaki gelişmeleri de yakından izleyerek, küresel standartlarda iş ve kalite anlayışını ülkemizde, tüketicilerimize verdiğimiz hizmette yansıttık. İpragaz olarak yeniliklerin markası olarak enerji sektöründe öncülüğümüzü devam ettiriyoruz.

2000'li yıllara kadar tüp, dökme LPG ve otogaz sektöründe devam eden İpragaz, 2001 sonrasında LNG, akaryakıt, elektrik, otogaz kitleri ve su ürünlerini de yelpazesine katarak, enerji piyasasında önemli bir oyuncu olmaya devam etmiştir.

Sektördeki İlkler

İpragaz'ı, İpragaz Yapan "İlk"ler

- İlk LPG tüp dolum tesisi
- Türkiye genelinde uygulanan eğitim seferberliği projesiyle, tüketicilerine evlere teslimatı yasal olarak zorunlu olan 12 kg'lık ev tüpünde "sertifikalı servis elemanları"yla hizmet veren ilk LPG şirketi.
- İnternet ve SMS yoluyla tüp siparişi alan ilk firma.
- Tüplerde ilk çift emniyetli boğaz contası.
- İlk resmi belgeli otogaz istasyonu.
- İlk dökme forklift hizmeti.
- İlk Sistem LPG hizmetleri.
- Tankerlerde ilk massflowmetre uygulaması.
- Akustik emisyon yöntemiyle toprakaltı tank kontrolü.
- Türkiye'nin ilk ve Avrupa'nın en büyük elektronik sayaçlı araç filosuyla müşterilerine değer ifade eden "kalibrasyon hassasiyeti, olumsuz dış ortam şartlarından etkilenme, sistem güvenliği, arıza vs." konularda eksiksiz ve güvenli hizmet.
- Sevkiyat sonrası faturalarını araçta faturalama sistemiyle anında dökme gaz satışı (bu sistem sayesinde manuel sistemlerde görülen rakamsal hatalar, fatura kaybolmaları, ödeme takip zorluğu vs. problemlerini ortadan kaldırmıştır).
- Depozito ve LPG ödemelerinin kredi kartıyla yapma imkânı.
- Dökme gaz konut müşterilerinin üçüncü parti araçlara yaptırmaları gereken, tüm işlerin (tank temel çukurunun ve boru hattı kanalının kazılması, dere kumu temini, çukur ve kanalların dolgusu, tank kaide betonunun hazırlanması vs.) müşterinin talebine göre ücret karşılığında İpragaz tarafından yapılması.
- Dökme gaz sistemin kurulumuyla birlikte gaz alımını gerçekleştiren konut müşterilerimize, ücretsiz olarak İpragaz Sistem LPG Sigorta Paketi'nin verilmesi.
- İzolasyon tüpleri - İZOPRO.

- Yüksek tüketimli müşterilerde dökme tanklarının konulamadığı yerler için kabinli çözümler - LPGPRO
- Kesme gazı - CUTPRO
- Telemetri sistemi ile müşteri stoklarının anlık takibi ve lojistik organizasyonu
- Isı şemsiyeleri (dış mekan ısıtma) - FREEPOINT
- Beton kurutma ocağı - BETOPRO

Sürdürülebilir bir şirket olabilmek için, inovasyonun önemli bir araç olduğunu biliyoruz.

Bunun için insanlarımızın yenilikçi güçleriyle müşterilerimize ve dünyaya değer katacağını biliyoruz. Elimizde olanları verimli şekilde kullanmak, her zaman en kaliteliyi sunmak, doğru insanlar ile gelişmeye odaklı yaşamak felsefemizdir.

Bu doğrultuda, diğer tüm proje ve faaliyetlerimizde inovasyon gündemi ve felsefemiz değerlendirilmektedir.

İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemimiz kapsamında üzerinde çalıştığımız ve sürdürülebilir yenilikçilik aradığımız alanlar şunlardır:

- Aslı ürünlerimizin ve hizmetlerimizin karbon emisyonları açısından en düşük etkiye sahip olmaları stratejimizdir. Bu doğrultuda en yenilikçi teknoloji ve uygulamaları izliyoruz.
- Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiden faydalanabilmek için gelişmeleri izliyor ve gerekli dönüşümleri kendi süreçlerimizde uyguluyoruz.
- Müşterilerimiz ve Pazar için en doğru ve erişilebilir yöntemler üzerinde çalışıyoruz.
- İnovasyonun insanlarımızın yönlendirdiği bir konu olduğunu biliyoruz. Bu doğrultuda ekiplerimize bakış açılarını genişletecekleri olanaklar tanıyoruz.

YENİ TEKNOLOJİLER VE NESNELERİN İNTERNETİ

LPG ve LNG teknoloji yoğunluğu düşük, geleneksel enerji olarak gözükmekte birlikte yüksek teknoloji uygulamaları ve kontrol sistemleri ile teknoloji içeriği artmaya devam etmektedir.

- Telematik sistemleri ile uzaktan yönetilen gaz sipariş sistemleri güvenilir ve doğru çalışan yapılardır.
- Akıllı ev sistemleri ile entegre olarak, evlerin istenilen zaman ve şekillerde ısıtılması mümkündür.
- Yine teknoloji sayesinde iç süreçlerimizde teknoloji kullanımı günden güne azaltılmaktadır

BT ALTYAPILARI VE UYGULAMALARI GÜNCELLEMELERİ

- Türkiye enerji sektörünün köklü kuruluşu İpragaz, güçlü Bilgi Sistemleri ile de sektöre öncülük yapmaya devam ediyor. SAP S/4 HANA dönüşümü ile iş sistemlerini tamamen yeniden yapılandırarak, Türkiye ve Avrupa'da bu kapsamda ilkleri gerçekleştiren İpragaz, SAP Quality Awards 2018'de altın ödüle layık görüldü.

Yaman Acar
İpragaz IT Direktörü

"İpragaz 58 yıldır birçok alanda olduğu gibi iş sistemleri ve uygulamalarında da ilklere imza atarak öncülük yapmaya devam ediyor. Bu yaklaşım ile IT alanında hep güncel kalarak, şirketimizde en son teknolojileri kullanıyoruz. Gelecek yatırımlarımızı planlarken de IT'ye gereken önem ve önceliği gösteriyor. Bu nedenle IT yatırım bütçelerimiz her yıl ortalama %10'luk bir büyüme kaydediyor."

- İpragaz'ın girdiği 'Büyüme Dönemi'nde 'Daha Yüksek', 'Daha Güçlü' ile birlikte 3 mottosundan biri olan 'Daha Hızlı' kavramında en önemli unsurun Bilgi Sistemleri olduğunu vurgulayan Yaman Acar, "Yine bu yaklaşımla İpragaz, Avrupa ve Türkiye'de SAP S/4 HANA'ya bu geniş kapsam ile geçen ilk firmalar arasında yer almıştır. İpragaz'da son 2 sene içinde gerçekleştirilen SAP S/4 HANA, Hybris Marketing, CRM/Hana, BW/HANA sistemlerinde reimplementation, müşteri ve müşteri alışkanlıklarını anlamak ve operasyonel verimliliği arttıracak şekilde kullanıma alınmıştır. 2018 itibari ile İpragaz'da dijital inovasyonları gerçekleştireceğimiz yeni nesil sistemler ve dijital çekirdek kurulum çalışmalarımızı tamamlamış bulunmaktayız" açıklamasında bulundu.
- SAP Quality Awards Türkiye Gold Winner ödülü haricinde IDC Perakende kategorisinde Game Changer ikincilikle ödüllendirilen dönüşüm projemizle ekip olarak gurur duyduklarını ifade eden İpragaz IT Direktörü Yaman Acar, *"Güçlü ve çevik IT altyapımızla iş sistemlerimizi daha da geliştirerek, şirketimizin ihtiyaçlarını karşılayacak dijital çözümleri bugünden hazırlıyoruz"* diyerek rakiplerinden hep bir adım önde kalacaklarını ifade etti.

Projemizdeki en önemli çalışmalardan bir tanesi uzak lokasyonlarımızın bağlantı hızlarını donanım yatırımı yaparak 4-16 kat aralığında arttırdık. Merkez de dahil olmak üzere tüm noktalarımızda yapılan bu yeni nesil çözüm data bant genişliğimizin artmasına neden oldu. Bu sayede yüksek bant genişliği gerektiren, web uygulamaları, merkezi dosya paylaşımları ve video konferans gibi çözümler kullanılabilir duruma geldi.

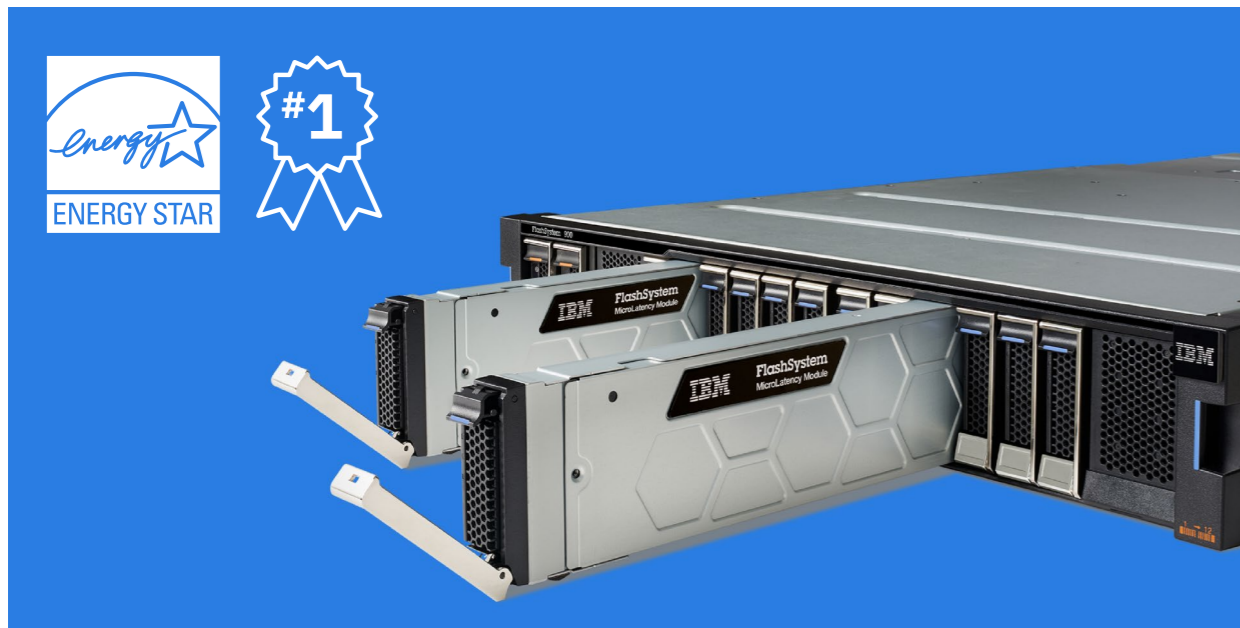
S/4 Hana projesi ile birlikte bellek içi çözüm olan Hana veritabanı çözümü ile anlık raporlama yapabilmekteyiz. Saha operasyonlarımızın sistem üzerinden anlık görüntülenebilirken hızlı karar alınması gereken durumlarda çalışanlarımızın karar verme yetenekleri arttırmış olduk. Ayrıca yeni nesil web teknolojisini destekleyen bu sistem sayesinde sistemimiz mobil olarak kullanılmaya başladık. Cep telefonu ve tabletler üzerinden merkez e bağlı olmaksızın çalışmalarımızı yapabilir hale geldik.

Bilgi Teknolojilerimizdeki gelişmeye paralel olarak merkez veya belirlenen bir bölgede yapılan teknik departman toplantılarımız sistem üzerinden yapılmaktadır. Bu sayede birçok zaman ve mali tasarruf sağlanmıştır; çalışan seyahatleri optimize edilmiştir.

İşe alımlarda Skype üzerinden süreçler yürütülmekte ve adayların sadece gerekli olduğu durumlarda merkez e çağırılması yapılmaktadır.

Yenilenen alt yapısının yanında tüm İpragaz verilerinin tutulduğu tüm klasik depolama üniteleri yerine ENERGY STAR sertifikasına sahip enerji verimliliği konusunda 1. Sırada olan depolama birimine geçilmiştir. Bu sayede toplam sistem odası enerji tüketiminde 13 katlık bir enerji tasarrufu sağlanmıştır. Ayrıca 26 cihazlık toplam kapasite 1 cihaza indirildiği için yer ve soğutma enerjisinden de tasarruf edilmiştir.

Binaya taşınması ile geçilen bulut santral servisleri sayesinde santral ve masa telefonları donanımları kaldırılmış yer bağımsız bu hizmetler merkez, tüm bölgelerimiz, uzak bağlantı ile yer bağımsız ve cep telefonlarımızdan direk erişilebilir hale gelmiştir. Tüm operasyon yazılım üzerine alındığı için artık telefon a özel kablolu ve santral donanımı bakımı yapılmayacaktır.

a. YASAL UYARI

Sürdürülebilirlik İlerleme Raporu, İpragaz tarafından İpragaz Sürdürülebilirlik Gündemi Hedefleri, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve küresel düzeyde kabul görmüş sürdürülebilirlik standartları kriterleri göz önüne alınarak İpragaz paydaşları için, herhangi bir yasal zorunluluğa dayanmaksızın tamamen gönüllü olarak hazırlanmıştır. Raporun amacı, Sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalık yaratmak ve İpragaz'ın bu konudaki duruşunu sergilemektir. Rapora dayanak teşkil eden bilgiler, kamuya açık bilgi kaynaklarından derlenmiş ve şirket özelinde İpragaz ilgili birimleri tarafından sağlanmıştır. Bilgilerin kesinliği veya doğruluğu konusunda bir garanti verilmemekle birlikte, iyi niyetle açıklanan ve güvenilir kaynaklara dayanan bilgilere itibar edilmek suretiyle rapor tanzim edilmiştir. Bu rapor yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve bir teklif, garanti veya taahhüt niteliğinde değildir. Rapor, okuyanın şirket ile ilgili herhangi bir kararına temel oluşturma amacı taşımamaktadır. İpragaz yönetim kurulu, çalışanları, danışmanları veya bağlı ortaklıkları, üçüncü şahısların bu raporda yer alan bilgiler sebebiyle veya rapora dayanılarak yapılan işlemler ile ilgili olarak herhangi bir şekilde sorumlu tutulamaz. Rapor ile ilgili görüş ve önerilerinizi iletme için İpragaz Sürdürülebilirlik Komitesi ile irtibata geçebilirsiniz.

b. İLETİŞİM

Yapıcı eleştiriler, öneriler ve sorularınız için İpragaz Sürdürülebilirlik Komitesi ile irtibata geçebilirsiniz.

İpragaz Sürdürülebilirlik Komitesi

Adres: Atatürk Mah. Ertuğrul Gazi Sok. Metropol İstanbul Sitesi

C2 Blok No:2 A/25 (Kat: 21 -24) 34758 Ataşehir / İSTANBUL

Telefon: +90 (216) 513 51 50

e-posta: kaliciolsun@ipragaz.com.tr

Raporlama Danışmanlığı

Brika Sürdürülebilirlik

www.brikasurdurulebilirlik.com

e-posta: info@brikasurdurulebilirlik.com

G4 Bildirimleri ile İlgili Bilgilerin Bulunduğu Sayfalar*		
GENEL STANDART BİLDİRİMLER		
G4 No	Rapordaki Bölüm/Sayfa	
Strateji ve Analiz		
G4-1	6	En üst düzeydeki yöneticiden sürdürülebilirliğin stratejik önemine dair not
G4-2	20, 21, 22, 24	Risk, fırsat ve etkilere dair açıklama
Kurumsal Profil		
G4-3	12	Şirketin ismi
G4-4	12	Ürünler, hizmetler, markalar
G4-5	12-13	Genel merkezin yeri
G4-7	13	Yasal statü ve sahiplik
G4-8	12	Hizmet verilen marketler
G4-9	14	Şirketin ölçeği (istihdam ve operasyon)
	14	Net satış
	12	Sağlanan ürünler ve hizmetler
G4-10	58	Kontrat ve cinsiyete göre istihdam
G4-12	12	Şirketin tedarik zinciri
G4-13	13	Şirketin büyüklüğü, organizasyonu ve yasal durumu ile ilgili değişiklik
G4-15	10, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55	Şirketin takip ettiği sosyal, çevresel, ekonomik beyannameler
G4-16	64	Üye olunan dernekler, iş örgütleri vs.
Öncelikli Konular ve Çerçevesel		
G4-17	32, 33, 34	Şirketin raporlamasında dahil edilen grup şirketleri
G4-18	16-22	Raporun içeriğinin belirlenmesi için belirlenen raporlama prensipleri
G4-19	22	Raporun içeriğinde belirlenen materyal unsurların listelenmesi
G4-20	22	Materyal unsurların şirket içi ve dışı olarak raporlanması
Paydaş Katılımı		
G4-24	17	Paydaşların listesi
G4-25	18	Paydaşların tanımlanma şekli
G4-26	18	Şirketin paydaşlara yaklaşımı
G4-27	18-19	Paydaşlarla iletişimde ana konular
Rapor Profili		
G4-28	10	Bilginin ait olduğu mali yıl(lar)
G4-30	10	Raporlama dönemi
G4-31	10, 73	Sorular için iletişim
Yönetişim		
G4-34	24-25	Ekonomik, sosyal ve çevresel etkilere ilgili sorumlu olan komitenin raporlanması
G4-35	24-25	Bu komiteye yapılan atama ve verilen sorumlulukların belirlenme şekli
G4-36	24	Bu komiteye yönetici seviyesinde yapılan atamalar
G4-37	25-26	Bu komite ile paydaşlar arasında yapılan istişareler
G4-38	24-25	Komitenin kompozisyonu (yönetici ve olmayan üyeler)
G4-39	25	Komitenin bağımsızlığı
	24-25	Süresi
	25	Ekonomik, sosyal ve çevresel konulardaki yeterlilikleri
	25-26	Paydaş katılımı
G4-39	24	Bu komitenin başkanının yönetici olup olmama durumu ve sebebi
G4-47	26-27	Komite'nin değerlendirme sıklığı
Etik ve Dürüstlük		
G4-56	58, 59, 60	Kurumun kuralları, standartları, değerleri

* Bu tablo G4 genel standart bildirimlerinin bazıları ile, rapordaki bilgiler arasında paralellik kurulması için yapılmıştır. GRI raporlaması koşullarına uyum vs. amacı taşımaz ve dış denetimden geçirilmemiştir.

